

ca 13050 II.C.4.1.3.

X

Soh. Boyer del.

Jos. Benedict sc.

*Pod trojo pomozh mi perbeschimo,
o boshja Porochniza.*

Mefez Marije,

ali

zhaſtenje preſvete diſize

MARJE

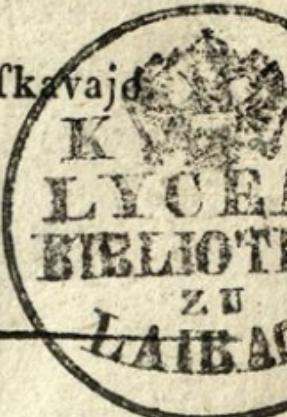
fkos eden zeli mefez

f

vſakdanjimi premiſhlavanji, molitvami no peldami s' shivlenja ſvetnikov, ter s' molitvami v' jutro, vezher, pri fv. meſhi, sa ſpoved ino fv. obhajilo, kak tudi s' enim kratkim

opifom naj imenitnejſhih Marijinih ſvetſtev,

katere ſlovenſki Romarji obiskavajo

V' Gradzi 1842.

V'saloshbi no na prodaj pri Joshefi Širolli mestnemi bukvovesarji na velkem plazi Nro. 222.

V' nevarnostih, v' nesrezhi ino v' nevolji
smisli si na Marijo, sovi Marijo na pomozh.
Zhe te ona brani, ter ti frezhno prideš v'
kraljestvo nebeshko.

Sv. Bernard.

Beshi k' Mariji o greshnik, sakaj ona
je pérbeshalishé greshnikov.

Sv. Anton Paduanski.

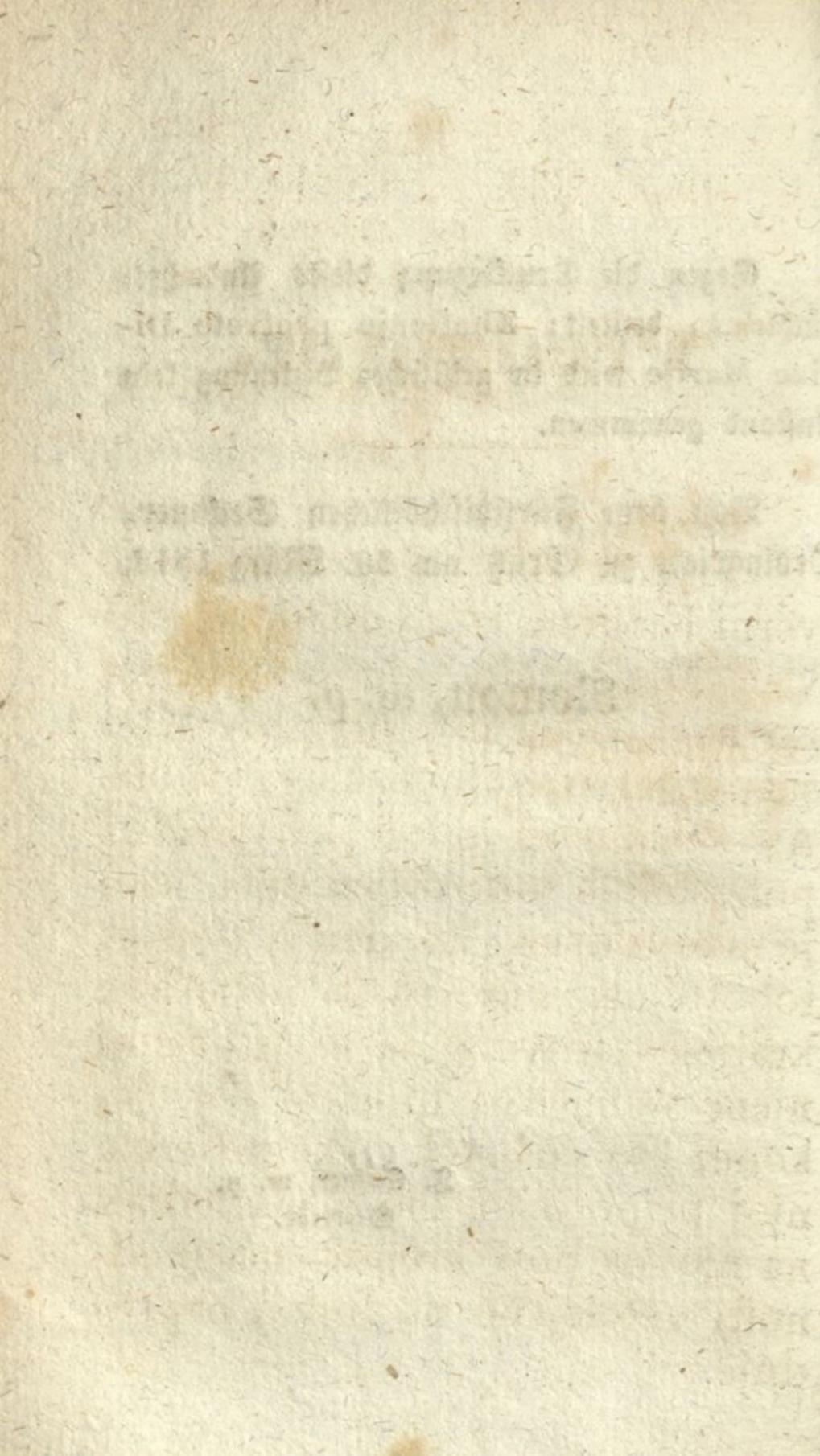
630051430

Gegen die Drucklegung dieses Andachts-
büchleins, betitelt: Zhastenje presvete Di-
vize Marije wird in geistlicher Beziehung kein
Unstand genommen.

Von dem Fürstbischöflichen Seckauer-
Ordinariate zu Grätz am 30. März 1842.

Roman, m. p.

J. Gafner, m. p.
Secretär.

Predgovor.

Trikrat skos dén obérne se
vérni Kristjan k' preblasheni de-
vizi Mariji ino njo posdrávlja
no hvali kakti naj Ijubesnivejsfo
sagovornizo zhlovezhjega spola.
Ali s'tem she je ne kérshanska
poboshnost sadovoljna bila, sato
je she davno én den v'tjedni,
soboto najmrizh zhaſti nebefhke
kraljize daruvala, da se pri ognji
njene nebefhke Ijubesni segréje,
konez ino sazhetek vſakega tjedna
njoj priporózhi, ino s' pogledom
na njo na póti kreposti no zhed-
nosti veseléjshe no leshej napre-
duje.

Tak je tudi sveta mati zérkva skoro v' vsakem meszi en fvetek Mariji odlózhila sa njeno povishanje, da nam tako pokashe, kako slo si saflushi, da njo sa Bogom naj bolje ljubimo no zhaštimo. Enaki duh poboshnosti je tudi eno brumno bogabojezho dufho genil blašheni devizi Mariji en zeli mésez v' léti posvetiti no darovati.

Pred petdesetimi letmi je na Lashkem pérvokrat v' eni poboshni dufhi se tá shelja vsbudila: skos en zeli mesez blasmeno devizo Marijo s' molitvami, s' pésmami ali s' drugimi poboshnostmi pozhaštiti, da se tako sérze no dufha sa boshje okrepita no óshivita. Ino skoro je tota shelja se došti drugim dopala, no mesez Majnik ali Velkitraven je sa zhaštenje Marijino odlózhen bil.

Sakaj ravno toti mésez? Zhe se sa ofer, pravi zhaſtivredni Misionar F. la Lomia, vſikdar naj lepfhe no kaj je naj boljshe no prijetnejſhe ſiſhe no ſebere, tak je belodano, sakaj ſe je meſez Majnik kakti naj lépſhi no naj milejſhi zélega leta ſebral. V' totem meſzi ſe ſemlja pá óshivi ino raszvete, zhlovek ſe po-mládi, no sakaj bi téř tudi nebi ſe duſha óshivila no ſe ſ' ſkorje gréha lilila?

Kér ſveta mati zérkva ſkos' ſhtirdefet dni od ſmerti vſtánjenje Kristuſovo ſvéti, tak ſi tudi mati ſvelizhara, mati miloſti en mésez ſaflushi ſa zháſte- nje, no kateri mésez je ſa to bolje prilizhni, kak Majnik, v' kterem ſhe ovazhi tudi nijeden od zirkve ſapovédani ſvetek Ma- rijin nepadne?

Zhaſtenje devize Marije ſkos zeli meſez Majnik je v' Rimi pod ozhmi njihove ſvetosti preſvetle- ga papeſha vpeljano. S' Rima fe rasfhiri v' druge kraje laſhke ſemlje, v' kraljeſtva napolitan- ſka no ſizilijanſka no na otok Malto. Povfodi je s' gorlivostjo prijetu bilo, povfodi pravo po- boshnoſt no brumnoſt ino doſti naj lepſhih zhednoſti vſbudilo.

Na konez oſemnajſtega ſto- letja je toto zhaſtenje v' fran- zosko ſemljo vpeljano, potler v' nemfhko, no ſdaj fe ſhe ſkoro vu vſih katolfhko — kérſhanſkih deshelah dérſhi.

Papeſh Piuf VII. je ſkos' eno piſmo od 21. ſuſhza 1815 toto zhaſtenje potérdil, ino vſe Vér- ne ſkos obilne odpufke k' nje- mi posval. Toti papeſh podéli, kako laſtne njegove beſede fe glafijo „Vſim Vérnim, kateri

v' zirkvi ali doma do blasmeno devizo Marijo skos zeli mesez Majnik s' molitvami ali s' drugimi dobrimi délam i zhaſtili, sa vſaki dén méſza odpustik od trifto dnevov, ino enkrat v' meszi popolni odpustik, najmrizh na dén, na kateri so sveta Sakramenta pokoren no refhnjega tela prijeli, ino sa potrébnosti svete matere zérkve molili.“

Toti odpustki ſe tudi lehko na hafek Vérnim duſham v' izah obérnejo.

Kér tako doſti hafka poboshnoſt no zhaſtenje devize Marije ſkos zeli mesez Majnik prineſe, tak jaf vupati ſmém, da bod' te Vi dragi Slovenzi! ki tak radi ſhe devizo Marijo zhaſtit, tudi toto poboshnoſt v' vafhe hiſhe vpeljali, tim raji, kér je

toto zhaſtenje bres vſe teshko-
zhe ino vaſ od vaſhega vſakda-
njega déla nizh nasaj ne dérshi
no ne móti.

Da se toto zhaſtenje oléhk-
ſha, ſem Vam jaſ tukej bukvize
ſpifal, katere do Vam pri tem
dobro pomogle, no katere vi
lehko s' velkim haſkom vſaki
dén berete.

Jaſ ſem tu s' enih nemfhkih
knjishiz (Monat Mariä Wien 1839
Verlag der Mechitaristen Con-
gregation, Méfez Marijin v' Be-
zhi 1839 v' saloshbi Mehitar-
ſtov) ino s' franzoske knjige Mois
de Marie (mefez Marijin) pre-
ſvetlega ſhkofa Verdénskega v.
v. goſpoda Le Turnéra raslozh-
ne no marsiktere premiſhlava-
nja, molitve no ſglede s' ſhivle-
nja ſvetnikov nabral ino na naſh
ſlovenſki jesik preſtavil, no ſhe
na konzi molitve drugih ſvetni-

nikov, s' katerimi so si Blasheni gnade boshje po devizi Mariji sprosili, kak tudi meshne juternje, vezherne no spovedne molitve, ino sadnjizh kratki opis naj glasovitnejshih Marijinih svetstev, katere vi radi obiskavate, pridal.

Skos' premishlavanja, kateré so na vsaki dén mesza odrejene, lehko poboshna dusha do naprejpoloshene resnize glóblej pride, tudi rasloshijo besede no isgovore lavretanske litanije, ino pelajo k' premishlavanji drugih navukov kérshanfskih, zh. v. gg. meshnikom pa, kateri toto zhaštenje v' zirkev vpelajo ali dershati zhejo, délo no flushbo olehkshajo.

Molitve, katere hitro po premishlavanjih flédijo Vi smisrom pri rokah imáte, ino kdarkoli se kdo k' blasheni devizi

sa pomozh obérne, leshej no hitrej se k' njoj pomoli, kak pa s' glave besede ifhe.

V' sgledih s'shivlenja svetnikov vsetih se Vi fami lehko previshate, kak so kralji no ſhkoſi naj vuzhenejſhi ludje, mla-denzi no deklizhi ſkos Marijino sagovorenje no pripomozh ne-beſhko krono sadobili, al' ſkos' ſploh brumno shiulenje al' pa ſkos' mater boshjo s' greha na pót pokóre popólnoſti no sve-toſti pripeljani bili.

V' opisavanjih nekih Marijinih svetſtev, ali pa blasjeni devizi na zhaſt poſtavljenih zérkev te Vi vidili, kako so ludjè sa zháſt Marijino fe ſhe od nekda ſkérbéli, no kak fe je ona njim miloſtiva no zhudovitna ſhe od nekda ſkasala, no ſhe fe ſmírom ſkashuje. Tudi lehko svédtete, kdar fo pri njih naj lepfhe

obhajila no shegnanja, no kak dalezh prozh od totega ali tistega mesta leshijo.

Tote bukvize s'he Vam bodo tudi s' totega sroka prijetne, kér v' njih došti molitev na zhaſt blashene devize Marije najdete, s' katerimi njo lehko vsakikrat zhaſtite, kdar na boshji pot ali kirfanje k' kéremi Marijinemi svetſtvi idete, no sizer s' tega sroka, da se materi boshji pomolite, njoj se sa gnade podéljene sahvalite, ali pa njo sa nove dare proſite.

Tak primite s' veseljem tote bukvize v' vashe rokè, no opo- tréblavajte nje sa Vasho frezho sa zhaſt no povishanje Marijino, ona Vam bo ljubesniva sagovorniza pri Bogi ino mati milosti.

Mene de veselilo no ves moj trud naplatilo, zhe sem Vam jaf

sh' njimi kaj pomogel, no zhe
Vam obilni fád prignale bodo.

Na konzi s/he Vaf prosim,
kdar te Vafhe profhnje k' ma-
teri boshji preblasheni devizi po-
fhilali, ter tudi mene v' vafhe
molitve sklenite.

Bog od katerega Vse dobro
pride daj nam svoj blagoflov,
daj nam ga v' obilnosti skos sa-
govorenje preblashene Devize
Marije!

M. T.

Opomin.

**Kak se poboshnost zhaftenja devize
Marije skos' mesez Majnik sazheti,
dérshati no dokonzhati more.**

Toto poboshno zhaftenje preblashene devize Marije se sazhne sadnji dén mesza Aprila to je: na vezher pred pérvim dné-vom mésza Majnika. Zhe hisha katerega imá, kteri brati vé, tak lehko po vezherji se všaki den dérshi, kér je ter she všo potrébno délo na polji no pri hrami opravljeno. Zhe pa pri hishi nikoga nemá, kateri bi brati snal, tak lehko so sedje ali Veszhani pri enem hrami, ali krishi ali pa kapeli, kak se v' nekih vefih tudi snajdejo, vkup pridejo, gde njim eden naprej bere no moli. Zhe se v' hrami ludje seberejo, té se en Marijin kip (tabla, pil, ali kakshna Marijina podoba) v' prednjem koti hishe, gde tak skoro všaki hram nekakshni hishni oltarez ali pa konzhki eden kip ima, obesi, no s' róshami ali s' drugim zvetjem no listjem nazira.

Zhe pa se pri kakshnem krishi ludstvo sebere, té se na krish Marijin pil obesi no nakiti, kak naj lepshe je mogózhe.

Na vezher ali pred pérvim dnevom mesza Majnika tota poboshnost se sazhne, no sizer, kateri je vishar pozgne lavre-

tansko litanijo no molitev „pod twojo pomožh no obrambo“ i. t. d. moliti. Kdar besede „svojemi fini naši rozhji“ sgovori; tér eno malo naj postoji, da vsaki na tihem to zhaftenje blashene devize Marije skos' mésez Majnik, Mariji materi boshji, materi milosti gorófra, ino njo sa gnade, ktere so všakemi naj bolje potrebne, saprofi.

Zhes en zhaf, kdar so se she vši na tihem presveti materi boshji pomolili bili, sazhne Vishar litanijine molitve dalje moliti, no kdar so tote dokonzhane, té se lehko kakshna sveta pesem Mariji na zhaft sapoje, ali pa sveti roshenkranz smoli.

Sa toti den je poboshnost dokonzhana, no zhaftitelji so priprávljeni na sazhetek meseznega zhaftanja.

Kateri odpustke dobiti sheli se more pérvi den mesza Majnika, spovédati no sv. Sakrament oltara ali reshnjega telá prijeti. Ravno tak sadnji dén mésza, kdar se je poboshnost dokonzhala.

Na vezher pérvega dnéva Majnika (ali pa proti vezheri, kdarkoli vši naj bolje zhaf no priliko majo, kaj si med sobo porajtati morejo) zhaftitelji v' hrami, ali pri krishi ali pri kakshni kapeli, no zhe kteri p. n. meshnik v' zirkvi sa blishje farmane toto poboshnost dérshijo, v' zerkvi všakup pridejo, no Vishar sazhne

Premishlavanje sa pérví den odlozheno, kak se v' bukvizah najde, naprejbrati, gde pri vsakem odseki (punktí) naj malo postoji, da si vsaki to premisli, kaj je brati zhul.

Kdar je premishlavanje preshtéto, téř se na glas no po malem molitva moli, tak da lehko vši sa njim molijo, no potler se bere na glas ino rasloshno sgled, no sadnjizh se navuk, kak v' bukvizah stoji na glas pové, da si ga ljudstvo sapomni, ino se v' njem vadi. Ter she se lehko kakshna pésem devizi Mariji na zhaſt sapoje, ali pa sv. roshenkranz smoli. — Tak se stori drugi dén tretji, zhe-terti no tak po redi do sadnjega. Na sadnji dén pa morejo zhaſtitelji blashene de-vice Marije sveta Sakramenta pokóre no reſhnjega telá prijeti, da tak pogódbo, pod katero odpustke sadobijo, ſpunijo.

Drugi navuki, katere nam sveta mati zérkva narózhava, da totih odpustkov vredni poſtanemo, devizi Mariji se dopadne-mo, no od nje sasheljene gnade sadobi-mo, ſo sledezhi:

1. Vezhkrat ſkos' den Marijo devizo ſ'eno ali drugo beſedo lavretanske litaniye posdraviti no na pomozh svati. n. p. Vra-ta nebefhka, mati Kristuſova, deviza naj modrejſha, i. t. d. profi sa naſ.

2. Vezhkrat ſkos' dén, kak navadno, „angelsko zheſhenje“ ali pá „zheſheno Marijo“ ſmoliti.

XVIII

3. Svoje tépljenja no déla Mariji gorofrati.

4. Pri pogledanji kterege Marijinega kipa njo posdráviti.

5. Zhe je mogózhe vsaki dén sveto mesho poslúshhati.

6. Zhe je bliso, v' katero zérkev ali kapelo iti no moliti.

7. Vezhkrat v' mészi véro vupanje no ljubesen óbuditi.

8. Kdar se s'hrama ali v'hram ide Marijo posdráviti.

9. Kdar se vstane njoj se priporózhiti.

10. Vbóge ime no milodare siromakom deliti.

11. Pri jestvi no pitvi si kaj odtérgati, ali pa všako soboto v' meszi Majniki njoj na zhaſt se poſtitи.

12. Marijo vezhkrat sa ſrehno ſmert proſiti.

Toto zhaſtenje D. Marije ſkos' zeli meſez Majnik lehko tudi vsaki ſam, ktebrati vě na tihem doma pred kakſhnim Marijinim kipom opravi; tudi v' ktem hte drugem mészi léta, kdarkoli kdo od Marije matere milosti v' kakſhni potrébi ali v' révah, nesrezhi, ſi pomozh no gna do ſproſiti sheli.

V. N. V. B. Zh. N. Zh. B. D. M.

K a s a l o.

Stran

Predgovor	V
Opomin, kak se poboshnost zhaftenja D. Marije sazheti, dérshati no dokonzhati more	XV
Pervi dén. Premishlavanie	1
Drugi dén. 1. premishlavanje zhes prezhisto no neomadeshno spozhetje D. M.	6
Tretji dén. 2. premishlavanje zhres prezhisto spozhetje D. M.	12
Zheterti dén. 3. premishlavanje zhes prezhisto spozhetje D. M.	18
Peti dén. 1. premishlavanje zhes rojstvo divize Marije	24
Shesti dén. 2. premishlavanje zhes rojstvo D. Marije	31
Sedmi dén. 3. premishlavanje zhes rojstvo D. Marije	37
Osmi dén. 1. premishlavanje zhes ofravanie D. Marije	43
Deveti dén. 2. premishlavanje zhes ofravanie D. Marije	48
Defeti dén. 3. premishlavanje zhes ofravanie D. Marije	52
Edenajsti dén. 1. premishlavanje zhes osnavanje D. M.	57
Dvanajsti dén. 2. premishlavanje zhes osnavanje D. M.	62
Trinajsti dén. 3. premishlavanje zhes osnavanje D. M.	67

Zhetirnajsti dén. 1. premishlavanje zhes obiskavanje D. M.	71
Petnajsti dén. 2. premishlavanje zhes obiskavanje D. M.	76
Shestnajsti dén. 3. premishlavanje zhes obiskavanje D. M.	80
Sedemnajsti dén, premishlavanje zhes divizhjo zhiftoft M.	85
Osemnajsti dén, premishlavanje zhes skos vezhno besedo pripravljeno svetost D. M. .	90
Devetnajsti dén, premishlavanje zhes popolnosti no kreposti D. M.	96
Dvajseti dén. 1. premishlavanje zhes shalosti divize Marije	102
Eden no dvajseti dén. 2. premishlavanje zhes shalosti D. M.	106
Dva no dvajseti dén. 3. premishlavanje zhes shalosti D. M.	112
Tri no dvajseti dén. 1. premishlavanje zhes radofti D. M.	119
Zhetiri no dvajseti dén. 2. premishlavanje zhes radofti D. M.	123
Pet no dvajseti dén, 3. premishlavanje zhes radofti D. M.	129
Shest no dvajseti dén. 1. premishlavanje zhes shivlenje D. M.	135
Sedem no dyajseti dén. 2. premishlavanje zhes shivlenje D. M.	141
Osem no dvajseti dén. 3. premishlavanje zhes shivlenje D. M.	147
Devet no dvajseti dén. 1. premishlavanje zhes nebovsetje D. M.	152
Trideseti dén. 2. premishlavanje zhes nebovsetje D. M.	158
Eden no trideseti dén. 3. premishlavanje zhes nebovsetje D. M.	164
Opomin ino sadnje premishlavanje	168
Jutérnja molitev	172
Molitvize zhres dén	174

Vezherna molitev	176
Mefhne molitve	178
Molitve sa spoved ino sv. obhajilo	202
Raslozhne molitve k' Materi boshji	208
a) svetega Alojsija	209
b) svetega Augushtina	210
c) sv. Johanesa Damaszenskega	212
d) sv. Bernarda	213
e) sv. Bonaventure	214
f) sv. Anselma	215
Lavretanske Litanije	216
Pozheshenja prefvete Marije Divize, kako nje lehko romarji, kdar k' kateremi Mariji- nemi svetstvi pridejo, smolijo	220
Pesme na zhaft Marije matere boshje	223

Pridavek.

Opis glasovitnejshih Marijinih svetstev ino zirkev, katere Slovenzi radi obiskavajo	225
--	-----

Glasovite Marijine zérkve na Slo- venskem.

A. V' Marburshki Krajsiji.

1. Marija no Gori	227
2. Marija v' Rusyah	228
3. Marija v' Pushavi	230

B. V' Zeljski Krajsiji.

1. Marija nova Shtifta bliso gornje- ga Grada	230
2. Marija v' Pletrushzah	231
3. Poljska mati boshja, Marija na brinjavi gori	232
4. Marija Podfredska	233
5. Marija na fladki gori, Marija Shmarska, Marija na tinski gori	233

Glaſovite Marijine zérkve na nem-
ſhkem „Shtajeri.“

A. V' Gradzhki Krajsiji.

1. Marija Hülf	234
2. Marija Troſht	235
3. Marija v' Lankovzah	235

B. V' brukfski krajsiji.

4. Marija Zell	236
---------------------------------	------------

Marijina ſvetſtva svun ſhtajerske
ſemlje.

a. na Korofhkem.

Marija Lufharska	239
-----------------------------------	------------

b. na Horvatfkem.

1. Marija Biftriza	239
2. Marija v' tershki gorizi	240

Kasalo

od imen svetnikov ino svetiz, katerih
shivlenje se tukej popisihuje.

	Stran.
Blasheni Alfons Rodrigvez	15
Sveti Alfons Liguori	65
Sveti Alojs Gonzaga	150
Sveti Andrej Korsini	109
Sveti Bernard	69
Sveti Bernardin s' Siene	105
Sveti Dominik	34
Sveta Elisabet	40
Sveti Filip Benizij	78
Sveti Filip Nerius	132
Sveti Franz Borgias	74
Sveti Franz Ksaver	21
Sveti Franz Regis	88
Sveti Franz od Jeronima	60
Sveti Franz Salesjan	83
Sveti Franz Serafikus	115
Sveti Gregor Papesh	126
Sveti Ignaz Lojola	122
Sveti Karol Borromej	167
Sveti Kasimir	46
Sveta Maria Magdalena de Pazzis	145
Sveta Maria Egiptianska	138

Sveta Mehtilda	4
Sveti Pius V. Papesh	27
Sveti Stanislav Koftka	161
Sveti Shtefan Vogérski kralj	155
Sveti Shumen Shtok	99
Sveta Teresia	50
Sveti Tomash s' Kempis	55
Sveti Vinzenz Fereri	94
Tabliza puna gnad	9

Pérví dén.

Premišlavanje.

Tri posebni sroki bi tebe mogli óbuditi v' totem
meszi blasheno divizo Marijo zhaftiti.

1. Marija je tvoja gospá, tvoja sapovedniza; ti si njeni flushebnik. „O, rezhe sveti Ildefons, o moja kraljiza, katera zhres me kralujesh, ti si mati mojega Gospoda!“ — Saref ti si mati nafhega Gospoda, mati nafhega stvarnika, mati odrešenika, kraljiza vših Angelov ino ljudi, no sató tudi nafha kraljiza nafha gospá. Kér pa je dushnoft do brega ino svestega flushebnika svojega gospoda svesto flushiti, tak si tudi ti moj Kristjan persadéni, da boš se vfo skérbjo no marljivostjo tvoji nebeski sapovednizi no gospéj flushil, ino posebno v' totem meszi glej, dá se njoj dopadnesh, ino nje no milost sadobish. Blagor tebi, zhe ti to vgodi.

2. Marija je tvoja sagovorniza, tí fi njeni otrok. — Sato pravi sveti Efrem k' Maríji: „Ti fi naj mozhněšha, jedina sagovorniza. „Ino sveta mati katolskha zirkev njo imenuje pérbes halishe greshnikov ino trofhtarzo shlostnih. — Ali kakšno skerb si dava jo otrozi, da dopadlivost svojega sagovornika sadobijo? No ne fi ti ves reven, nadlošen ino slab? jeli ne fi pomozhi, no obrambe tote dobrotljive, mogózhne divize potreben? Jeli ti je sagovorenje tote matere smilenja ne sasheljeno no potrebno, da ti pred ozhmi njenega fina, tvojega Boga ino fódnika milost najdeš? — Tak skashi njoj ali v' totem meszi vfo mogozhno zhaſt, ino glej, da vsaki dén njene mogozhne profh- nje vrednéšhi postanesh.

3. Marija je tvoja nebeska mati, ti fi njeno dete. „Ona je, kak sveti Augustin pravi, mati vudov Kristusovih, kateri smo mi,“ v' lastnosti Kristjanov. Katero dete pak nebi, zhe je drugazhi dobro gorsrejeno sploh se skerbélo, da svoji ljubléní materi dushno ljubesen

ino poshtenje skashe? No katera mati je tak ljubesniva, dobrotljiva ino milostna proti nam, kak Marija? Hozhesh ali toti nebeski materi twojo otrozhjo ljubesen skasati? Glej tukej sa te lepo priliko.

Posveti joj toti mesez, stori vsaki den neke poboshnosti ali andohti, dobre dela njoj na zhaſt, sdershavaj na tenko tote premishlavanja, no poſluſhaj s' otrozhjimi mislami no ferzom na glaf tvoje matere, na dobre nagovarjanja, katere tebi toti zhaf dane bodo. Le ter si safiſhish, da boſh otrok Marijin imenovan, ako sapovédi njenega ſina ſpunish ino dershish, ako takſhne matere vredno ſhivish.

Molitva.

Sveta Marija profi sa naf.

Sveta Marija s' naj vezho poboshnostjo pohlevnostjo ino vefeljem srezhemo mi dnef tvoje sveto imé, kér fi ti v' refnizi naſha gospa, naſha luzh ino morska svesda. Kak je sa tebe toto imé zhaſtitno, tak je sa

naf vefelo no puno svelizhanja. O Marija tvoje sveto ime rasshiri luzh v' teme totega svetá, prineše milost no svelizhanje v' zeli svet, ino vse ferza s' naj slajfshim savupanjem napuni. Kdo tebe posna, tebe nasava, toti nemore sdvojiti, ali maloserzhen poftati. Pokashi ali o Marija, da ti totega svetega iména sabstonj nemash. Vodi naf na póti nashega svelizhanja, osvetli naf na silnem ino grosovitem morji totega sveta. Daj nam shivéti pod obrambo tvojega svetega iména, ino daj nam v' vuri nashe smerti tvoje sveto imé, ino ono tvojega fina **Jesuf** isrezhi: nash sadnji sdihlej no nasha sadnja misel budi: — **Jesuf! Maria!** Amen.

Sgled ali példa.

'Sveta Mehtilda.

Sveta Mehtilda bere enok besede, katere je vmirajozhi boshji fin na krishi svoji sveti materi rekел: „*Shen a glej tvojega fina!*“ Kadar to premishluje, njo nekaj v' njenem ferzi gene, da tudi svojega odreshenika satisto milost ali gna do saprosi, ktero je on na krishi svetemi

Janesi škasal; da bi najmre gledè na njo svoji devizhji materi rekcl, „She na glej twojo zher!“ No ne she je svoje molitve dokonzhala, she njo Bog oflisha. Lehko je naglav sastopila, kak jo Jezus svoji materi priporozhuje, ino joj sapovédava, da se sa Mehtilda skérbi, ino njo savoljo svoje drage kervi. katero je sa njo prelél, svoje bridke smérti, katero je sa njeno dusho pretépel, ino savoljo posebne milosti, ktero on toti ljubleni nevesti skashuje, — v' svojo materinsko obrambo prime.

Mehtilda savseta od radosti, puna górezhega savupanja, profi she svojega odreshenika, da on tudi toto milost vsem tistim škashe, kateri, do ga sa to profili.

Ino Jezus joj da sastopiti, da on tote milosti nikomi odrezhi nezhe, kateri do ga le sa to brumno no marljivo profili.

Tak ali moji Kristjani prof'mo Jezusa sa tako velko gnado, profmo ga marljivo, brumno ino s' otrozhjim savupanjem.

Svolimo si mi Marijo sa nasho mater, ino posebno tak shiv'mo, da bomo vredni otrozi takfhne matere.

N a v u k.

Kak hitro se vstanesh ofraj vse djanja no opravila zelega dneva na zhaft divíze Marije no njenega sina.

Drugi dén.

I. Premislavanje

zhres prezhisto no neomadeshno spozhetje.

Maria je bres greha spozheta, kajti je hzher vezhnega ozheta, najmre savoljo

1. stvorenja,
2. da je od Boga sa otroka gorvseta, ino
3. savoljo odreshenja.

1. Maria je hzher vezhnega ozheta savoljo stvorenja.

Zirkev napela na Marijo besede: „Pred vsemi drugimi stvarmi isidem jaf kakti pérvorojena s' vust naj Višnjega. „Sa tega voljo more Marija pred vsemi drugimi stvarmi naj vezho zhaſt ino pervo mesto dobiti. Od vekomaj je she odložhena fina vezhnega ozheta spozheti no rodit. Sato je mogla kak mati takfhnegga fina, vſa zhista, bres vſega madesha no greha biti. Ino saref je ravno takha ſtoje njo vezhni ozhe stvoril. — Al kak ſtoji s' menoj? Kaj se najde posebno pri meni lepega? Jel' me

raslozhijo moja dela od greshnikov
ino nevernikov? Jel' pokashem jaš
škos moje shivlenje, da sem otrok
boshji? Ah lehko ravno vsem' temu
naproti shivim! Kak velko sem ja
drugazh, ko Marija! kakšna nesre-
zha sa me! —

2. Marija je hzher vezhnega
ozheta, kér je njo sa svojega
otroka gorvsel.

Marija isvoljena gorvseta zher
boshja, je tiste lastnosti imeti mogla,
katere je Jesus Kristuf jedino ro-
jeni sin boshji imél, kajti da je Ma-
rija po boshjem vezhnem odlozhki
v' zhafi Boga no zhloveka vkup ro-
diti mogla. Kér je pak jedino rojeni
sin boshji sveti, bres vsega madesha
ino greha, tak je tudi zhudovitna
hzher nebeskega ozheta, zhista bres
vsega madesha no greha biti mogla.

— Ti pak, zhe ravno od narave (na-
ture) otrok jese, vendor si škos sveti
kerst sa otroka boshjega prijet, al
kak poshtovano je tebi toto snamen-
je? Oh kolikokrat si ti na nevredno
visho tvoj stan kakti otrok boshji
ognusil! Kakšna framota sa te!

3. Marija je hzher vezhnega ozhetata skos gnado odreshénja.

Ako ravno odreshenje Marijino v'koliko je najmre pred grehom vsakim obvarvana, Jesusovim saflushbam se prirazhuni, vendor se tudi vezhnemi ozheti prirazhuniti more, kajti je on Marijo skos boshjo odlozhbos' finom ino svetim duhom, pred vsakim grehom obvarval. Sato je rekel na Marijo besede napelajózhi, k' peklenfski kazhi, da joj nekda ena shena glavo rasdrusgnula bode. —

Jel' se sna tudi od tebe rezhi, da ti glavo tiste peklenfske kazhe skos serzhno protivenje proti vsem skushnjavam stérti se trudish? Al si se vendor ne premagati dal, kdar si se skushnjavam maloserzen predal? Sdihavaj zhres tvoje shivlenje, ino poboljsbaj nje: gléj, Maria ti bo milosti sprofila.

Molitva.

Sveta boshja porodniza prosi sa naf!

„Sveta mati boshja, koliko ena stvar fama samore, si ti toto slavno

imé si saflushila, kajti ti si resnizhno mati tistega, kateri je Bog ino zhlo- vek vkup, ino ti si toto zhaftno imé skos tvojo svetost, ino zhednost vredno obdershala. O mati svishena kres vse stvorenja, isvoljena is zheri Siona svetu jedino rojenega fina boshje- ga roditi! Ti si blagoslovljena ino shegnana med shenami, ino shegnan je sad tvojega telefa **Jesuf Kristus** pravi Bog ino zhlovek. V' globoki pohlevnosti ino s' vernim sazhudenjem krizhimo k' tebi: O sveta boshja porodniza profi sa nas. Ti si ma- ti **Jesufova**, nashega odreshenika, ino nashega **Boga**, pa ti si tudi mati greshnih zhlovekov, sa ktere je tvoj boshji sin svojo kérv prelel. Tak pro- fi sa nas greshnike pri **Jesufi**, da njegovih saflushb deleshni bomo, ino nam sprofi posebno tó gnado, da mo mi **Boga** s' zelega ferza ljubili, ino njemu se vseh mozhi flushili. Amen.

S g l e d.

Tabliza puna gnad.

Dosti no zhudeshnih gnad so she od nekda tiste pershone doibile, katere so pod

imenom „bres madesha spozhete divize“ posebne poboshnosti dershale. Grešniki so se spokorili, boleni osdravili, no velke nevarnosti so se odvernule. V taljanski, franzoski no v' nemški semlji she od nekda divize Marije neomadeshno spozhetje zhaštijo. Diviza Marija si je tudi toto zhaštenje sama svolila skos eno zhudovitno prikananje. Bilo je proti konzi leta 1830, gde se eni mladi poboshni nuni s' drushbe smilenih fester v' Parishi na Franzoskem, kdar je molila, ena podoba bres madesha spozhete matere boshje, pokashe. Tota nebeska podoba je sraven stala, raspétimi rokami s' kterih so se funzhan o svetli shari vlevali, kak da bi sh' njimi zeli syet pokrila. —

„Toti shari, (je se skriven glaf zhul) so snamenje gnad neskonzhanih, katere Marija ludem sprosi. Okoli podobe se je v' polokrogi (v' polobrozhi) sledezhi slati napis vidil: O Marija bres madesha spozheta, profi sa naf, ki mi k' tebi perbéshimo. Sa en zhaf se podoba okoli oberne, no tista poboshna dusha sagleda pismenzo (pukfhtav) M, svérh kterege je en krishez stal, — dolej pod pukfhtavom pak sta svete férza Jesausa no Marije vidičti bila. Pa se sazhuje glaf: Skerbi se, da se po toti podobi tablize nare-

dijo, no kteri de tako shegnano
snamenje pri sebi nosil, no gori
na pisané besede poboshno sre-
kel, tisti de pod posebno obram-
bo matere boshje stal.

Vše to pové mlada sestra (nuna) svo-
jemi spovedniki, ali on na to ne posluhne.
Sa shest tjednov se tá pérkasen pa po-
nóvi. Nuna pa to meskniki pové, ali nje
tak, kak pervikrat, neposluhne. Kdar pa
je sa shest meszov tota podoba se pa pér-
kasala, te je poboshen meshník ne dushe
zhakal, temozh to vše svojemi Šhkofi ob-
snanil. Presvetli Šhkof dajo toto tablizo
s' naveljenim napisom narediti, no se od
tistega zhaza veli „tabliza puna gnad,“
kajti je skos njo dosti ljudi dosti svetih
gnad sadobilo. Boleni na dufhi no na te-
li so osdravili, greshniki se spokorili, med
sakonske je prishel mir no edinost, no
kteri so v' nevarnostih se snajshli, so bili
s' njih resheni. Kak hafnovito no potreb-
no je ali ne zhaftenje blashene bres
madesha spozhete divize. Srezhi
ali vezhkrat skos dén s' poboshnostjo to-
te svete besede: O Marija bres made-
sha spozheta, profi sa me, ki jas
k' tebi perbeshim; — no imej naj
vezho savupanje na mater bosh-
jo prezhisto devizo.

N a v u k.

Hitro, kak vstanesh obezhi sveti boshji porodnizi, da raji vmreti, kak pa J esusa njenega fina le s' enim grehom rasshaliti zhesht.

Tretji dén.

2. Premislavanje

zhres prezhisto spozhetje.

Maria je bres greha spozheta, kajti kak mati vezhne besede je na eno tako visho svoljena, katera je

1. vrednosti, na kero je povishana,
2. saflushbi, kero je sadobiti, ino
3. zhasti, kero je dovezhi imela, primérjena.

1. Vrednost, na katero je Maria provishana.

Marija je isvoljena bila mati druge osobe (perphone) same svete Trojice biti, ino tá je vrednost boshja, kateri ni je druga enaka. Njena zhifost je ali tak velka biti mogla, da jo le boshja zhifost nadsegla jeste. Ino ravno to je bilo pervo oslobojenje ino obvarvanje pred vsakim grehom. — O kak zhista no lepa je two-

ja nebeska mati. Ali kak nezhista kak ognushena je tvoja vést, zhe jo ti njoj prispodobish.

2. Saflushenje, katero si je Marija pripraviti mogla.

Kér je Marija s' pérvo gnado svésto délala, ino vše priroke, fredstva ino prilike sploh k' dobremi opotrebljavala, tak je se sakladom saflushb obogatiti mogla, kateri je vše nadsegnul, kaj so drugi svetzi dobre-ga storili. Dosti hzheri si je sakladov (shazov) nabiralo, al-vendar si ti vše nadsegla. Ino kak bi Bog, kateri je Marijo kres vše druge povishati htel, dopustil, da bi ona s' vsemi drugimi tudi pervi greh greshila? — Zhudi se tukej s' globokim sazhudenjem nad pervo neprezenljivo gnado, katero je Bog preplasheni divizi skasal, ino kdar ti njene visoke saflushbe premishlavash, si tudi eno malo smisli kak-shne saflushbe si ti si dosdaj pri Bogi pripravil, ino zhe ne si ti vezh sa pekel, kak pa sa nebesa delal.

3. Zhast, k' kateri je Marija priti mogla.

Marija je skos svojega boshjega fina, zhres vse ljudi, ino zhres vse sbore svelizhanih duhov vsvishana; ino sa kraljizo nebef ino semlje krónona bila. Dobremi no vérlemi finú pa nizh vezh na ferzu neleshi, kak zhaft ino poshtenje svoje materé, kakor bi ali Jesuf, kteři je sama zhistrost ino svetost, dopustiti mogel, da bi tista, ktero si je sa svojo mater svolil, s' katere je nafho naturo prijeti htel, flushbeniza greha ino hudizha, zhe ravno na en zhaf bila. Jel' nebi se hudizh ponosil (shtimal) da je on eno stvar, katera je skos gnado na tak velko zhaft ino flavo povishana bila, en zhaf v' svoji oblasti imél? — Kdo more kaj takšnega bres grose misiliti? Pa smisli si tudi ti moja dufha, kak nedopadljivo je gospodi Bogú zhe se hudizh hvaliti smê, da si ti skos twojo krivizo njegovi flushbi podvérshena.

Molitva.

Sveta diviza vših diviz profisa na ſ.

O preſveta naj zhistejſha vſih diviz, ti poſebno ſaflushiſh imé divize,

kajti ti si bila diviza pred rojstvom v' rojstvi ino po rojstvi tvojega edinorojenega sina. Skos toto twojo neoskvarjeno divishtvo si ti ferze boshje dobila: skos tvoj sgled si ti vse divize k' sebi potegnula, ino ti nje obranish skos twojo mogozhno pomozh. Ah diviza vſih diviz profi ti sa naſ, bodi nam na pomozh, da bomo tebe naſleduvali, sve posvetne poshelenja premagali ino ſkuſhnjave prevladali, no predrago krepost zhifosti v' naſhem ſtani neokvarjeno obdérshali. Amen.

S glé d.

Blasheni Alfons.

Besede modrega mósha: Jas ljubim té, ki mene ljubijo, sveta mati zérkva na Marijo napéla, no to s' vſo pravizo; kajti nitko je ne na njo savupal, ino njo ljubil, bres da bi nebi tudi snamenja materinske ſkerbi no ljubesni od nje prijel. To posebno vidimo na blasphemem Alfonsi Rodriguezi redovnikи s' drushbe Jesusove. Ljubesen do Marije je, da tak rezhem s' materinskим mlekom vſisal. On je she v' svojem detinstvi boshjo mater s' naj miléſho ljubesnjo zhaſtil, njené podobe obiskaval, na svoje ferzé ſti-

skaval, kushuval, no pred njimi s' naj ve-
zho poboshnostjo molil. V' starosti od
petih let rezhe on enok v' otrozhji ne-
dushnosti k' Mariji: O da bi ti védla,
kak slo ja tebe ljubim! Ti more-
biti nemash tak velke ljubesni sa-
me, kak ja sa te. Ne she je totih be-
sed srekel, mu se she Marija prikashe
ino rezhe: „Kaj pravish ti moj sinek
ljubesen, kero ja do te imám je
tak velka, da twoja ljubesen do
mene nikdar nebo njoj enáka.“ S'
letami rase njegova ljubesen do Marije,
ino od njega se resnizhno povédati smé,
da je on slushebnik Marije bil, kajti
njegovo zelo shivlenje je bilo hvali ino
flushbi Marije no njenega sina posvé-
zhero. Posnej, kdar je v' drushbi Jesufo-
vi v' Majorki vratár bil, je bres neham-
zhislo (paternoshter) v' rókah dérshal,
ino po smérti je bila kosha palza ino
prednjega persta vša vterdjena od dugega
dérsanja roshenkranza. Posebno je bila
skrivnóst préhistega spozhetja Marije,
katera je njega v' poboshnosti pokrepila
ino vushigala. Njegovo oblizhje njegove
besede so bile vše ognjene, zhe se je kdé
od tote skrivnosti govorilo. On je pripo-
rozhil poboshnost k' prehistem spozhetjí
vsem, posebno pa mladeshi, kak naj mo-
zhnéšho fredstvo, zhifost serzá obdersha-
ti. V' vših potrebah v' vših skufhnjayah

je Marijo nasaval, ino vseléj je bil od nje vflishan, ino od skushnjav reshen. Enok ga je strahovito sdvojenje skushaval. Hitro prime svoje navadno oroshje (brambo), ino sazhne roshenkranz moliti. Da pá svojo molitev prav okrepi pristavi on pri všaki: „Zhešena si Maria“ po besedah: „sveta Marija mati boshja,“ she besede: Spomni se na me. Kér pa ga je skushnjava ne hitro sapustila, ampak she silnésha bila, je on she s' vezho poboshnostjo ino na glaf molil: Smisli si na me, o mati moja, pridi meni na pomozh, drugazhi sem jaš sgubljen. Ino hitro se mu pokashe nebeska pomozhniza, rasshene vše skushnjave, ino napuni njegovo dusho, s' naj slajfhim troštom. Toto gnado sadobi vezhkrat v svojem shivlenji, posebno pa na smértñi postelji. Sovrashnik ga je na vše fele skushaval, ino njega sadnih zelo maloserzhnega, napravil. Alfons preterpi to vše s' poterpljenjem, s' porozhenjem v boshjo voljó, v' savupanji na Boga no Marijo. Al je tudi nikdar ne henjal svojo ljubleno mater sa pomozh profiti, no sadnih je bila njegova molitva vslishana. Jesuf no Marija se mu perkasheta, opominjata ga, naj vše terpljenja stalno prestane, kér de skoro svojih bolezhin reshen. Ino tak se je sgodilo, on dobi pri nasavanju svetih imen Jesuf no Mari-

ja od njih pomozh ino trofht. — O koliko samore prava poboshnost k' Mariji! Koliko gnad lehko od nje dobimo, posebno, zhe jo mi pod imenom prezhi-stega spozhetja na pomozh klizhemo. Vbeshmo ali dostikrat k' prezhisti divizi, ino rezhmo vsaki den v' jutro no vezher:

Skos tvojo neomadeshno spozhetje no prezhisto divishtvo, o naj zhiftešha diviza, ozhisti moje sérze, moje télo ino mojo dušho v' imeni ozhetja † ino fina † ino svetega duha †. Amen.

N a v u k.

Dérshi s' posebno poboshnostjo tvoje vsakdanjo premishlavanje.

Z h e t e r t i d é n .

3. Premishlavanje

zhres prezhisto spozhetje.

Marija je bres greha spozheta, kér je njo sveti duh kak svojo nevesto po meri

1. svoje dobróte,
2. svoje dárljivosti, ino
3. svoje svetosti obogatiti mogel.

1. Dobrotlivost svetega Duha proti Mariji.

Shenih svoji ljubleni nevesti nizh odrezhi nemore, zhe si kaj dobrega sheli. Al kaj bi si Marija bolje shelala, kak, da lepa no zhista pred ozhmi svojega nebeskega sheniha se pokashe? No nebi sveti duh tak vrozhe shelje, tako mozhnega poshelenja spurnil, kir je Marijo tak sérzhno ljubil? Vésh pa tudi ti sakaj je tvoja dusha tak malo poroshena od rose nebeskih gnad? Saresf samo s' tega sroka, da nje ti tak malo dobiti poshelish.

2. Dárljivost svetega duha proti Mariji.

„Spomeni se, kak dáreshljiv je she sveti duh proti Janesi Kérstniki bil, katerega je she v' materni vutrobi posvetil, ino ter sódi, koliko she dáreshljivéšhi je proti Mariji biti mogel. Ino resnizhno je tak dáreshljiv bil, da je njo pred vsem pogubljenjem ino grehom obvárval. — Posdravljal Marijo, da je tako vrednost sadobila; pa smisli si tudi, koliko hvale si tudi ti sa tak dosti gnad dushen, katere je on tebi tak dareshljivo skasal.

3. Sveti duh je Marijo obogatil pomeri svoje svetosti.

Kér vše sveto biti more, kaj se Boga tizhe, no kér je spozhetje Marijino s' spozhetjom Jésusa naj svetéshega vséh svetzov (kajti je spozhet od svetega duha) sjedinjeno no sdrusheno, tak je tudi Marija ne drugazh biti mogla, kak sveta nobres vsega madesha, da tak je njena zhistrost, zhistrosti boshjega sheniba énaka bila. Ino ravno takšna je Marija tudi bila, neokvarjena, sploh bres vsega greha. Ona je imela zhistrost, kak se sa nevesto svetega duha pristalo. — Al tudi tvoje shivljenje more Bogu posvezheno biti. Je li je pa tudi vso zhisto no Boga vredno? Ali je more biti zelo posvetno puno krivize no greha?

Molitva.

Mati Kristufova profi sa naf!

Mati Jésusa Kristufa ti si tá frezhna blashena mati, s' ktere je se narodil tisti, ki je Bog ino zhlovek vkup, keri je s' ljubesni proti nam v' svoji boshji osobi vše reve nashe zhlovezhje nature s' visokostjo svoje nebeske nature sjedinil, no na taki

nazhin (visho) nasha glava postal, ino naš skos sveti kérst sa svoje vude gorvsel. Kér mi tak s' **Jesu** som eno telo smo, tak si ti, kir si mati našhe glave, tudi nasha mati. Iméj ali smilenje s' nami, tvojimi otrozi, profi sa naš **Jesusa**, tvojega fina, našho glavo, da se on zhes naš smili, ino nam gnado podéli, v' našhem stani no našhega posvanja vredno shivéti, da tak bomo s' njim skos ljubesen sdrusjeni no sjedinjeni od vekoma do vekoma. Amen.

S g l e d.

Sveti Franz Ksaver.

Velki Apostol Indianški ino Japanski sv. Franz Ksaver je skos svojo zelo shivlenje mater boshjo s' posebno pobošnostjo ino ljubesnjo zhaštيل. Bilo je na svetek nebovsetja Marije, da se je v' Parishi v' zirkvi Montmarter (pri vših muzhenikih) kera je sveti divizi Mariji posvezhena s' svetim Ignaziom ino njegovimi tovarshmi, s' naj sveteshimi oblubami Bogu alduval (gorofral). Bilo je tudi v' zirkvi Loretanski, gde se je njemu osnanilo da naj v' Indijo putuje ino tiste ljudi sv. Evangelij vuzhi.

Nikdar neje sa nikaj Boga profil, kak skos proshnjo Marijino. Nikdar nije nizhesa pozhel, zhesa nebi njeni mogozhni obrambi bil priporozhil. Zhe je kershan-ski navuk raslagal ali boshjo besedo osnuval, obernil se je k' Mariji, da bi si skos njo rasvetljenje no mozh vu veri sprofil, svoje navuzhanja pa je vselej s' molitvo: „Zhe shena si kraljiza“ dokonzhali. V' gostih nevarnostih, v' ktere, ga je njegovo Apostolstvo postavilo, vdal se je vsakokrat pod njeno mogozhno obrambo, ino je terdo verval da na taki nazhin vse nevarnosti premagati samore. Da bi pokasal, ki je on Marijin slushebnik, nosil je navadno svoj zhiflak (Roshenkranz) okoli vrata, ino da bi tiste, ki she so v' kratkem na pravo vero obernjeni bili, k' molityi sv. roshenkranza prav genil, je s' njim dofti zhudeshoy vzhinil. Med drugimi bil je tudi en kupez s' Meljapura, káteri je namenil v' Malako po vodi se odpeljati, — toti saprofi svetnika sa nekakshni spomin. Svetnik mu dá svoj roshenkranz rekózh: Toti roshenkranz bo ti k' dobremi flushil, zhe je savupanje k' Mariji imash. Ne she se je ladja od kraja genula, she se strahoviti vihér vsdigne, kteri ladjo po morji tira ino na pezhini rastepe. She so milili, da so vši pogubljeni: ter si kupez na Franzu Ksaveru smisli, pun savu-

panja na Marijo prime svoj roshenkranz
ino v' rokah ga dérshezhi na enkrat, bres
da bi se snalo kak? se na suhi semlji
bres vše nevarnosti snajde.

Apostel Indianov no Japanesov she
je tudi posebno prezhisto spozhetje
Marije zhaſtil. Dostikrat se je k' Ma-
riji obernul s' proſhnjom, da bi se gre-
ſhniki spokorili, ino da tudi on sam od-
puſhenje svojih grehov dobi. „Ja f' em
fi nebesko kraljizo sa mojo savet-
nizo (patronizo) svolil, da odpu-
ſhenje mojih grehov, kateri so
bres ſtevila, sadobim“ je on doſti-
krat rekел. Pri njegovih rasgovorih ino
podvuzhavanjih je doſtikrat viſokost di-
vize Marije ſpomenil, ino fe je trudil
na vſaki nazhin (visho) kristjane k' zha-
ſtenji no ljubesni tote matere smilenja
obuditi. No kdar je sadnjizh she vmiral
bres vſega zhlovezhjega troſhta je Ma-
rija njegovo perbeshalifhe ino savupanje
bila, ino on je ne henjal (nehal) s' otrozhjo
neduſhnostjo no neopifljivo radoſtjo vmi-
rajozhi té beſede ponávljati „Monstra-
te esse matrem“ Pokashi, da fi
moja mati.

N a v u k.

Posluſhaj s' naj vezho poboshnostenjo
ſveto meſho.

Peti dén.

I. Premislavanje

zhes rojstvo divize Marije.

Pri rojstvi Marijinem veseli se nebó, kér je ona rojena:

1. da shkodo, katera je nebi storjena bila dostavi, da
2. njegovo flavo no zhaft povisha, ino da
3. kraljiza nebà postane.

1. Marija se narodi, da shkodo, katero je nebo sadobilo, dostavi.

Med vsemi blashenimi isvoljeni, katere je Jesuf Kristus sa nebesa pripravil, kdar je na krishi sa svelizhanje zhlovezhjega spola svoje shivlenje gorofral, je nebo proti Mariji naj bolje hvaleshno, da je vezhni besedi tisto shivlenje dala, katero je tak lepi sad obrodilo. Kak bi nebi ali rojstvo takfhne matere nebesa s' veseljem ino radoftjo napunilo? Oda bi se svetniki v' nebesah tudi enok zhres mojo svelizhanje veselili. To zelo pri meni stoji. Milosti boshje mi tu nemenka, famo je potrebno, da

jaf k' temu voljo imam: no imam to-to voljó v' resnizi?

2. Marija se je narodila, da slavo nebesko povishta-

Bog ino zhlovek skupej, divizhja mati, mati boshja, velko shtevilo dush, katere so skos proshnjo no sagovorenje Marijino svelizhane, v' resnizi so rezhi, katere k' povishanji no pomnoshanji slave nebeske dosti doprinalshajo. Ali vse to se je sgodilo savoljo ponishnega privolenja devize Marije, kadar je rekla: „Glej jaf sem dekla gospoda naj se mi sgodi po njegovi besedi.“ Na toti podloshnosti je vse lešhalo. Nebo je ali srok imélo, da se kres rojstvo Marijino veseli, kér je toliko sa njegovo slavo vzhinila!

— Ti pak moj kristjan, premisli dobro, zhe tudi blasheni no svelizhani v' nebesah se nad tvojimi delami veselijo, ali zhe se morebiti pekel ne veseli nad nazhinom, kak ti tvoje dni potroshish ino sapravljaš. Misli na Marijo sovi Marijo na pomozh, nafléduj Marijo, no shivi pojnenem isgledi.

3. Marija se narodi, da kraljiza nebef postane.

Od zhaza njenega rojstva je bila Marija kraljiza, ker je she od vekoma odlozhena sa prestolje (tron) nebefko bila. Kakshno radoст so ne nebefki duhi she obzhutili, kadar slednizh na semljo pride! Ti toto veselje fi lehko naprepostavish, zhe njo s' tistim prispodobish, katero ktera deshela obzhuti, zhe se en prinz narođi. — Tak skerbi se ali, da milost no gnado pri Mariji sadobish, da njo énok v' nebefah sa kraljizo imél, no njo od vekomaj do vekomaj hvailil in zhaſtil bodesh. Amen.

Molitva.

Mati milofti boshje profi sa naf!

O shegnana frezhna mati, skos Te je Jesuf svir vseh gnad s' nebef k' nam na semljo prishel. Ti si puna obilnosti vseh gnad. Vsegamogozhni Bog je na tebi velke rezhi storil, no ti je od pervega zhaza tvojega spozhetja s' fvojimi gnadami naproti prishel, da ti bi vfa zhista no bres madesha bi-

la. Ti si' shleb, skos' kateri gnade nebeske k' nam tezhejo. Ah pogledni milostivo na naf, o dobrotliva mati. Glej kak smo mi skos greh vse gnade sgubili! Smili se zhres nasho nevoljo, nasho siromashtvo, ino sprosi nam gnado, da mi se Jesufi tvojemi finu ino tebi dopadnemo, no toti gnadi svesti do konza ostanemo. Amen.

S g l e d.

'Sveti Piuf V. Oslobodenje Bezha (Dunaja) od Turkov.

Premaganje Kristjanov zhes Turke v' leti 1571 pri Lepanti v' jonskem morji ostane na vse zhase spomin posebne obrambe divize Marije. Vezh kak skos sto let so Turki zelo Kerstjanstvo vnemiravali. Skoro povsodi so Kristjane premagali, ino Bog je to dopustil, sene strani, da nje sa njihove grehe kastiga, s'druge da nje skos pohlevnost no ponishanje v' njihovi veri obudi, ino da tudi njegovo boshjo mozh no flavo, kak tudi flavo no zhaft Marijino skos nove snamenja rasodeje. Turški zesar Selim sin no naslednik Solimana je Benetzhantom otok pod imenom Zipern vsel, ino ne malo na toto frezho se po-

nosezhi misli s'zhafom vše kristjanske deshele pod svojo oblast podvérzhi. V' tistem zhasi je sedel Pius V. na Petrovem stoli, mosh pun gorézhe ljubesni sa kérstjansko véro, kateri je sploh naj vezho sapuvanje na divizo Marijo imél. Toti papesh, keri je posdnej med svetnike postavljen; no kterege spomin, zerkva na dén petega Majnika kakti na dnešnjí den sveti, slo se vstrášhi zhres nesrezho, v' keri se je zelo keršanstvo snajfhlo. Ali mozhno savupajózhi na Marijo, sjeđini se s' Benetzhani no Shpanjolzi, da totega neprijatelja odtirajo. Boj je bil na morji, ino bark Kristjanskih je dosti menje bilo, kak turških. Da zhlovezhje mozhi tu nizh nemorejo pomagati, to so vši sposnali. Ali sveti papesh ne sdvoji, on se mozhno na pomozh dobrotjlive no mogozhne divize sanashha. On sapovê ali, da se proshnje no prozeſje dérshijo, no da vši vérni divizo Marijo sa pomozh naj profijo. Skoro zela Europa je na enok roke k' molitvi sklenula, no povsodi so se na zhaſt divize Marije prozeſje no poboshnosti dérshale. Papesh Piush poshle sapovedníki kérstjanske barke Don Joani od Efterajha svoj sveti blagoslov (shegen) no mu tudi sa segurno rezhe, da bodo Turke preobladali. Al poleg tega ga saprofi, da vši vojhaki (soldati) kateri bi morebiti gerdo

no nepoboshno shivéli, ali samo sa tega voljo v' boj shli, da kaj tam naropajo se naj nasaj domo poshlejo, da tak zeli vojski se milost boshja savoljo grehov nekih ne odvseme.

Piush pak je kakti drugi Mojses spoh roke, k' nebesam spinjal, da tak skos Marijo mater smilenja boshjo pomozhi zhes oroshje kristjanov sprosi. Slednizh so boj sedmega Oktobra 1571 pri Lepanti bili. Na obema stranama vojuvali so s' naj vezho sérzhnostjo, no sdélo se je she, da do kristjani sila nevernikov podlegli. Ali Marija oshla profhaje vernih. Bog vših vojsk prineše frezho k' kristjanom. Turke so dobro sbili, ino vezh kak tridefet jesero (taushent) njih padne, njihovo barko pa so skoro vso rastérgali. Sveti papesh sesvè od tote frezhe skos rasvetlenje svetega duha. Ravno se je s' svojimi Kardinali zhes vse fele opravila rasgovarjal, al na enok vse odtergne ino rezhe: „Netreba nam dushe se od tega rasgovarjati, mi mamo potrebného délo opraviti, — mi moremo Bogu sahvaliti sa frezho, katero je Kristjanski vojski podélil. Skos vishjo lugh rasvetljen je bil térdos vedozhen, da je tu diviza Marija pomogla, on sato na vezhni spomin sa toto dobroto da v' laurentanski litanijski toti pridavek „Pomozhniza kri-

ftjanov profi sa naſ“ pristaviti no ſhe rasyun tega prasnik ſvetega Roshenkranza noter poſtavi. — Ravno tak ſo v' leti 1683 ſkos mogozhno obrambo Marije naſhi Turke pri Bezhi (Dunaji) v' Esterajhi ſa zefara Leopolda I. premagali. Turki ſo Bezh s' 216,000 vojshakov no v' vnoſimi ſhtuki no moſhari oblegli, zelo deshelo ſkoro na puſhavo obérnuli, jesero Kristjanov vibili no vmorili ali pa v' robstvo (ſuſhanſtvo) odpeljali, ino zelemi Zefarſtvi ſe je najvezha nefsrezha pretila.

Ali ſo tudi po vſeh deshelah molitve ſe k' nebi vſdigavale, vſigdi ſo Marijino imè naſivali, povſodi ſo ſe prozeſje no molitve dershale, no glej Marija pride Kristjanom na pomozh. Dvanajſtega ſeptembra ſo naſhi, zhe ravno je njihova vojska proti turſki mala bila, Turke prijeli no nje rastirali. Na vezhni ſpomin hvaleshnosti je papesh Inozenz XI. ſapovédal, da ſe na pérvo nedelo po rojſtvi Marijinem (po mali meſhi) ſvetek zhaſtitnega imena Marijinega obhaja.

Kak hafnovito (koriftno) je ne ali, da ſe ſveto imè Marija v vſih nevarnostih ino nefsrezhah naſavlja, no ſe pri njoj pomozh iſhe, ktero ſvéta zirkev ſama imenuje, pomozhnizo Kristjanov.

N a v u k.

Prosi vsaki den sa gnado frezhne smértne vure.

Shesti dén.

2. Premishlavanje

zhes rojstvo divize Marije.

Zhres rojstvo Marijino veseli se semlja da je
v' njoj

1. mater odreshenika,
2. mogozhno sagovornizo, no
3. dobrotljivo mater dobila.

1. Marija je mati našega odreshenika.

Kak velka je ljubesen Marijina proti ljudém. Ona je nizh ne vezh sheléla kak nashe odreshenje no našhe svelizhanje. Ona je mogla enok, da bi ljudje svelizhani bili, naj vezh k' tistemi velkem ofri doprinesti, katerega je njeni sin sa isbrisanje naših grehov vezhnemi ozheti daruval. Ona je, da tak rezhem, svojega fina fama gorofrati mogla, da on našh odreshenik ino našh svelizhar bode.—

Tak veseli se ali sémlja zhres blasheno no flavno rojstvo divize Marije. Njeno prikasanje na semlji je bila naj milésha sarja po kteri se **Jesuf** funze pravizhnosti je pokasal. Veselte se ali vši, kateri **Jesufa** ljubite, no pri njem svelizhanje ifhete! Pak jozhte se tudi vi, no shlostite se, kteri v' temah blodite no v' grehih shivite ino **Jesufa** sgubite.

2. Marija je sagovorniza sveta.

Kér je **Marija** mati nafhega odreshenika ter na naf kak na svoje rojake (shlahto) gleda. Ona vé, kak drago naf je njeni sin odkupil. Sato sploh profi da nijeden v' sgubljenje ne pride. Ona si nashe potrebe k' ferzi vseme, ino s' mirom profi pred tronom boshjega sodnika. O frezhen svet, kateri si tak mogozhno sagovornizo dobil. Oh da bi te nebi **Marija** dosdaj tak materinski obranjuvala no saflushene kashtige od tebe odvernjavala, kaj bi s' tebe bilo! Premifli ali, da ti ne je s' druge namere (sroka) milosti sprofila, kak da se poboljshafh ino spokorish.

- 3. Marija je dobrotljiva ma-
ti semlje.

O kak dragi saftavek ljubesni
nam je **Jesuf** na krishi vmirajo-
zhi dál. Da bi **Marija** sgubo, kte-
ra je njoj storjena, nebi tak obzhu-
tila; je **Jesuf** naf svoji presveti ma-
teri sa otroke porozhil, ino je htel,
da njegova boshja mati odsdaj bode
sploh nashha mati. Jeli je ter ne vred-
no, da se semlja zhes rojstvo **Mari-
jino** veseli! Ali, zhe jaf moje shi-
vlenje ino moje sadershavanje pogle-
dam, jeli jaf najdem take lastnosti na
meni, katere dete tak prezhiste ino
presvete matere iméti more?

Molitva.

**Mati prezhista, mati bres ma-
desha, mati nedushna, mati di-
vizhja profi sa naf!**

O mati prezhista no bres made-
sha! Nemamo besed da tvojo zhistro-
zho srezhemo, s' ktero je tvoje télo
no tvoja dusha nakinzhana (nazira-
na), no katero si ti zeli zhaf tvojega
shivlenja neokvarjeno obdershala. Ti

si mati nashega gospoda nashega odreshnika, ali ti si tudi naj zhistésha deviza. O divizhja mati! skos twojo nebesko zhistrozho obrani naf, ino brani naf proti toliko neprijateljom, kateri naf od vseh stran obleshejo, ino nato idejo, da nam dragi saklad (shaz) svete zhistrozhe vsemejo. Naj zhistésha mati, daj nam v' zhistrosti tebi slushiti tebe na sleduvati, daj se nam v' zhistrosti tebi dopasti. Amen.

S g l e d.

Sveti Dominik.

Sveti Dominik se je v' leti 1170 v' stari Kastilji narodil, no je od boshje previdnosti isvoljen, da povsodi luzh Evangelja vushge, posebno pa krivoverne Albigensarje, keri so tisti zhaf zirkvi boshji velko shkodo napravlali, na pravo vero oberne. Toti flushebnik boshji je nikdar ne henjal sveti Evangelj osnanovati, ino njegovo sveto shivlenje, kak tudi vnogo zhudeshov ktere je Bog skos njega storil so naj lepsi dokasi sa resnizo njegovega navuka. Ali naj boljshe oroshje katero je on proti krivovernikem opotrebljaval je bila, kak on sam rezhe, njegova poboshnost k' Mariji. Nikdar je ne

jene predge no nejenega navuka sazhel, bres da bi nebi na kolnah Marijo skos toto molitev sa pomozh saprofil. „Daj o sveta diviza, da jaf tvojo hvalo osnanujem, ino daj mi mozh proti tvojim sovrashnikom.“ Ino tak so trudi svetnika nikdar ne sabstonj bili: dosti se njih je na pravo vero obernilo. Ali vendar she je ne vse po shelenji na slhega svetnika shlo, dosti greshnikov no krivoverzov ostane pri svojih krivih mislih, ino dosti njih je sapérlo svoje ferzé vezhni resnizi. Sveti Dominik slo shalosten zhres to se pri blasheni divizi Mariji potoshi, ino Marija mu rasodeje v' leti 1202, da, kak je Bog skos Angelsko posdravljenje skrivnost vzhlovezhenja njenega sina pripavljal najtudi on (Dominik) k' angelškem zhe ſhenji ybeshi ino ljudstvi molitev ſvetega roshenkranza narozhava, ino skoro de se osvedozhil, kakfjni sad ino blagoslov tota poboshnost prignala no obrodila bode. Dominik vzhini to, kaj mu diviza Marija narozhila jeste, ino skoro se njegovo savupanje sprizha. Namente ki bi fe s' krivoverzi prepiral, je on ljudstvi od ſvetega roshenkranza pregati ino njegove skrivnosti raslagati sazhel, no njemi pokassal s' besedami ino sgledom, s' katerim duhom ſe sveti roshenkranz moliti more. Na skorem je skos

molitev svetega roshenkranza vezh dush sa pravo vero dobil, kak skos sve druge namere ino trude. Molitev svetega roshenkranza je naj bolje terdokorne greshnike genula, ino dosti sablojenih v' krilo prave rimske katolishke zirkve nasaj pripelala. — Sato se nam se vso pravizo tota molitev tak mozhno priporozhuje, ino naprepostavljeni svete matere zirkve so dosti odpustkov ino gnad tistim obezhali, kateri sveti roshenkranz s' poboshnostjo ino savupanjem v' Marijo molijo. Zhe nam ali svelizhanje nashih dush na serzi leshi ino spokorenje nashih bratov, tak molimo ali sveti roshenkranz vezhkrat, pak mol'mo ga s' poboshnostjo s' premishtlavanjem svetih skrivnosti, ino mi bomo velke gnade sadobili. Mol'mo nadalje tudi pred vsakim nashim delom ino podprijetjom naj menje eno: „Zhe sheno si Marija“ ino mi segurni smo, da pod obramboto te mogozhne divize vse nashe dela, do nam frezno od rok shle, ino se v' dobri frezhi dekonzhale.

N a v u k.

Obudi vezhkrat duhovno shpishanje to je: imej vrozhe poshelenje J esu s a skos vredno shpishanje v' tvoje serze goryseti ino se s' njim sjediniti.

Sedmi dén.

3. Premislavanje

zhes rojstvo divize Marije.

Zhes rojstvo divize Marije shalosti se pekel kajti,
ona fe je narodila :

1. da pekel oblada,
2. da ga premaga, ino
3. da mu njegovo oroshje ali mozh odvseme.

1. Marija se je narodila, da pekel oblada.

Bog je peklenškem skufshavzi v' paradishi naprédovedal da de med njim ino blasheno divizo nepomirljivo fovrashtvo storil, ino pekel je to skafil, no bo na veke skafil. Skos toto mogozhno divizo so tisti mozhni ino nepremagljivi postali, katere je on sa flabe ino nemozhne dérshal. Kako shalost so ter ne peklenški duhovje obzhutili, kda so vid'li njo (blashe-
no divizo Marijo) na semljo priti, katera se njim tak mozhno protivi no njé oblada. — Ali oh! ti si morebiti pekli na trošt! Ti rasveselish hudi-
zhe, kadar ti v' njihove nagovarja-
nja ino skufhnjave tak rad privolish!

**2. Marija se je narodila, da
pekel premaga.**

Ti boš se tega osvedozhil (previshal) zhe si premislil, kak je od negda she njeno sveto imé peklenškim duhom strahovito bilo, kak so pred njim pobegnuli ino s' telef, v' katerih so prebivali, odbeshali, ali zhe si premislil, koliko dush je s' flushbe vrága peklenškega v' nebesko svelizhanje skos Marijino sveto imé nasaj spravljen. — To si dobro moj Kristjan sapomni, kajti ravno v' totem svetem iméni najdefh ti naj vezho pomozh tvojo dušho od toliko nevarnosti, katere njoj prétijo odvernuti. Vtezhi k' Mariji, sovi njeno sveto imé na pomozh, podaj se v' njeeno materinsko obrambo, savupaj na njo, ino ti neboš nikdar sgubljen.

**3. Marija se je narodila, da
pekli moz h odvse me.**

Ne je sa Marijo sadosti bilo, da je hudizha premagala, ampak tudi ga je htéla zélo vkonzhati. Sato dérshi glavo totega sovrashnika pod svojimi nogami, da tak pokashe, da ga je zeló obladala, ino da je ne vezh kof (nemore) ljudem shkoditi, zhe se ga

le ogiblejo ino pasko na se imajo. — Ti se doštikrat potoshish, da te hudižh prevari, ino da njemi ti nemoresh protiviti, zhesh se ti pred vsemi njegovimi skushnjavami obvarvati? — Vtezhi k' Mariji s' shivo véro: ona bode ti od svojega sina mozhi sadosti sprofila ne famo skushnjavam se ognuti, temozh tudi s' skushnjav velki hafek (korist) prijeti.

Molitva.

Mati ljubesniva, mati prezhudeshna, profi sa naf!

O refnizhno ljubesniva no prezhudeshna mati! Skos tvojo popolnost si se ti férzi boshjémi dopala, no savoljo tvojih lepih lastnosti si Angele ino ljudi v' sazhudenje spravila, vse je velikolepo, vse slavno na tebi ljubesniva prezhudeshna mati! — Ti si mati no diviza vkup: ti si naj vishja ino naj nishja med vsemi stvarmi. Ti si v' tvojih ozheh naj ménsha, ali naj popolnésha no blashena v' ozheh gospodovih. Profi sa naf o mati dobrotljiva no milostiva, sprofí nam gnado,

da bomo tebe verno no vrozhe ljubili,
da tako v' ljubesni do Jesusa tvoje-
ga fina okrepljeni no poterdjeni sploh
bolje k' popolnosti prihajamo. Amen.

S g l e d.

Sveta Elisabet.

Sveta Elisabet hzhi kralja Vogerskega, ino pasdnej s' grofom turingškim omoshena se je v' Bretislavi (Poshuni) na Vogerskem v' leti 1207 narodila. Previdnost boshja si je toto svetizo isvolila da v' trinajstem stoletji zirkev boshjo proslavi, posebno pa v' nemški desheli njeni zélo visokost kreposti no svetosti svetú pokashe. Vše je na njoj lepo no nasledovanja vredno bilo: ino she kak malo dete je divizo Marijo posebno zhaštila. She kak dete se pod njeni obrambo postavi, no si njo sa svojo braniteljzo svoli: tudi si je persadéla, da svoje pajdahize (tovarshize) k' poboshnosti divize Marije óbudi, no tak je med igranjem ino gurazhami vezhkrat na njo si smislila, ino eno zhešheni o Marijo smolila. Posdnej je njena ljubesen do Marije sploh bolje rasla, njene kreposti nasledovala, posebno v' zhistrosti sérza, v' sveti nedushnosti ino delah smilezhnosti. Med vsemi Apostoli je svetega Janeza naj bolje ljubila, kajti je on tai-

sti, kateremi je Jēsuš svojo sveto mater
 isrozhil. Zhe ravno je sveta Elisabet v'
 svojem shivlenji dosti no velkih gnad od
 Marije sadobila, tak se je to vendor
 she posebno po smerti njenega krepostnega
 mōsha sgodilo, kdar je od svojega
 svaka s' svojimi otrozi prozh stirana ino
 nevolji prepushena bila. V' tem stani,
 kdej je sv. Elisabet od ljudi zelo sa-
 pushena bila, posebno je svedla, da kdo
 na Boga savupa, ne je sapushed, no kdo
 v' potrebi k' tisti pomozh vseme, katero
 zérkva imenuje: trofhtarzo revnih
 ino pomozhnizo kristjanov, nikdar
 je ne sgubljen. Jēsuš se njoj vezhkrat
 prikashe, njo okrepi no jo posebni skérbi
 svoje matere priporózhi. Tak je Ma-
 rijja fredniza no podeljitelza vših gnad
 ino blagoslovlenj postala, katere je od
 gospoda obilno dosegla. „Zhe ti moja
 sholarza biti zhesht“ rezhe enok njoj
 Marija, tak bom jaš twoja vuzhi-
 teljza: zheshti moja dekla biti,
 tak bom jaš twoja goſpá, twoja
 goſpodinja. Elisabet se tedaj zelo
 Marijini obrambi prekdá, no ta dobra
 mati podvuzhi jo tedaj v' naj višnjih skri-
 vnostih boshjih, vodi jo po póti kreposti
 ino svetosti na naj vezho stopinjo popol-
 nosti, ino njoj tudi možh no potérpe-
 shljivost podeli bres vše teshkozhe v'
 dobrem oſtati, ino lehko po krishnem poti

hoditi. No tak je skoro svoj zilj dosegla. Bog njo ne she zhetiri no dvajsti let staro k' sebi vseme vu vezhno veselje. Vmirajozha she je sdihavala: O Marija pridi mi na pomozh. No tak je tudi njo diviza Marija, kera je njo na totem sveti obvarvala, v' deshelo vezhnega svelizhanja odpelala. — Glejmo, da mo tudi mi po sgledi flete Elisabete divizo Marijo sploh ljubili. Pokash'mo nasho ljubesen posebno skos zhifost sérzā skos smilenje proti vbogim no bolenim, katere Jesus svoje brate imenuje, no kateri tedaj njegovi ljubesnivi materi slo na sérzi lèshijo: profmo dalje, da nas Marija bode v' vsem dobrem podvuzhavala, nas na poti popolnosti peljala, ino okrepila, deklam frezhno nash zilj, — vezhno shivlenje ne dosegnemo.

N a v u k.

Bodi milostiv proti vbogim, ino vzhi ni njim po tvojih mozheh dobro.

Osmi dén.

1. Premislavanje

zhes ofravanje divize Marije.

Marija je skasala, kadar je v' tempel shla velko krepot, no sizer.

1. savoljo tega, kaj je sapustila,
2. savoljo svoje starosti v' kateri je to sapustila, no
3. savoljo marljivosti no hitrosti, s' katero je sapustila.

1. Kaj je Marija sapustila.

Marija naj popolnésha no verlésha kzhi je tudi svoje starishe sv. Joahima no sv. Ano s' vsega férza ljubila. Ali, kdar je sposnala, da je njo Bog v' svojo flushbo posval, shla je hitro v' tempel, no je sapustila svoje starishe, da se tam flushbi svojega Boga no gospoda gorofra. Kakshna ferzhna odlozhba je ne to?

Jel' se tebi fram ne sdi, zhe ti na taki sgled si smiflisch? Da kakshno hudo pajdashtvo sapustish ne treba ti tak velke kreposti, al vendar ga gornedash! vendar si nemoresh naprejvseti, da na glaf boshji no na tvojo

vest vezh poslushash, kak na sapelji-
ve pajdashtva (tovarshtva).

2. V' kateri starosti je Marija svoje starishe sapustila.

Marija she je ne zhetiri let sta-
ra bila, kdar se je v' tempelni go-
spodi Bogú gorofrala, no sa ravno
tega voljo je njena krepost tak vel-
ka. Kajti vsaki vé, kak teshko eden
v' takshni starosti svoje ljublene sta-
rishe sapusti! Al Marija je toto
teshkozho vendar premagala. Ti pak
greshnik nemoresh tvoje hude volje,
tvojih strast (hudih naklonost) pre-
magati, no svete boshje volje vzhiniti.

Nadvladaj samega sebe, nedaj se
vezh grehom v' rokè, Bog de ti dal
ferzhnost ino mozh, no bode ti vse,
kaj ti teshko naprej pride, obilno po-
vérnul.

3. S' katero marljivostjo no
hitrostjo je Marija svoje starishe sapustila.

Marija sapusti vse savoljo Boga,
no to, da se tak vsa ljubesni boshji
posveti no prekdá. Bog njo zhe svun
sveta iméti no ona v' fveti tudi nizh
iméti ne posheli, kak Boga samega.
Kakshna lepa krepost! Ali oh! kak

moje ferzè po svéti no po svétnem
hlepeni, kak ono le famo veselje sve-
tà si shéli. — Da bi jaš drugazh ni-
zhesa nebi, kak famega Boga ifkal,
kak bi ter v' duhovnem shivlenji na-
preduval, no popolnéshi postal, koli-
ko gnad bi te nebi od Boga sadobil!

Molitva.

Mati stvarnika, mati odreshenika profi sa naš!

Mati vsega mogozhnega Boga,
kateri je nebo no semljo stvoril, no
od vekomaj she naredil, da boš ti
v' tem zhati, kdar de on zhlovezhjo na-
turo prijel, njegova mati, profi sa naš.

Mati neskonzhanu dobrøtljivega
Boga, kteri je sadnjo kapljo svoje kér-
vi prelêl, da naš od vezhne smerti
odreshi, no nam tak našho naturalsko
no preknaturalsko shivlenje pripravi,
profi sa naš!

Ti visoka mati, katero si je Bog
svolil profi sa naš, da sadù njegove-
ga odreshenja obilno vdelesheni bo-
mo, da se našte férze vso prestvorí,
no sploh bolje puno bode gorezhe

Ijubesni do našhega stvarnika, do našhega boshjega odreshenika. Amen.

S g l e d.

Sveti Kasimir.

Ljubesen ino poboshnost proti diviz divizi posebno so zhiste dufhe she odnekda iméle, no nikdar se je ne shlahno pravizhno kérshansko férzè najfhlo, katero bi nebi tudi s' ljubesnjo do Marije vushgano bilo. Lepi sgled tote resnize mamo mi na svetem Kasimiri. Toti knes (fürsht) sin kralja polskega Kasimira III. je she v' mladosti rad Bogú flushil. Krishanega J es u s a no divizhjo mater Marijo je posebno sploh njegovo férzè poshelélo ino ljubilo. Nizhesa je ne bolje sovrashil kak našladosti, flafti, ino mehkozhe shivljenja, tri pregrehe, katere se pri velikashih tak lehko natepejo. Naproti mu je nizh ne drashé bilo, kak zhifost ino nedushnost férzà. Da toto krepost nepokvarjeno obdérshi, podá se v' obrambo blashene divize Marije. S' ljubesni do Marije s' shivim poshelenjem njo nasledovati no se njoj dopasti, je on obljubo zhifosti dolpoloshiI, ino tak svesto sdershal, da je svoje zhifozhe neti s' ſapom pregrehe neomadeshil. Divizhja zhifozha mu je tak mila bila, da je, kdar

so mu vrazhnički rekli, ki le sakonski stan ga leshej dushe pri shivlenji obdérši, vendor ostal pri zhistem shivlenji. Na zhaſt divize Marije je eno lepo latinſko pesem napravil, ktero ſhe ſdaj radi pojejo, no s' katero je on vſaki dén blaſheno divizo pozhaſtil. She kdar je vmerl ſi dá jo napisano k' ſebi v' trugo djati. Po njegovi ſmerti je v' kapeli matere boshje pokopan, katero je on v' svojem shivlenji tak mozhno ljubil, ino ktera ga je pred vnožimi nevarnosti obvarvala. On je v' svojem pet no dvajstem leti vmerl, no njega ne samo Polaki ſa svojega patrona zhaſtijo, ampak on je tudi ſgled mladeshi, no branitelj vſeh tiftih, kterí s' zhistem ſérvom Jefu ſi no Mariji ſluſhiti shelijo.

N a v u k.

Zhe je mogozhno ter idi dnef v' zirkvo ſvetega reſhnega tela molit, alipa moli kdej indi pred kakſhnim Marijinim kipom (pilom).

Deveti dén.

2. Premislavanje

zhes ofravanje devize Marije.

Marija je vzhinila, kda se je v' tempelni Bogi gorofrala eno lepo krepost.

1. savoljo darljivosti,
2. savoljo veselja, no
3. savoljo vrozhe shelje, s' katero se je Bogi ofrala.

1. Darljivost, s' katero se je Marija gorofrala.

Ne je njoj sadosti bilo Bogú svoje starishe, svojo hisho no zelo svoje premoshenje gorofrati, temózh she je tudi svojo dusho se vsemi njenimi mozhmi, no svoje telo se vsemi zhutmi no lastnosti Bogi darovati htela.

Prispodobi o zhlovek ti tvoj ofer, kateri gospodi Bogú darujesh, kak je mali no bres vse zene proti ofri Marijinem. Ti fi pri sebi govorish: bom jas Bogi slushil, ali tudi nekakshno veselje iméti morem. Kakshni je to ofer, kakshna je to radošt dobro vzhiniti?

2. Veselje s' katerim se je Marija gorofrala.

Poglej toto malo déte, s' kakšnim veseljem v' tempel beshi. Vso ljudstvo spasi no vidi sadovoljnjošt njenega serza! Ali kak ti tvoj ofer opravljash, s' kakšnim veseljem ti v' hram boshji idesh, vzhafi prisiljen, ali serdit no jesen zhes hudo vreme? Zhisto férze je Bogi dopadljivi ofer, glej ali da bosh vselej s' veselim serzom shel Bogu flushit.

3. Vrózha shelja, s' ktero se je Marija gorofrala.

Kaj kdo bolje sposna, toliko vezho ma gorljivost no ljubesen dotega. Marija je boshjo dobrotljivost naj bolje sposnala, s' kakšno naklonostjo je ter ne Boga poshelila, no njegovo ljubesen, s' katero je njo Bog v' fvet posval, da jo s' novimi gnadami obogati! s' katerim ognjom je ter njeno serze ne vushgano bilo, kda se je v' tempelni Bogi gorofrala? — Tudi twoje dobre dela no nadvladanja samega sebe, tudi twoji ofri bi vezho zeno pred Bogom iméli, da bi nje s' vezho no vrozhéfho ljubesnjo oshivil.

Molitva.

Diviza naj modréfha profi sa
naf!

Onaj modrejsha naj previdljivej-
sha deviza, ki si ti pri vseh tvojih
delah nikdar ne nizh druga ifkala,
kak boshjo zhaft, tvoja lampiza je
bila sploh s' oljem dobrih svetih del
napunjena, da si tak svojemi nebe-
fkemi shenihi vselej posflushila, —
sprosi nam gnado, da mi se nepre-
vidljivosti, no nesrezhe nezhednih di-
viz varjemo, no po tvojem sgledi
fkos vzhinjenje dobrih del sploh pri-
pavljeni bodemo na prihod sheniha
dušh nashih. Amen.

S g l e d.

Sveta Teresija.

Ponoš no lepota zirkve všakega sto-
letja ostane sveta Teresia. Tota svetiza
se je v' všeč krepotih no zhednostih ska-
sala, posebno pa v' ljubesni, no v' pobosh-
nosti divize Marije. Od svoje pobosh-
ne matere lepo gorsrejena je she v' she-
stem leti sazhela blasheno divizo Ma-

rijo posebno zhaftiti. Kdar je v' svojem dvanajstem leti svojo mater skos smért sgubila, vérshe se pred enim kipom blashene devize Marije na kolna, se njoj vsa gorofra, no profi s' zele dushe, da bi dobrotljiva deviza joj na mesto matere bila. Od tistega zhaha se je sploh Marijino zher imenóvala. Posdnej je v' kloshter, karmelitarški stópila, no kér je toti kloshter sa posebno zhaftenje divize Marije odložhen, tak je sveta Teresia zelo svoje shivlenje Marijini flusbi posvetila. Rasyun devize Marije je tu di lepo njenega shenima svetega Joshefa zhaštila. Koliko gnad je sveta Teresia od Marije sadobila, kolikokrat jesh' njo govorila, nemore se neti opisati! Sveta Teresia je v' Albi na Shpanjolském 68 let stara sveto vmerla, no v' njeni sadnji vuri je prishla Marija s' nebeskimi Angelzi po njeni dusho. — Tak tu di mi zhaftimo blasheno divizo Marijo, naj nam bo našha milostiva mati, naj naš obrani no pelja po poti pravize no sapovedih svojega sina, no naj našho dusho njemi v' smertni vuri isrozhi.

N a v u k.

Kolikokrat ti krishanega J esu fa pogledash, ponovi tvojo ljubesen do njega.

Defeti dén.

3. Premislavanje

zhes gorofranje devize Marije.

Marija je, kdar je v' tempelni bila velke kreposti storila no fizer:

1. gledezh na Bogá,
2. gledezh na blishnjega, no
3. gledezh na samo sebe.

1. Gledé na Bogá. Kak jutérnja sarja sploh svêtejšha biva, doklam je ne beli dén, tak je tudi Marija v' tempelni vsaki dén prihajala v' kreposti no popolnosti, no fizer skos sploh vezho no gorezhésho ljubesen do Boga, skos sploh zhistésho naméro v' vseh délah se Bogi dopadniti, skos vsakdanjo mozhnejšho stalnost v' dobrem, no skos vnogo drugih vrozhih zhutov ino mišlenj. Kak velka je she ter nebila Marijina svetost! **Bila** she je malo dete, ali vendar she viteshkinja (mozhna) v' dobrem. — Al jaf vbogi siromak, kaj jaf k'vsemi temi rezhi morem, s' letami sploh dalje prihajam, ali tudi dalje no she

vezh s' grehi, s' hudobijami no kri-vizami! —

2. Glédé na blishnjega. Kak je njeno sérze od ognja nebeske ljubesni vso vushgano bilo, tak si tudi lehko mislisch, kakšno gorljivost no ljubesen je ne proti svojim mladim tovarshizam iméla, kak je nje k' do-bremi opominjala, kak si je persadé-la, da tudi v' njih ogenj nebeske ljubesni vushge. No saref lubesen nje-na proti blishnjemi je bila bres vse mére. — Kak stoji s' meno jel' tudi jaf blishnjega s' sérza ljubim, jel' se s' mojih dél vidi, da sem pravi sholar tistega, kteri veli: **Ljubi tvojega blishnjega, kak sebe samega?**

3. Gledé na samo sebe. Kak lepi pogled! Deviza puna vših gnad, vendar sama na se paskó má no se pred grehom varje, zhe ravno joj nikdi nevarnost se nepreti. Skos od-térganja, satajenje, molzhanje, po-hlevnost, tiho shivljenje, brumnost, stra-shenje no molitve saklad (shaz) svo-jih gnad she pomnoshava, s' katerimi je jo Bog tak she obilno obogatil. — No ti slab no reven zhlovek! ti skos tvoje prevsetno savupanje na Bogà

se sam rad v' nevarnost podash! O
nesrezhen! poglej vendor pred tvoji-
mi nogami bresden (besden, jamo)
v' kteri ti padnesh, zhe ne bosh na
twojo dusho bolje pasko imél, no se
greha ogibal! —

M o l i t v a.

Devisa zhaftitljiva, diviza po-
hvaljena, profi sa naf.

O deviza! savoljo twoje visokosti,
savoljo svetlobe twoje svetosti no kre-
posti ti naj vezho zhaft no hvalo sa-
flushish. Vše, kaj ne je Bog, pred
tebo premine, no nejena stvar na ne-
bi no na semlji se nemore s' tobo po-
ravnati. Da bi vendor, vši jesiki two-
jo hvalo osnanuvali! Naj zeli svet
twojo zhaft poje! Posebno pa mi njo
sfkos dobre déla no nasledovanje nje-
ne popolne kreposti hval'mo no zhaft'-
mo. Naj nasha naj vezha zhaft bo,
tebi flushiti! To mi gorézho poshe-
limo, sa té te férzhno profimo o zha-
ftitljiva, pohvajena deviza. Amen.

S g l é d.

Zhaſtivreden Tomash s' Kempis.

Blasheni Thomas s' Kempis (tak svan od kloſhtra v' kterem je shivel) je she od mladih let devizo Marijo posebno zhaſtil. Sa vſaki den ſi je nekoliko molitev naloshil, katere je njoj na zhaſt smolil, no tak svesto opravil, da ſo ſe vſi zhes toto poboshno déte zhudili. Kdar ſe je ſholati sazhel, je nefrezho imél v' svojih molitvah no v' svoji poboshnosti popuſhati, opérvizh je en den, ter dva, tri, sadnizh zeli tjeden minul, gde ſe je ne Bogu sahvalil, no v' svoji nemarnosti ino mlazhnosti je tak dalezh priſhel, da je vſe svoje molitve no zhaſtenja blaſhe-ne devize Marije sanemaril. V' takem stani je dugo shivel, doklam je ne enok tote ſenje imél: Senja mu ſe, da je s' svojimi sravenſholari v' ſholi bil, gde ſe nebeska kraljiza puna ſvetlobe s' milim lizom, belejshe oblezhena kak je ſneg, no romenéjſha kak juternje funze, pérkashe. On vidi, kak je s' vſakim ſholarom govorila, vſakega milovala no povalila. Tomash je, kdar dobroto Marijino vidi, pun poshelenja do nje bil, ino ſi miſlil, da de tudi k' njemi ſe obernula no milostivo ſh' njim progovorila „Jaf ſi tote gnade (sam pri ſebi miſli) ſizer ne sa-

flushim, al jaſ sem vendar Marijo ſploh ljubil no ona je dobrotljiva mati: "Tak fi pri ſebi miſli: al kak ſe vkan. Na mesto ljubesnih besed je dobro poſvaren (fkregan). Kdar Marija na njegovo mesto pride, ga nemilo pogleda no mu rezhe: Sablonj ti od mene ljubesen no miloſt prizhakash, kér je tvoja ljubesen proti meni ohladila, da molitve tvoje ſanemarish tvoje poboshnodi sapuſtish, od kteřih fi dobro vedel, da ſe meni dopadnejo. Po totih besedah premine deviza Marija, Tomash ſe sbudi, ſvojo veſt hitro premiſhljava (sprafheva) ſposna ſvoje grehe, obljubi poboljšanje, no je ſhe pa tisti dén sazhel ſvoje navadne molitve opravljenati. Na vſaki nazhin (visho) je ſe trudil, ſvojo nemarnost popraviti, no je ſato zheſheno Marijo vezhkrat ſkos den ſmolil, no zhres toto molitev poſebno poboshnodi dershali, ino ſadnih ſveto vmerl. Tak tudi ti „zheſheno Marijo“ vezhkrat ſmoli, kajti tota molitev ti ſamore lepe gnade od Marije ſproſiti.

N a v u k.

Bodi pri pitvi no jestvi méren ino ſmiſli fi, da te Bog vidi.

Edenajsti dén.

1. Premishlavanje

zhes osnanuvanje devize Marije.

Marija je sa mater osnanjena. Tota vrednost
je velka

1. v' redi nature,
2. v' redi gnade, no
3. v' redi zhasti.

1. V' redi nature. Kér je Marija blashena diviza prava resnizhna mati besede, katera je mesó postala, tak je skos toto lastnost s' Bogom na tako visho sjedinjena postala, kak nejena druga stvar. Sh' nje je meso postal no se rodil Jесuf Kriftus sin naj Vishjega, pravi Bog no pravi zhlovek v' eni boshji pérshoni, sato fe Marija s' vso pravizo mati boshja imenuje, vrednost, katere mi najnzh prav sastopiti nemoremo. — Snaj pa tudi o kérshanska dusha, da je Marija ne samo mati boshja, ampak tudi mati greshnikov. Pérbeshi ali k' takshni materi s' otrozhjim savupanjem, vdaj se pod njeno obrambo, no se njoj dopadnuj.

2. V' redi gnade. Kér je Marija nesastopljivo vrednost dosegla, da je mati boshja postala, tak je ona tudi na takšno visho nekakšno gospodarstvo zhes nesmerne saklade njenega fina dobila. **Jesuf** je njoj kakti fin pokoren bil, vse njene sappovédi sdérshal, ino njo lepo bogal. Koliko ali nedo njene proshnje zhes njega samogle, kdar ga sa kakšne gnade bode sa naf profila. No saref, boshja volja je, pravi sveti Bernard, da mi po Mariji vse dobimo, — svelizhara svéta, se vsemi gnadami, katere nam je svelizhar pripravil.

3. V' redi zhasti. Od Marije se pravi v' svetem pismi, da ona sedi na enem sa njo pripravljenem troni flave, na desnizi svojega fina povishtana zhes vse nebeske vojske. Kraliza sedi na desnizi twoji. — Kér she je nejeno oko ne vidilo, nejeno vuho ne zhulo, kaj je Bog tištim pripravil, ki ga ljubijo, kdo de ter to zhast no flavo premislil, no skonzhal, katera je od same svete Trojize sveti boshji porodnizi pripravljen. — O kakšni trošti, kakšna radoft je to sa naf, da je mati nafha, gospá

nafha v' nebesah púna vezhne slave! Shiv'mo ali sploh tak, da bomo enok vredni pri našhi materi biti, njen slavo glédati, njoj našhe posdravljenje no milovanje daruvati no sh' njo veselja nebeskega se vshiti na vekomaj. Amen.

Molitva.

Deviza mogozhna profi sa naš.

O deviza! Ti si resnizhno mogozhna na nebi no na semlji, kajti Jesuf tvoj sin ti nizh odrezhi nemore. Po tebi nam on podéli pomozh ino gnado, skos te naš on reshi is vseh telesnih ino dušnih nevarnost. Zeli svet je twojo mozh obzhutil. Ti si prevladala krivovérze, ti si peklenški kazhi glavo rasdrusgnula: ti si peklenškem sovrashniki pljen (blagó) odtergala, katero je on poropal. Daj nam mozh proti vsem neprijateljom twojim. Daj nam vše skufhnjave, napasti no nastornosti hudizha premagati, no gnado vezhnega svelizhanja sadobiti. Amen.

S g l e d.

Sveti Franz od Hieronimo.

Edenajstega velikega Travnja ali na dnešnji den obhaja sv. zirkev svetek svestega Franzishka Hieronimskega s' drushbe Jesuove. On je bil pravi Apostol kraljestva Napolitanskega no mesta Napole, pa tudi pravi no verni zhaftitelj no slushebnik Marijin. On je do nje naj gorezhésho ljubesen imel, no je toto tudi v' drugih vushgati se trudil. V' vsako soboto skos zelo léto se je postil pri kruhi no vodi, no she si k' temi druge ostre pokore naloshil, ktere je na zhaft devize Marije vzhinil. V' zirkvi Jesuitarski v' Napoli je bila ena podoba blashene divize Marije, ktero je nekda sveti Franz Borgias s' Rima ta poslal pod imenom „Maria majore ali Maria vezha.“ Sveti Franz je ljudstvo naj bolje primarjal, pred totim kipom blasheno mater boshjo zhaftiti. Zelih 22 let je v' eni zirkvi devize Marije vsaki vtork predgal, no ljudstvi raslagal visoke no lepe prednosti Marijine ino breshtevilne gnade, katere ona svojim stalnim no svéstim slushebnikom sprofi. Mladizhom no deklizhom je posebno zhaftenje devize Marije priporozhaval, da tak nje v' njihovi ne-

dushnosti obdérshi, ali pa s' nikarnost no sablodenja reshi. Vezhkrat je rekел, da de teshko eden svelizhan, keri blashene matere boshje ne zhasti. V' vſih nadlogah, teshkozhah togotah, ino djanjah je od devize Marije ſi pomozh profil, na njo ſe je podpiraval v' vſih potrebah. No tak je tudi zhudnovito, koliko doſti dobrega je pod obrambo Marijino storil. No ona je tudi svojega zhaſtitelja ne ſapuſtila, temózh mu je v' ſmértni vuri na pomozh priſhla no ga péljala v' krajjeſtvo nebeſko. On je vmerl v' Napoli vleti 1716. Papeſh Piuh VII. ga v' leti 1806 med ſvelizhane ino ſdajni papeſh Gregor XVI. med ſvetnike poſtavi (v' leti 1839). Vužhmo ſe od ſvetega Franza, kak dobro je divizo Marijo zhaſtitи ino ljubiti, kajti teshko eden nebeſko ſvelizhanje ſadobi, ker blashene devize vérno ne zhaſti.

N a v u k.

Odtérgni ſi pri jestvi nekaj s' lubesni do Jefuſa no Marije.

Dvanajsti dén.

2. Premišlavanje

zhes osnanuvanje devize Marije.

Vrednosti, sa kterih voljo je Marija sa mater boshjo svoljena.

1. Vrednosti telá,
2. vrednosti serzá,
3. vrednosti duhá.

1. Vrednosti tela. Marija je tudi na teli tak stvorjena no sposobjena (shafana) bila, da je vredna bila sa mater boshjo. Zhe vše druge popolnosti na stran pustimo skos ktere je Marija shegnana med vsemi shenami, tak she le eno zhednost najdemo, ktera je Bogi naj bolje prijetna bila, no to je njena zhistrost njeni ljubesen do Boga, kteremi je svoje teló posvětila. Bog le nad leljami svoje dopadenje ma, ino sato je tudi nad Marijo imél, ktera je bila zhista no nedushna kak lelja. — Kakshne mérsofti ter nema nad nezhistrostjo s' ktero je vnoži, lehko tudi ti — ognušhen.

2. Vrednosti ferza Marijinega. Bog, keri vse férza previdi, je tudi ponishnost no pohlevnošt blashene devize pregledal. Angelj boshjo jo v' iméni, no po povelenji goſpoda sa mater boshjo posdravi, al Marija si drugega naſlova no imena ne da kak dekle goſpodove: Glej jaſ ſem dekla mojega goſpoda naj ſe mi sgodi po njegovi beſedi. No ne ſhe je toto ponishno ſposnanje ſrekla, ſhe je Bog, kteri ponishnega férza nikdar ne ſavérſhe no nesanizhava, ſ' nebeſ ſtopil, da fe v' krili tote prezhifte divize vzhlovezhi. — Neposabi ali zhlovek, da ponishnost no pohlevnošt Boga dol ſ' nebeſ k' nam potegneta, no da ga gisdoſt no oholoſt (prevsetnoſt) od naſ oddaljita.

3. Vrednosti duha Marijinega. Zhe bi kdo samogel prihod ſvelizhara ſvetá bliſhej ſpraviti, tak je Marija samogla. Ona kakti glava vſih vérnih, obdana ſ' obilnoſtjo vſih gnad je prihla ſkos mozh ſvoje vére, ſkos goreznoſt ſvojega poshelenja, no svojih vrozhih molitev tian do trona boshjega no je tak vezhno

besedo na semljo spravila, da v' njenem divizhjem krili meso postane. Tak tudi ti twojo véro oshivi, obudi v' tebi gorezho poshelenje, da se nevérsni, no saflepljeni greshniki spokorijo: profi se vso gorlivostjo no térdim savupanjem sa toto gnado, no ti bosk s' ene strani dosti sa njihovo, spokorenje doprinesel, s' druge strani pa sebi dosti saflushenj pri Bogi pravil.

Molitva.

Deviza dobrotljiva profi sa naš!

O deviza puna dobrote ino ljubensni, s' ktero je nefkonzhano dobrotljivi Bog tebe napunil, posebno v' tem zhasi, kdar je v' tvojem krili prebival; twoje milostivo sérze she ne je nikdar nejenega greshnika saverglo, zhe si je ravno kafhtigo saflushil, samo kdar je le s' grivanim férzom k' tebi pribéshal. Nebesa no semlja so pune twoje dobrote no milosti. No ravno tota dobrota nasho savupljivost óshivi, da mi k' tebi pérbeschimo, no sa twojo pomozh profimo. Vsimili se zhes naš, pomiluj na-

šho nevoljo, profi sa naš, reshi naš.
Amen.

S g l e d.

Sveti Alfons Ligouri.

Pokojni **Alfons Ligouri** v' leti 1816 med svelizhane no v' leti 1839 med svetnike postavljen je bil eden naj gorljivéshih no sveftéshih flushebnikov ino zhaftiteljev Marije, tudi eden naj svetéjshih shkofov, kteri so v' sadnjih zhasih zirkvo boshjo povishali. Njegova svetost no brumnost je tak velka bila, da se neti opisati nemore, no nikdar nije naj ménshega greha sam rad ali s' naprevsetjom storil. Oblazhilo nedushnosti, je on tak zhistro obdérshal, kak je nje v' svetem kérsti dobil, no vu vséh tih zhednostih ga je posebna poboshnost proti Mariji stalnegá sdérshala, no vše breshtevilne gnade si je vezhidel od devize Marije sprofil, katero je posebno zhaftil. Zhaftenje matere boshje je všim ljudem narozhaval, no s' mirom je rad tote besede v' vustah imel: Po Mariji smo mi svelizhara svetà, po Mariji smo mi vše gnade sa svelizhanje potrebne do bili. No od tote visoke devize je tudi naš sveti shkof vše dobil, sh' njo je dostikrat govoril v' molitvi v' sanemanji (samaknjenji) no kdar je on od tote devize pred-

gal, so bili naj térdokornéjšhi greshniki genjeni no na pot spokorenja spravljeni. Posebno je redovnikom svojim, katere je on vpeljal, no se sato tudi po njem Ligourjanari, ali meshniki s' drushbe odreshenikove velijo, zhaftenje tote presvete matere boshje naloshil. Na kratko zhemo mi njegovo shivlenje pregledati, no réd, kak je on blasheno devizo zhaftil. Nikdar je ne den minul, gdej bi on nebi pred kakshno podobo Marijino klezhè molil. Vsako soboto no dén pred Marijinim prasnikom se je pri vodi no kruhi postil. Vsaki dén je eno zirkev ali Kapelo obiskal, ktera je Mariji posvezhe na bila. Shkapulér (kolér) no paternoster je sploh pri sebi nosil, ino vsaki dén roshenkranz smolil s' pohlevnim premishlavanjem njegovih skrivnost. Angelsko zheshenje je vselej smolil, kdar je jutro opoldne ali vezher svonilo, no zhe se je na poti snajshel je vselej dolpokleknu. — O da bi tudi mi totega svestega slushebnika Marijinega nasledovali, bar v' nedushnosti no poshtenem shivlenji! koliko gnad bi ter tudi nebi od nje sadobili!

N a v u k.

Obudi vezhkrat vero, vupanje no lju-
besen.

Trinajsti dén.

3. Premišlavanje

zhes osnanuvanje devize Marije.

Sad materstva boshjega:

1. gledé na Boga,
2. gledé na Marijo samó,
3. gledé na naf.

1. Gledezh na Boga. Kdar je vezhna beseda v' krili devize mesó poftala, no se sh' nje rodila, se je gospodarstvo boshje v' resnizi rasfhirilo, Bog je ter ne samo bil gospod zhes flabe ljudi, kterih popolnost je mala, ampak je tudi bil gospod zhes svojega fina Boga no zhloveka skupej. Jel' si tudi ti kaj sa povishanje boshje zhaſti vzhinil? Jel si ti, skos lepi govor, podvuzhenje no lepi sgled kero duſho Kristusi prikupil? Al si morebiti skos tvoje hudo sadérshanje kero flushbi Jēsuſovi odtegnil?

2. Gledezh na Marijo. Vrednost materstva boshjega je tak visoka, da je nikdo ſkonzhati nemore. Marija flaba ftvar, je porodniza svo-

jega stvarnika. Marija je svojega sina od svetega duha spozhela! Kak shegnana je ne med vsemi shenami! — O Marija mati boshja, kak si ti visoka, ja samolzhim od prevelkega sazvodenja pred twojo visokostjo. Le ta misel, da si ti mati smilenja me obudi twojo visokost premishlavati.

3. Gledé na naf. Marja je mati boshja, ali ona je tudi mati sgrivanega greshnika. No kakti mati nafhega sodnika, nafhe vfredenje na se vseme. Kaj ne samorejo njene profhne sa naf pri njenem boshjem fini? Tak profi moja dušha s' savupanjem no gorezchnostjo mater boshjo da ti svelizhanje prisikérbi. Veruj mi moj Kristjan, da nikdar ne boš osramotjen, zhe pravo poboshnost no ljubesen do Marije imash.

Molitva.

Deviza verna profi sa naf!

O deviza refnizhno verna no svésta Bogú, kterege sveto voljo si ti smirom popolnoma storila, verna no svésta Jesusi svojemi fini, s' ktermi si ti tak mozhno sjedinjena bila, da

te je nizh ne na sveti od njega lozhiti moglo; svesta proti nam ljudem, kteri mi sa twojo pomozh krizhimo, sprosi nam odpuschanje nashe nevérnosti, kero smo mi proti Bogi storili. „Sprosi nam gnado, da mo mi v' prihodnosti nashe dusbnosti svésto spunjnavali no po tvojem sgledi na vse nagovarjanja poslushali, nashe poboshnosti no molitve k' Jesufi no k' tebi svésto vzhinili, no slédnizh, kak svésti flushebniki tvojega fina, od njega v' milosti gorvseti. Amen.

S g l e d.

Sveti Bernard.

Sveti Bernard pervi Abas ali vishji kłoshtra Klervoskega na Franzoskem, je bil lepota no pomozh svete matere zirkve v' dvanajstem stoletji. Skos svojo Apostolsko gorljivoſt, posebno pa skos svoje sveto shivlenje je on doſti sa ſlavo no zhaſt boshjo storil. Posebno genljiva je bila njegova poboshnost no ljubesen do Marije. She kak otrok ſe je vdal v' Marijino obrambo v' mladosti mu ſe she diviza Marija s' svojim finom Jēſuſom na sveto nozh prikashe, no mu zelo ſkrivnost rojſtva ſvojega boshjega fina rasodéje.

Tota pérkasen v' njegovem sérzí ljubesen do J esu ſa no Marije tak vushge, da je ſa njenozhaftanje potlej doſti lepih knjiſhiz na piſal. Deviza Marija ſe ſhe mu vezhkrat prikashe, enok v' eni nevarni bolesni, gđej ſo ga vrazhniki ſhe vſi gor-dali na ſapuſtili. Marija poloshi svoje róke na njega, no ſveti Bernard v' tem hipi osdravi. Da on tudi druge k' zhaftenji devize Marije obudi je ſmirom govoril: Jo j neti mozh ne fali, nam pomozhi, sakaj je mati Boga, neti prava volja, kajti je mati ſmilenja no tudi naſha mati no ne ſizer ſamo naſha, temózh tudimati revnih greshnikov. On je 62 let star ſveto vmerl v' leti 1153 no je pod enim oltarom blashene devize Marije pokopan. Tu ſhe mi eno kratko molitev pridamo, katero je on ſkoro vſakovuſo Mariji na zhaſt ſmolil.

O blashena Marija! Ti ſi ma-ti boshja, no mati greshnika, mati ſódnika, no mati greshnika, ne daj o dobrotljiva mati, da jaſ—tvoj greshni ſin,— ſkos tvojega boshjega ſina obfojen bom, ampak ſtori, da tvoj ſin bo-shji ſódnik mene nevoljnega greshnika v' vezhno domovino gorvſeme. O blashena Marija. Amen.

N a v u k.

Sprashhevaj vsako vezher tvojo vest.
 (Premishlavaj no sgrivaj tvoje grehe).

Zheternajsti dén.

I. Premishlavanje

zhes obiskavanje devize Marije.

Pri tem pótovanji Marijinem k' Elisabeti se ima posebno na tri rezhi pogledati

1. na srok,
2. teshkozho, no
3. hitrost pótovanja.

1. Srok pótovanja. Srok totega pótovanja je ne drugi bil, kak gorljivost sa svelizhanje. Marija bi tudi lehko doma ostala, no Boga hvalila, ker je tak velke rezhi na nji storil. Ali skérbljiva sa svelizhanje dush, se tá poda, kamo jo ljubesen sove. No tak tebe Marija podvuzhi, kak tudi ti vzhafi Boga sapustiti moresh (tvoje molitvanje ali hod na boshji pót) da s' ljubesni proti njemi tvojemi blishnjemi pomozh vzhinish.

2. Teshkozha totega pótovanja. Kak shenska je Marija, kak vsaka shena she od nature slabéšha bila, ali vendar se je podala na pot v' Hebron k' Elisabeti, katero mesto je prezej dalezh od Nasareta, no pót skos stermne gore teshek no nevaren. Ali ljubesen je Mariji dala mozh no férzhnost. No kaj si ti mislisch, zhe na Marijo poglednesh, kér doftikrat nezhesf tvojemi blishnjemi na pomozhit ali pa s' silo no mérmanjem? Pomagaj ali rad tvojemi blishnjemi, no idi zhe ravno dalezh no skos stermne gore pót pelja, po sgledi Marijinem, njemi na pomozh.

3. Hitrost totega pótovanja. S. Evangelj pravi „Marija je hitro shla zhes gore.“ No sakaj hitro? Bilo je v' nameri Jesufovi svojega prehodnika Johanesa posvetiti, ino sato je Marija dirjala, da Jesufovo naméro spuni. — Boshji duh nejenega odlaganja no odnašanja ne térpí, zhe ti ali kaj duh boshji sapové, té r tisto hitro bres odlaganja stori.

Molitva.

Podoba pravize profi sa naſ.

O Marija mi se zhudimo zhes svět-lobo ino lepoto vſih tvojih kreposti, ino kérſhanske pravize. **N**a tebi neje neti ſenze, neti teme, neti madesha nepopolnoſti, ampak na tebi ſe ſvet-lijо vſe zhednoſti vſe popolnoſti v' naj lepfhi luzhi. **P**o sgledi tvojega boshjega ſina ſi ti vſo pravizo ſpu-niti htela.

O, v' toto podobo v' toto férzalo doſtikrat poglednut zhemo: tvojo ſve-toſt zhemo ſmirom pred ozhmi iméti, da ſe od tebe navuzhimo, kaj mi ſto-riti, delovati ino kak mi hoditi ima-mo. **S**profi nam odpuſhenje naſhih nepravizhnoſt ino naſhih kriviz, profi sa naſ, da mi od Boga gnado ſado-bimo na pótí pravize hoditi no da stal-ni no ſtanovitni oſtanemo do konza naſhega ſhivlenja, gde ſe téř na vſe vezhne zhafe ſ' tobo veseliti zhemo. Amen.

S g l e d.

Sveti Franz Borgias.

Med svetnike, kteri so posebno sa zhaftenje devize Marije delali no goréli, razhuni se tudi sveti Franz Borgias vajvoda Kandianski no posdnej Višji drushbe Jesufove.

Zhe je she ravno v' povetnem stani brumno shivel, ga je vendor Bog, kte-ri ga je k' vezhi svetosti posval, skos posebno prigodbo blishej k' sebi spraviti htel. Kdar je zesariza Isabela shena Karla V. v' Toledi na Shpanjolskem v' naj lepshem zvéti svojega shivlenja vmér- la, dobi nash svetnik zhaftno sapoved od Zesara, da on mértvo v' mesto Granado, gde so shpanjolski kralji navadno pokopani bili, sprevodi. Preje kak je mértvo telo meshnikom predal, je mogel s' pri-sego posvedozhitì (poprizhatì) da je to refnizhno télò zesarize. Ali kdar so trugo odpérli, je oblizhje mértve tak strafhno spreménjeno, da je shivemi zélo nizh ne spodobno bilo. Pri pogledi tote telesne gnjilobe, v' férzè nafhega svetnika shar gnade nebeske pride, no on sposna v' totém mértvem trupli vso blashenošt no velikost totega svéta. Kda v' svojo hifho nasaj pride vérshe se na svoje kolna pred Bogom vsegamogozhim ino je zelo nozh

molil, grehe objokaval, k' Bogi zdihaval
ino toto obljubo storil, katero je vezh-
krat ponavljal: „Gospod jas prise-
shem, da nikdar vezh eni stvari
flushiti nezhem, ktero mi smért
lehko vseme no odtérga.“

Po smérti svoje shene je svojo od-
lozhbo vérno speljal, vsem semaljskim
zhastem, vupanjam no imanjam se odpo-
vedal, no v' drushbo Jesuovo stopil, da
tak v' kloshtri v' ponishnosti no pohlev-
nosti na tihem, samemi Bogi flushi. Svo-
je zelo shivlenje je posebno ljubesen do
Marije imél, vsaki den joj na zhaft sve-
ti roshenkranz smolil, no njegove skriv-
nosti premishlav. Zhastenje blashene de-
vize je povsodi vpeljal pri gospodi no pri
kmeti pri starih ino mladih. Vidish ali
moj Kristjan, da so vse posvetne zhasti
nizh druga kak pepel no prah. Sveti
Franz Borgias je vse grajshine prodal,
no penese (dnarje) med vboge rasdélil,
no potlej v' siromashtyi samo v' Bogi no
sa Boga shivel. Tak glej moj Kristjan,
da tudi ti posvetnega blaga vezh ne po-
shelish, kak kaj je tebi potrebno. Pose-
bno pa zhasti blasheno devizo, no ona
de tebi od vsegamogozhnega naj dobro-
ljiveshega Bogà sprofila, kaj je Tebi po-
trebno.

N a v u k.

Bodi milostiv proti vbogim no daj koliko moresh, zhe mash malo, tak tudi od malega tvojemi brati sa Jesušovo voljo rad podeli.

Petnajsti dén.

2. Premislavljavanje

zhes obiskavanje devize Marije.

Pri obiskavanji Marijinem sledzha premisli:

1. Njeno zhednost,
2. njene govore,
3. hafek njenega obiskavanja.

1. Zhednost Marijina. Premisli si, kak zhedno pohlevno no ponishno se je Marija pri totem obiskavanji sadérshala. Sveti Evangelist, ker' je toto skrivnost popisal sam ópomeni, kak s' lepim ljubesnivim no zhednim sadérshanjem se je zeli hiši Zahariasovi dopala. — Neposabnikdar, da je zhednost no lepo sadérshanje Bogu dopadljivo, no kdar kam pridešh poshteno fe sadérshi, no smisli da je Bog povsodi nasozhi.

2. Njeni govor. Sveti Bonaventura pravi, da, kdar je Marija k' svoji tetizi Elisabeti prishla njuj sgovor samo od Boga no skrivnega spozhetja Marijinega bil. Od boshje ljubesni so bili njih guzhi, tak tudi ti, kdar kam pridešf samo poshteno no lepo govari, no ne ogovarjaj drugih, no ne govari bodikaj. Le kaj je potrebno, hafnovito no poshteno govari, tak da drugega podvuzhish no sam sebi korist pérpravish.

3. Hafek Marijinega obiskavanja. Ravno v' tisti vuri kdar je Marija v' hisho Elisabete stópila je bil Johanes v' maternem teli osvezhen, ino on svojo materjo vred je bil napunjen od fvetega duha. Blagi hram, v' kterege Marija pride! Sovi jo na pomozh moj kriftjan, da ona v' tvojo dušho pride no jo objishe, no tvoje férze posveti.

Molitva.

Sedesh modrosti profi sa naf!

O Marija ti si resnizhno sedesh módrosti, kér je boshji fin vezhna modrost ozhetata v' tvojem divizhjem

krili no na tvojih rokah pozhival, ino
v' tvojo dusho vse dare preknatural-
ske módrofti slel. S' vso pravizo te
sveta mati zirkev imenuje sedesh mo-
drofti. Mi pa vbogi grešniki blódimo
v' temotah no smértnih senzah, no
nevémo, kaj nam refnizhno hafni (ko-
risti). Profi sa naf o dobrotljiva ma-
ti, da mi po tebi dar módrofti dobi-
mo, no to ljubimo no ifhemo, kaj se
Bogi dopadne, no naf v' vezhno sve-
lizhanje vpelja.

Sgled.

Serviti. Sveti Filip Benizius.

V' sazhetki trinajstega stoletja shivelo
je v' Fiorenzi na Taljanskem sedem moshev,
kteri so bili bogati, ino s' shlahnega po-
kolenja. Toti moshje so posebno neoma-
deshno spozhetje matere gospoda zhaftili.
Snamenito je to, da so vši na enok svoje bo-
gatstvo sapustili, no slushbi Marijini se da-
ruvali. To je bil pérvi pozhetek imenit-
nega reda Servitarov, ali slusheb-
nikov Marije, tak nasvani od tega, da
je njihova glavna pogodba bila divizo
Marijo posebno zhaftiti. Toti Klošhter,
kteri je tak dosti dobrega zérkvi boshji
storil, sahvali posebno svoje prozvetanje
no rasfhirenje trudom Filipa Benezia.

Filip šhe je ne pet meszev star bil kdar pérvokrat neke totih sedem pérvih redovnikov vidi, ki so Almoshtvo profili. Naglo se njegov jesik odveshe, no on rezhe svoji materi: Glej slushebnike Marijine. Toti zhudesh je bil srok, da so se redovniki Servitari ali po nashem jesiki slushebniki Marijini imenuvali. Kdar je Filip petnajst let star bil no premi-fhlaval, v' kteri stan bi stópil, je posebno k' Mariji sa rasvetlenje profil, no enok pri meshi v' svojem sérzi glas obzhutil, kteri mu je v' kloshter servitarski stopiti velil. Da boshjo voljo bolje sposna, oberne se k' Mariji snavi s' molityami, no ona ga skos eno pérkasen v' svojem nameni potérdi. Tak se je ali on slushbi Marijini ves daruval, no sa povishanje zhafti Marijine, no sa pobolshanje greshnikov dosti storil. Posebno je on nározhaval poboshnost k' sedem shalosti Marije, katera je tudi v' kratkem naj obilnéjšhi sad obrodila. Priblishaval se je zhaf, gde sveti Filip k' svoji nebeski materi posvani je. Na dén nebovsetja Marije ga je tak silna treshlika (mérsliza) stérla, da se je lehko vidilo, da njegovo shivlenje nede dugo od totega sveta. Ossem dni po nebovsetji Devize Marije je smirom Boga no devizo Marijo na pomozh sval, no tak 22. Augusta leta 1285 sveto vmerl. Da bi tudi mi tak svésti v'

nashem posvanji no verni slushebniki Mairjini bili!

N a v u k.

Imej pasko na tvoje ozhi, no jesik
da te v' greh ne sapelajo.

Shestnajsti dén.

3. Premislavanje

zhes obiskavanje divize Marije.

Marija se je tri mesze pri svoji tetizi Elisabeti gorsdérshavala, no pri tem so posebno tri rezhi premisiliti:

1. Kteri hafek je sveti Johanes,
2. kteri trošt njegova mati Elisabet, no
3. kteri navuk drugi domazhi s' totega gorsdérshavanja prijéli.

1. Hafek ali korift sa Johanesa. Marija je ostala tri mesze pri svoji tetizi Elisabeti. Kér je she pri njenem posdravljenji Johanes v' materni vutrobi posvezhen bil, koliko vezh je ne potler skos molitve no gnade Marijine prihajal sam v' gna-dah boshjih! Netreba se ali zhudití, da je Johanes tak velki svetnik potfal, s' kterim se nijeden poravnati

nemore. — Blagor ali starishom, kte-
ri svoje otroke she pred rojstvom
obrambi Marijini porozhijo! Vuzh'te
se s' tega kristjani, s' katero ljubes-
nijo vi sa nedushno mladesh skérbe-
ti imate. Kak se zhlovek s' mladega
shtela, tak tudi posnej navadno dela.

2. Trošht Elisabete. Kakšno
radošt, kakšno veselje je ne gor-
sdérshavanje Marijino svoji tetizi vsro-
zhilo (napravilo). Tri mesze je tisto
pri sebi imèla, kera je radošt isvo-
ljenih, no veselje nebes. — Al sakaj
ti k' tišti ne pérbeshish, katero sveta
mati zerkva trošhtarzo revnih no
shalostnih ino pomozhnizo vših
pravih vernih Kristjanov ime-
nuje? —

3. Navuk sa druge domazhe.
Marija je v' hrami Elisabete naj teshje
dela opravljal s' ljubesnjo, veseljem
ino s' radoštnim serzom. Marija je
vse hishne opravila, kak ena dekla
delala, desiravno je blashena mati
odreshenika bila. Kakšni lepi sgled
sa poſle (dekle no hlapze) zaharia-
fove! No tudi kakšni sgled sa tebe,
ki se ti vezhkrat vnosha, tvojemi
blishnjemi kaj vzhiniti, ali se ponishati.

Molitva.

Sazhetek nafhega vefelja profi sa naf!

O Marija ti si sazhetek nafhega vefelja v' shivlenji v' smérti no v' vézhnosti. Ti si veselje na svet pérnefla, ki si nam odrešhenika no svełizhara sveta porodila. Ti sdérshavsh toto veselje, kajti nam sploh v' nafnih potrebah na pomozh si no všim pomozh podélish, kteri v' ljubesni k' tebi krizhijo. Ti bosn nafhe veselje tudi dokonzhala, zhe bosn nam, kak mi se nadamo no prosezhi savupamo, v' smérti na pomozh, zhe bosn naf obranila no vu vézhno shivlenje peljala. **O** mati smilenja, ne sapusti naf vu vuri skufhnjave, potérdi v' nam veselo savupanje v' te no v' tvojega fina. Daj, da nikdar maloférzhni nebomo, temózh rasveseli no óbudi naf skos tvojo obrambo no pomozh, skos potérpljeshljivost no ednakost nafhe volje, s' voljo fina tvojega. Amen.

S g l e d.

Sveti Franz Salesius.

Sveti Franz Salesius Šhkof v Genevi v šhvajzarski semlji je ſkos svoje zelo shivlenje devizo Marijo poſebo no lepo zhaſtil, no doſti gnad od nje dobil. Mi zhemo ſamo tu eno prigodenje opomenuti, ktero nam s' ene strani otrozhje ſavupanje naſhega ſvetnika k' Mariji, s' druge pa ſkerb devize Marije ſa svojega flushebnika jaſno pokashe. Sveti Franz ſe je ſa svojih mladih let v Parishi ſholal, no defiravno je poboshno no brumno ſhivel, tak je vendar Bog dopuſtil, da je v' ſtrahovito ſdvojenje padnul no vedno od tote miſli martran bil: da je on ſa vezhno ſvelizhanje ne odložhen, no da nikdar Boga gledal ne bode. Lehko ſe premiſli, kak je tota miſel njegovo duſho no ſérzè dolsavdarila, kér je on tak vrózhe Boga ſploh ljubil, no ſi gorezho shelil ſh' njim ſe ſjediniti. Tota ſkuſhnjava mu ne da mira, nozh no dén ſtrahovita miſel njemi v' glavi tizhi, tak da je na duhi no téli ſhe ſkoro oboſlil, no ſe je ſhe ſa njegovo dalnje ſhivlenje ſkérbeti sazheло. Vendar je v' toti teſnobi no v' totem ſtrahi ne henjal Boga Ozheta vſega troſhta ſa pomozh proſiti, no kdar ga je enok tota miſel pa tak

vnemiravala, no si je vezh ne pomozhi mogel, beshi on v' eno zirkev, gde je preje obljubo zhilstosti dolpoloshil. Pero, kaj mu v' ozhi padne, je bila ena podoba devize Marije. Toti pogled je bil lek (bolsam) sa njegovo ranjeno sérzè. Savupanje, ktero je on smirom na mater boshjo stavil, sadobi novo mozh novo shivlenje. On se vërshe na kolna, no kér se je sannevrednega dérshal nesfredstveno (sraven) se k' Bogi obernuti, tak je molil s' zele dushe k' Mariji, da od nje jedino gnado sadobi, no da na veke od Boga savérshen nebo. No da bi ga deviza Marija preje vslifhala je s' punim savupanjem lepo molitev svetega Bernarda: Spomni se o naj dobrotljivésha gošpá i. t. d. glej stran molil, no se je poleg tega jokal. No na enok ga tista strahovita skušnjava sapusti, no mir sopet pride v' njegovo dusho. Njegovo sdravje se je pa vstanovilo, oblizhje porudezhilo ino on je bil, kak da bi mu nikdar nizh nebi falilo. Posdnej je tak lepo se sholal da je shkof postal no skos dvajsti let kak dushni pastir shivel no délal sa svelizhanje dush. On je sveto vmerl 28. Dezembla 1622 v' svojem 56 leti, ino je she v' leti 1661 med svelizhane ino v' leti 1665 med svetnike postavljen. — Pa lepi sgled sa te Marijo ljubesnivo zhaftiti!

N a v u k.

Kdar se spat spravljašf si smisli na
smért, ino si naprej postavi, kak da bi
si v' mérsel grob legel.

S e d e m n a j s t i d é n .

P r e m i s h l a v a n j e

zhes devizhjo zhifost Marije.

Marija je

1. sgled deviz,
2. devize so krona Marijina,
3. Marija je braniteljza devizhjega stanu.

1. Marija je sgled deviz. Marija je devizhji stan veliko zenila. Sveti zerkveni ozheti potérdijo, da bi Marija preje se vsem zhaštím odrekla, zelo svojem materstvi boshjem, kak pa svoji devizhji zhifosti. Sato jo sveta mati zérkva imenuje sveto deviz devizo. Ne so vši ljudje v' divizhji stan posvani, vendar hvali kérshanska dušha Boga, katera si ti njemu svojo zhifost obljudila, ino veseli se, da med tifto vnoshino isvoljenih peršhon slífish, kteri Marija

naprej stoji. Al tudi vsaki kteri ne je devizhje zhiftozhe oblijubil je nje-govemi stani f'hodno zhiftozho dér-shati dushen.

2. Devize so krona Marijina. Sveti Pavel je enok Kristjanom Filipskim, kteri so se tak lepo sadérshali, da so zhaft svetega Evangelja povishali, tote besede rekel: Moji ljubesnivi brati, vi ste moje vefelje, moja krona. Tak tudi Marija Bogi posvezhene perhone t. j. zhiste devize imenuje. Sveti Ziprijan pravi: Devize so lepota gnade duhovne, sakaj skos nedushnost no zhiftoft svojega sérza one rasveselijo svojega nebeskega shenima, kralja vših kraljev Jesusa Kristusa. Kak slo se ali tudi devizi Mariji nedopadnejo, po ktere sgledi one shivijo. Sveti Apostol Johanes, kteri je svojo devizhjo zhiftoft sploh obdérshal, je tudi sato posebno prezhifti materi boshji od Jesusa porozhen bil. Kaj je Johanes naj ljubesnivéjši joger Jesúsov sa Marijo bil, to she so sdaj sa njo vše prave devize. Kak velka lepota je ali ne divizhji stan! —

3. Marija je braniteljza devizhjega stana. Sveti Johanes pravi v' svojem skrivnem rasodenji, da do zhiste dushe v' nebesah pred boshjim tronom eno pesem spevale, katere nikdo drugi peti nemore, da do jagne boshje povsodi spremile no obdavale. Prezhista Deviza Marija de ali posebno na tote zhiste dushe pasko imela, no nje obranila, da njim sapeljavez nebode shkoditi mogel. Zhista dusha je she Angelez na semlji. Sato devize, ki ste Jezusa sa svojega sheniha si svolile nebodite malosérzhne, Marijo proste sa obrambo, ona vas bo pred sapelavanjem ino skufhnjavami obvarvala.

Molitva.

**Pofoda duhovna, pofoda zhasti
vredna profi sa naf!**

O preblashena deviza! s' vso pravizo fe ti duhovna, zhasti vredna pofoda imenujesh, kajti gospod je tvoje férze s' naj drashjimi dari svetega duha napunil. Tvoje misli so sploh velike no blage, tvoji zhuti sveti, no

tvoji nameni zhifti no vifoki bili. Ti si druga ne shelila kak Boga povishati, njega ljubiti, no njega sadobiti. Naj drashji no shlahnějšhi dari nature, gnade ino slave so zhes te obilno isléti. Mi pa vbogi, mi nefmo druga kak posoda nevolje no savérshenja vredni. Dobrotljiva, ljubesniva mati, vſmili se zhes naf. Pomiri naf s' tvojim finom, priporozhi naf tvojemi ſini, isrozhi naf tvojemi ſini, da bomo mi ſkos tvoje sagovorenje njegovih nefkonzhanih ſaſlужenj vdeleheni, ino da v' bodozhe nizh druga ne ifhemo kak kaj je boshje ino vezhno. Amen.

S g l e d.

Sveti Franz Regis.

Zhe je poboshnost k' sveti materi boshji sa vſe stane ino v' vſih okolshinah shivlenja potrebna no koristna, tak je posebno v' mladosti. S'ene strani varje naf pred grehom ino s' druge pokashe nam vſo vrednost no velizhaſtvo svetosti no kreposti tote dobrotljive mogozhne devize. Med doſti drugimi je to tudi sveti Johanes Franziskus Regis svēdel. Toti svetnik ſe je narodil v' leti 1597 v'

shkofiji Narbonski na franzoskem od bogatih ino shlahnih starishev. She s' matrinskim mlekom je tako rekozh ljubesen do svete boshje porodnize vsidal. She kak otrok se je dal v' eno drushtvo pripisati, ktere posebni konez je bil devizo Marijo zhaftiti. V' totem drushtvi je on vse v' gorljivosti zhaftenja no molitev nadseggnul. Potler v' drushtvi Jesušovi med redovnike prijeti je she vezho poboshnost k' materi boshji dérshal ino povsodi njo vushgati no óshiveti si persadél. Ali posebno je on sadnjih deset let svojega shivenja devizo Marijo zhaftil, ino toto zhaftenje med Vérne rasfhiraval. Imè „Marija“ je smirom na jesiki imél, no sanjeno zhaft s' vso gorezhnostjo govoril. Svoje podvuzhavanje, vse svoje svete déla je njoj priporozhil. No savoljo svojega velkega truda no gorljivosti Jesusi duſhe prikupiti no zhaftenje Marijino rasfhiriti, je tudi vreden bil, da mn se Jeſuf no Marija v' smertni vuri prikashta. Svojim tovarshom je rekел na smértni posteljí vmirajozhi: Jaf vidim Jeſusa no Marijo, ktera meni proti prideta, da me v' prebivalishe svetnikov vpeljata! Ah moji bratje kakfhna frezha, kak miren no sadovoljen vmerjem! Tako govorezhi je svojo dušho Bogi isrozhil. Resnizhno frezhen je ta, ki tako vmerje, ktere-

mi Jesuš no Marija na pomozh stojita.
Ali takšne frezhe se le tisti nadati sme,
kteri je Jesuši no Mariji v' shivlenji
svesto slushil. —

N a v u k.

Smoli kakšno molitev na zhaſt de-
vizi Mariji.

O ſemnajſti děn.

Premiſhlavanje

zhes ſkos vezhno beſedo pripravljenlo
ſvetotſt devize Marije.

Pri ſvetotſti devize Marije ſe imá na tri okolſhine
gledati :

1. Marija je puna pobohnoſti,
2. Marija je pripravljenā toto gnado tudi
drugim priskérbeti,
3. Marija tudi lehko toto gnado perſkérbi.

1. Marija je puna pobohnoſti. Sveta zérkev imenuje Marijo prezhifo devizo eno drago poſodo, ktera od vſega sveta zhaſtena biti ſi ſaſluſhi. Sveta véra naſ vuzhi, da je tudi naſhe télo no naſha dušha ena poſoda, no da je ſkos ſveti kérſt naſhe télo ſa tempel ſvetega duha ſheg-

nano. Sveti Pavel pravi, da je tisti, kateri se zhifst obdérshi posoda zhafti no fvetostti, posoda sa flushbo gospoda napravljena. No kako je ne deviza Marija svoje telo zhifto dérshala, kak gorezhe je ne Boga ljubila, vse svoje misli no naklonosti na njega ravnala! — Vse sapovedi boshje spuniti to je prava poboshnost. No Marija je vse boshje sapovedi svesto spunila, zhe so ravno teshke bile, zhe je ravno dosti térpeti mogla. Marija je bila naj svetéjs̄ha na semlji med vsemi shenami, tak je tudi mogla naj bolje Boga ljubiti naj poboshnejſhe shiveti. — O moj Kristjan, ti si tudi poboshnost shelish. Profi Boga sa toto gnado, pa kdar jo sadobish te sh' njo shivi sh' njo delaj.

2. Marija je pripravljena gnado poboshnosti tudi drugim priskrébeti. V' fvetem pismi stoji, da je ena vboga vdova tak v' siromaſhtvo prishla, da je le malo olja pri svojem hrami imela, ino sploh v' strahi bila, da njej nesmileni dushniki njena fina ne odpelajo v' fushanstvo, gde ta kak roba, tak dugo flushiti mogla, dokler se dug ne splazha. Al

kaj stori ona? kdar je preroka Eli-seja vidila, ktere ga mogozhnoft je pesnala, sprosi ga sa pomozh. Ino on ji pomaga. Moj kristjan tota vboga vdova je twoja vboga dušha, ktera je bres olja, to je bres gnad nebeskih. Marija se ti pokashe v' preroki Eliseji, kteri je dosti pri Bogi samogel. Vdova je Eliseja profila sa pomozh, no oni nji vše od Boga sprosi. Tudi ti vboga dušha profi Marijo, ktera pri Bogi vše samore. Sveti duh sam te vabi: Daj mi moj sin twoje férze! kakshno prijateljsko povablenje. Daj Bogi twoje férze no on de ti vše podélil. Marija je Bogi svoje zelo férze gorofrala, no ona je vše dobila. Marija je naj poboshnejša naj popolnéjša, jeli se ter ne bo tudi skérbela od Boga nam gnado popolnosti sprofisi, kér je fama tak popolnost ljubila?

3. Marija tudi lehko toto gnado priskérbi. Marija je mogozhna deviza. Sveti Augustin pravi: Bog je Marijo le sa tega voljo na tak velko zhaſt vsvishal, da njoj vše podéliti samore, Marija naj le famo posheli, no she ji Bog podéli.

Resnizhno to je velka mogozhnost. Kaj je Marija na semlji Jesufi bila, to she je tudi v' nebesah, njegova mati, boshja mati. Kaj je Jesuf na semlji svoji materi skasal, to nji tudi v' nebesah skashe. Pervi zhudesh je Jesuf na proshnjo svoje matere vzhitnil, no tak tudi v' nebesah na njeno proshnjo vse vzhini. Premisli ali duša kérshanska kakshno mogozhnost Marija imá. Profi jo ali sa gnado poboshnosti no brumnosti, no ona de ti njo od svojega fina sprosila.

Molitva.

Isvoljena pofoda poboshnosti
profi sa naf!

Kdo je kda tebi enaki bil v' krepostih o preblashena deviza, kdo je kdar s' takshno poboshnostjo no gorazhnostjo sa povishanje boshje napunjen bil, kak ti? Smirom si ti bila s' Bogom sejdinjena, smirom si ti vse dushnosti spujnavala, v' naj teshnih skushnjavah si twojo krepost twoje salflushenje omnoshila (pogmerala). Stoj nam na pomozh, da mi nashi navadni mlazhnosti odrezhemmo, lenobo

no nemarnost premagamo, ino našho nestalnost poboljšamo. Isvoljena po-foda poboshnosti, profi sa naš, da do tudi našhe sérza s' brumnostjo napunjene da v' njih sveti ogenj ljubesni se óshivi, da mo mi Boga povisvali, ino, kak si saflushi, s' zelega sérza ljubili, v' totem ino vezhnem zhafi. Amen.

S g l e d.

Sveti Vinzenz Fereri.

Sveti Vinzenz Fereri imeniten v' zirkvi boshji savoljo svoje velke gorezhnosti greshnike nasaj k' Bogi spraviti, je she v' svojem detinstvi posebno ljubesen do matere boshje imél. Posebno si je pérsadél, da se skos našleduvanje njenih zhednost no skos zhifost sérza Mariji dopadne. Ali peklenški skušhavez, ker je védel, kaj dosti dobrega de enok toči svetnik storil, si je persadél na vse fele da ga sapelja ino v' pogubljenje spravi, ali sveti Vinzenz vselej pod obrambo devize Marije vbéshi, ino tak vsaki skušnjavi se ogne. Kdar je enkrat v' svoji hishizi bukvize svetega Remušha zhes divishtvo Marijino bral, je tak možno sa toto zhednost genjen bil, da se je na kolna vérgel, ino s' zele dushe sve-

to devizo profil, da ga tudi smirom v' to-
 ti krepsti obdérshi, Ne she je svoje mo-
 litve dokonzhali, kdar glas govoriti zhuje:
Devishhtvo je redka krepst: tota
gnada de le malo ktere mi podél-
jéna, ino ti si ne smésh misliti, da
ti k' totem malem shtevili (broji
zhifli) flishish. Desiravno si ti
 toto krepst dosdaj neokvarjeno
 obdérshal, tak vendor jaf nebom
 dopustil, da ti dushe toto imé no-
 fish. „Lehko si je misliti, kak se je
 nash Svetnik prestrashil, kdar je tote
 besede zhul, sakaj on ne je mogel ver-
 vati, ki bi Marija kda kterega savérgla,
 kteri je njo sa pomozh profil. Sato je
 she bolje poboshno molil, ino skoro mu-
 se nebeska kraljiza v' nebeski svetlobi
 pérkashe, govorezha: Neboj se moj
 sin, kaj si ravno pred zhul, je
 vkanljivoft od ozheta lashi, kteri
 druga ne sheli kak tebe vstrashiti
 ino maloserzhnega napravi-
 viti. Ali imej sérzhnoft, ostani
 v' tvojem naprévsetji ino tvojim
 obljudbam svést. Vso tvoje sau-
 panje imej na smilenje mojega
 fina, no na mojo materinsko
 obrambo. Hudizh she de ti vno-
 go skufhnjav pérpravljal, ali s'
 gnado mojega fina bosk ti vše
 frezhno premagal.“ Nebeska kralji-

za premine ino sveti Vinzenz je bil vtolashen ino pomirjen. Potler je kak Angel na semlji shivel, ino v svoji zhistrosti no nedushnosti sveto vmerl. — Tak tudi ti, kteri to berefh, ne sgubi sérzhnosti, ino zhe si twojo zhistrost oblijibil, devizo Marijo profi, ona de te pred skufhnjavami varvala ino te okrepila. Pomiſli ſi doſtikrat na besede Jesuſove. Blasheni, ki ſi zhiſtega ſerzá, sakaj oni bodo Boga gledali.

N a v u k.

'Skashi svojemi blishnjemi s' ljubesni do Marije kakšno dopadljivost, kakšni milodar.

Devetnajſti dén.

Premiſhlavanje

zhes popolnosti no kreposti divize Marije.

Pri zhednostih devize Marije ſe imajo tri rezbi premiſhlavati :

1. „Svetloba,
2. velikost,
3. ljubesnivost zhednosti Marijinih.

1. Svetloba kreposti Marijinih. Sveta mati zerkva lepoto no prijetnost zhednost Marijinih pod po-

dobo ljubesnive roshe rasлага. Rosha je med vsemi zveti naj milésha, ino naj lepshe dishi, sato je ter tudi f'hodno devizo Marijo s' rosho spripodobiti. Sveti Bernard toti posebni ljubimez Marijin iménuje njo nebo Boga. No sakaj? — da vezh gnad no darov v'sebi ma, kak ves od miljonov svoljenih duhov prebivani dvor nebeski. Sveti Krisostomus pravi od devize Marije, neti Kerubini neti Serafini (nebeski Angeli) s' svetostjo svojo njoj se poravnati morejo. Kaka svetloba kako povishanje blashene devize! — Kaj pa se moja dusha, na tebi svetli? nizh kak grehi, — jel' zvetesh kak sprotoletna rosha? Oh omadeshvana je ino posušhena od nezhistega greha.

2. Velikost Marijinih zhednost. Papesh Gregor VII. sposna da nejenega zhloveka vuſta nesamorejo velikosti no poboshnosti Marijine sadosti hvaliti. On rezhe: Kaj biti o Kristjan povedal od preſvete devize, ktere neti nebo no semlja po saflushbi hvaliti nesamoreta. — O moj kristjan koliko pa imash ti dobrega na sebi, kaj

je na tebi velkega, hvale vrednega? Sprashavaj (spitavaj) se ali, kaj si sanemaril, koliko si sagréshil, no ter sgrivaj tvoj greh, ino se Mariji priporozhi, da ti ona tudi nekaj od svojih gnad podéli.

3. Ljubesnivost zhednosti Marijinih. Kakor zhednosti Marijine zeli svet s' svojo svetlobo obfinejo, tako tudi ljubesnivost nó nebeski mili duh rasfhiravajo. No toti mili nebeski duh, koliko dush je ne napunil? Preglej velko vnoshino (svetnikov no svetiz) obojega spola, koliko njih ne je ljubesnivost Marijina oshivila, ino k' nasledovanji njenih zhednost obudila. Ino koliko sgublenih dush she sdaj k' febi nepotegne! Koliko revnih she sdaj pri nji veselja no dushevnega shivlenja ne najde? Moj Kristjan, jeli tudi tebe ljubesnivost Marijinih krepost omami ino nadehne? Jel' tudi tvoj sgled tvoje déla, tvoje besede ljubesnivost rasfhiravajo? Ali vendor tvoje férze v' greshni gnijilobi pérhni. O skrivna rosha tudi nafhe ferza s' tvojim fladkim duhom napuni! —

Molitva.

Rosha skrivna, profi sa naf!

O ljubesniva mati! Ti si she od sazhetka skos svojo lepoto no nedushnost dopadenje boshje sadobila, ino skos svojo svetost ino popolnost si ti kres zeli svet ljubesnivi sladki duh zhednosti rasfhirila. Ti si resnizhno skrivna rosha, ktera nikoga s' tvojim ternjem ne sbodnesh, temozh vse s' svojo ljubesnivostjo prijetnostjo ino sladkozho oshivish no rasveselish. Sprosi nam od Jezusa gnado, da se mi njemi sploh bolje dopadnemo, med ljudmi sladki duh Jezusa Kristusa skos nedushnost ino zhifost nafhega sadrshanja rasfhirujemo, ino nikdar nijenega zhloveka na nikakshno visho ne poshkodimo. Amen.

Sgled.

Shkapulir. **Svelizhani** **Shumen**
Shtok.

Vpelavanje shkapulira (kolera) se je skos blashenega Shumena Shtoka generala (Vishjega) enega karmeliterskega kloshtra sgodilo. Toti flushebnik boshji je

bil s' rodom Engles, ino se je na povelje svetega duha, kdar she je komaj 12 let star bil, v' eno pushavo podal, da tam v' premishlavaji boshjih rezhi leshej shivi. V' toti pushavi je on v' nem votlem hraсти shivel, ino sato je tudi ime Shtok, (kaj se po engleskem jesiki votel hraſt veli) dobil. V' toti samozhi je on smirom molil, se postil, druga nikdar ne pil kak vodo, ino nizhefa druga ne jél, kak sel ino korenje, ktero je v' pushavi rasflo. V' svojem totem samotnem shivlenji je on tudi posebno devizo Marijo zhaſtil. Dvajſti let se je v' pushavi she gorsdérshaval, kdar so neki Karmilitari v' Englesko semljo prishli ino nekoliko Kloſhtrov vpeljali. Pokorno ino samotno shivlenje totih pushavnikov, posebno pa njihova poboshnost no zhaſtenje devize Marije, vſe to se je Shumeni tak dopalo, da se je k' njim pridrushil, ino se v' njihov kloſhter prijeti dal, gde je na ſkorem ſgled gorljivosti ino lepega sadérshanja bil. V' posnejſhih letah je Viſhji vſih kloſhtrov totega reda poſtal. Sdaj je posebno ſi pa truda vſel poboshnost proti devizi Mariji v' svojem redi ſhe bolje oſhivéti, ino med vérne rasfhiriti. Dostikrat je k' njoj križhal, da mu vendar naj kakſhno snamenje svoje gnade ino obrambe dá, no pokashe, na kakſhno viſho bi on naj vezh sa nje-

no zhaſt vzhiniti mogel. Kdar je enkrat pa pred eno podobo Marijino sa toto gnado profil, pérkashe mu se nebeska kraljiza obdana od velke mnoshine Angelov, no mu da Shkapulir, ino rezhe, "da je toto oblazhilo snamenje svoje ljubesni do njegovega reda (kloſhtra), da ſkos njega povishana biti zhe, ino da de sa vſe snamenje svelizhanja, kteri do ga nosili ino dobre déla storili do njihove smérti." Kdar fe je vpelanje Shkapulira rassesnalo, hitili ſo vérni ga nositi sazheti. Kralji no knesi ſo ſi oblekli oblazhilo prefvete devize, da na takſhno viſho Mariji flushijo ino njeno mo- gozhdno obrambo sadobijo. Ali nizh je ne bolje k' rasfhiravanji tote poboshnosti pomagalo, kak vnoge gnade, ktere je Maria tem ſkasala, ki ſo ſhkapulir nosili. S' totih zhudeshov mi zhemo ſamo enega napomenuti: Pri obſedenji mesta Montpelijeskega na Franzofskem, je en vojshak, kateri je ſhkapulir nosil, od ene krugle vgodjen (trofljen). Krugla je ſkos vſe oblazhila vdérla noter do ſhkapulira, gde ſe je odbila ino rastegnjena na ſemljo pala. Ljudevit XIII. Kralj franzofski, kteri je pri totem obleshenji poleg bil, je bil ſvedok tote prigodbe, ino ſi je hitro tudi dal toto ſvetø oblazhilo spraviti, ktere ga zhudovitno mozh je malo preje ſam vidil no sposnal.

N a v u k.

Kdarkoli svon svoniti zhujeſh smoli
eno „Zheſheno Marijo.“

Dvajseti dén.

I. Premiſhlavanje

zhes shalosti devize Marije.

Kdar je Marija s' Jesusom na rókah v' tempel
priſhla no ga darovala je velke shalosti térpela,
no ſizer:

1. gledé na svojega ſina,
2. gledé na famo ſebe,
3. gledé na ljudi.

1. Gledé na svojega ſina.

Stari Simeon je prerokoval od Jeſuſa „da de od strani ſveta doſti térpeti mogel.“ No od tistega zhasa je sposnala Marija, koliko de njeni ſin od Shidovov nō Paganov (Ajdov) preſtati mogel. Kako bridkoſt je ne tota miſel v' Marijinem férzi napravila! No kak pa tvoje ſhivlenje fe pogaja s' tvojim odreſhenikom! Jeli njega vſelej bogaſh ali fe kak Shidovi ſh' njim prepiraſh. Spraſhavaj fe, glej kaj v' bodozhe vzhiniti imaſh.

2. Gledé na sebe famo. Simeon je k' Mariji rekel: Tvoje sérze de en mezh prebodnul! No od tega zhafa vidi Marija vso tépljenje svojega fina. Vsaki pogled na njega ji she oster mezh je. „Jas sem mojemi milemi deteti dala gorezhi kušhez, rekla je deviza Marija v' nem rasodenji k' sveti Brigit, no meni kuſhez Judaſhov na misel pride: jas sem ga hranila s' mlekom mojih zhiſtih pérf, ali hitro mi jesih ino shuzh v' glavo padnete, f'kterim je posdnej na krishi napojen bil, vse to me je napunilo s' naj vezho bridkoſtjo. O duga no grosovita mantra Marijina! Pomiluj ti njo moj Kristjan, no naſleduj jo v' tem, da smirom tépljenje Jesuſa Kristusa v' pameti obdérshish.

3. Gledé na ljudi. Marija je svéđla s' vust starega Simeona, da, zhe ravno de njeni ſin sa doſti ljudi ſvir svelizhanja, vendar de tudi sa doſti pogublenje. Miſli ſi moja duſha, kak slo je taki isgovor njeno sérze oraniti mogel, ktero je s' takſhno ljubesnjo svelizhanje grefhnikov ſheſlēlo! Kaj bo sa te Jesuſ? jel' de ſvir svelizhanja ali pogublenja? To

pri tebi stoji. Jesuf bo sa te sveli-
zhanje, zhe ti zhesf, to je, zhe po
njegovih sapovédih shivish, — po-
gublenje, zhe njegove sapovédi pre-
stopish, no se ne spokorish.

Molitva.

Turen Davidov, turen flono-
kosteni profi sa naf!

O preblashena deviza! ti si obra-
niteljza vérnih sposnavzov tvojega
fina. Kakor turen Davidov visoki no
mogozhni, ti svetem mesti — zérkvi
tvojega fina flushish sa brambo no
pomozh. Lepa no bres madesha si
ti! mogozhna no nepremagljiva, ka-
kor turen stonokosteni! Pri tebi najde
zhista dufha naj lepshe sglede, naj
mozhnejshe opominjanja k' dobremi.
Obrani tudi naš skos tvoje mogózhno
sagovorenje, ino naš obvarvaj pred
vsemi napastmi, nastornosti no skush-
njavami hudizha, kteri na to ide, da
nam zhiftoft férza vkradne, no našho
dušho v' pogublenje spravi. Bodi nam
mozhen turen proti našim sovrashni-
kom, da enok nebesko kraljestvo sa-
dobimo. Amen.

S g l e d.

Sveti Bernardin s' Siene.

Sveti Bernardin, kterege svetek zirkva dnesf kak na dva deseti den Majnika sveti, se je narodil v' leti 1380. She od svoje mladosti je imel posebno ljubesen do svete matere boshje, ino se je nad zhaftenjem njenih podob veselil. Vsaki den je eno Marijino podobo obiskal, ktera je nad mestnimi vratmi v' Sieni visila, ino njega na posebno poboshnost napeljavala. Tota gorljivost se je blasheni devizi tak dopala, da je na njeno svetovanje v' kloshter stópil. V' kloshtri ga je posebno s' vnozimi gnadami obdarila ino enkrat tako k' njemu govorila: „Tvoja poboshnost se meni slo dopadne, no sato ti dam sa snamenje, da she vezho plazho od mene dobish, oblast predganja ino mozh zhudeshe storiti. Tote dare sem jas od svojega fina ti sprofila, ino ti vzhini no delaj sh' njimi vse dobro do konza tvojega shivlenja.“ Ino skoro se je resniza Marijinih besed pakasala, sveti Bernardin je bil gorezhi predgar. Sdaj je s' ostriimi besedami naj térdokornejshe greshnike spreobèrnul, sdaj pa shalostne no revne sladkim medom svojih vustniz vtolashil no potérdil. Kdar je enkrat v' Sieni pomor naftal, je nash svetnik zele dni no

nozhi bolenim stregel. Vše svoje déla je Mariji devizi všakokrat gorofral, ino tak tudi od nje vše sadobil, kajkoli je le od nje profil. Njega so tak povsodi zenili, da so ga sa Shkofa postaviti hteli, ali on je tote zhasti nehtel na se prijeti. Kak je sveto shivel tak jo tudi sveto vmerl v leti 1444. Njegova svetost je tak velika bila, da ga je she Papesh Miklosh V. v' shestem leti po njegovi smerti med svetnike postavil.

N a v u k.

Imej v' tvoji hishi vselej naj ménje en pil Marijin.

Eden no dvajseti dén.

2. Premislavanje

zhes shalosti devize Marije.

Pri shalosti Marijini zhes sgubitek svojega fina fe imajo tote tri rezhi premislavati:

1. Srok tote shalosti,
2. kak velka, no
3. kak dugo je tota shalost terpela.

1. Srok shalosti. Kdar je Marija Jésusa sgubila, ter je vso dobroto, vše kaj nji je milo no drago bilo

sgubila. Kakšno shalost, kakšni strah je tér ne obzhutila, kdar je svojega ljublenega sina sgréshila. Koliko bridkih foli je ne prelélala, kdar je Jésusa neti pri shlahti neti pri posnanih najšhla! Kdar ti moj Kristjan greshish, sgubish tudi Jésula, tvojega prijatelja, tvojega ozhetu, tvojega Bogà. No po takšni sgubi she ti miren ostanesh, se she sméjesh no fhalish, kak da bi se nebi nizh sgodilo?

2. Kak velka je Marijina shalost bila. Kak grosovite no strahovite misli so ne férze Marijino rasmesarile, kdar je svojega sina nikdi ne najti mogla. Ona neje vedla, tudi je ne vediti mogla, kam je prishel, no kaj je shnjim. Lehko je she sdaj med svoje sovrashnike prishel. — No ti, kdar skos greh Jésusa sgubish, kak se te sadérshish? Jel si davaš mojonjega snavi najti?

3. Kak dugo je shalost Marijina térpela. Shalostna mati ne je tri dni no tri nozhi svojega ljublenega sina vidila. „Gde si, svala ga je, jozhezha no sdihavajozha, gde si

moj **Jesus** moj ljubleni sin, kak dugo
she ti prozh od tvoje matere ostanesh,
pridi nasaj moja ljubesen, pridi na-
saj k' tvoji sapusheni materi! kdar
si ti pri meni, ter mi je vsa bridkost
sladka, bres tebe mi je shivlenje
teshje kak smert.“ — Zhe ravno se
je Marija slo shalostila no gorezho
si njega shelela se je vendor **Jesus**
tri dni skril. Ali vesh, sakaj je svojo
ljubleno mater tak dugo v' shalosti
puftil? Da potler njeni poterplesh-
ljivost lepshe naplazha, ino to je tu-
di srok, sakaj tebe **Jesus** vezhkrat
v' shaloiti no v' bridkosti terpeti pu-
fti. V' takem stani misli ti na **Jesus**a
misli na **Mario**, ponishaj se pod mo-
gzhno boshjo roko ino ti bosh trofht
najshel, ti bosh si saflushenja nabiral.

Molitva.

Hisha slata profi sa naf!

O preblashena deviza! Ti si od
Boga svoljena sa mater nafhega
odreshenika, sa mater nafhega sve-
lizhara. Ti si v' refnizi tista slata
hisha, ktero je vezhni ozhe sa pre-
bivalishe svojega fina pripravil. De-

vet meszov je stvarnik ino gospod nebes ino semlje v' tvojem divizhjem kriši prebival. Tota hisha je ali mogla lepa no snashna biti, no saref bila je vſa slata. Ti si shegnana med shenami, ti ſi pri Bogi gnado najſhla, proſi ſa naſ, da bomo tudi mi Jesuſa smirom bolje ljubili, v' lju- besni do konza oſtali, ino tak vredni bomo, da Jeſuſ v' nami no mi v' njem oſtanemo na vſe vezhne zhave. Amen.

S g l e d.

Sveti Andrej Korsini.

Sveti Andraſh Korsini nam je v' svoji mladoſti sgled dal, s' ktereſa mi vidi- mo, ſ' kakſhnim veseljem ino pripravlje- nim ſérzom grefhnik gnado boshjo gor- vſeti ino ſe ſpokoriti more. Preje ſhe, kak ſe je Andraſh narodil, ſo ga ſhe njegovi ſtarifhi devizi Mariji obljudibili, kakti pérvenza njihove sakonske ſavese. V' nozhi pred njegovim rojſtvom je Pe- regrina njegova mati eno ſenjo iméla, ktera jo ſlo preſtrashi. Sdělo ſe ji najm- rizh, da je vuka porodila, kteri je v' zir- kev beshal ino ſe tam v' jagne preober- nul. No to je bilo ſnamenje, kaj ſe je ſ'

Andrejom posdnej sgodilo. Njegovi pobošni starishi so si dosti truda vseli, da ga dobro gorsredijo, ali skos sapeljavze hudo tovarshijo, igro no ples je se velko sagreshil ino dalezh sablódil. Nemarnost ga je vodila s' greha v' greh; zelo svojim starishom je nepokoren postal ino térdokoren, tak da so se vši, ki so ga posnali sa njegovo prihodno shivlenje bojali no skérbeli. Njégova mati pa je vezhkrat na svojo senjo mislezha, ne henjala devizo Marijo sa pomozh profiti. Kdar se je Andrašh enkrat po v' hudo tovarshijo podati menil, ino proti svoji materi, ktera ga je opominjala, nepristojno no gérdo se sadérshal no nasaj nji govoril; se njégova mati bridko rasjozhe ino vu velki shalosti njemi rezhe: „V' resnizi si ti moj sin tisti vuk, kterege sem jas v' senji vidila.“ Andrej skos tote besede nekaj genjen odgovori: Kaj pravite moja mati, jas sem vuk? Peregrina mu télo svojo senjo pové, ino kak ga je she pred rojstvom devizi Mariji obljudila no daruvala, da nebode pogubljen. Tota povest Andrejevo serze tak gene, da je zelo nozh ne spati mogel. Misel, da je materi boshji posvezhen smirom njegovo dušho moti. „Devizhja mati kér sem jas tvoj hlapiez (zazhne Andrašh na glaf krizhati) tak zhem ti jas smirom flushiti. Samo sa eno te pro-

sim, sa odpušenje mojih grehov. Kdar se je den soriti sazhel poda se v' zerkvo karmelitarško, ofra se Mariji divizi materi boshje gnade s' prošnjo, da se vuk v' jagne preobérne. On je svoje molitve tak dugo ponavljal, doklam je ne oslihan bil. Da blasheni devizi popolnoma flushi, saprofi Višnjega kloštra, da ga gorprime, ino tak je sazhel poboshno shivéti, no maternja senja se je spunila: s' divjega vuka postane krotko jagne. Na skorem je Andrej sgled popolnosti bil. Na privolenje svojega naprejpostavljenega je potler sa mesnika shegnan, ino sadnih zelo sa lhkofa postavljen, no tak je skos zelo svoje shivlenje brumno shivel no posebno Marijo mater boshjo zhaštيل, ktera mu je tak velke gnade sprosila. Bog ga posove s' totega sveta, da se s' jagnetom boshjem na veke veseli v' leti 1373, no Marija mu tudi she v' smertni vuri na pomozh je bila, ktera ga je she v' shivlenji tak svésto branila.

N a v u k.

Glej da molitev: „Angel Gabriel je prinesel Mariji zheshenje“ vselej kdar k' molitvi svoni poboshno smožih.

Dva no dvajseti dén.

3. Premishlavanje

zhes shaloſti devize Marije.

Shaloſti devize Marije pri krishanji svojega ſina,
no fizer

1. gledé tela
2. gledé férza,
3. gledé dushe Jēſuſove.

1. Kaj je Jēſuſ na teli térpel. Marija je vidila teló svojega ſina od glave do nog ranjeno rasmeſarjeno, njegove ozhi s' ſolsami napunjene, njegovo oblizhje bledo, njegove vude rastegnjene s' kérvo polite, ſveto teló na krishi raspéto ino s' ſhrebli (zveki, zhavli) prebito. Koliko ran je na teli svojega ſina vidila, toliko njih je obzhutila v' ſvojem maternjem férzi. — No kdar ti tvoje ozhi na Jēſuſa povsdignefh, ki tak ranjeni no rastérgani no fizer s' ljubesni do tebe, na krishi viſi, ter imafh ſrokov ſadosti osramiti fe no rasshaloftiti, da tak malo ga ljubifh, ino fe nizh ne trudifh, ſvojemi

mesi neti trohe odtérgati, temózh smirom po našladnostih tvojih shivish.

2. Gledé na sérze Jesusovo. Marija je vidila, kak je sérze svoje-
ga boshjega fina puno ljubesni proti
ljudem gorélo, kak se je velkoduschno
na oltari svetega krisha sa odpushe-
nje njihovih grehov gorofralo. Ali s'
druge strani je tudi vidila mila mati,
kak malo je tota ljubesen sposnana,
ona je vidila kak so duhovni, vishji
no pismovuzheni Jesusa sanizhavali,
zhes njegovo térlenje se smejali, ga
s' shuzhom no jelihom napajali, ino
she njegovo ljubesnivo sérze s' fulizo
prebodnuli! Vse to je vidila Marija,
ali oh s' kakimi mislami no mishle-
njami, s' kakšnimi zhuti? O shalosti
puna mati vdeleshi tudi mene s' tvo-
jimi térlenji, naj se jaf tudi s' tebo
jozhem zhes térlenje tvojega fina,
na kterem so tudi moji grehi krivi,
daj, da si bom na toto térlenje smi-
rom smishljaval, ino da naj nikdar
novega terlenja mu ne pripravim.

3. Gledé na dusho Jesusovo. Marija je vidila dusho Jesusovo v'
morji neismérne shalosti no bridkosti.
No vu vsem tem térlenji she ga je n-

beski ozha sapustil. Marija je posnala noternje shalosti, ktere so njegovo dušho bolje pekle, kak vše rane njegovega těla. Ona poslucha bridke toshbe zhes njegovo sapuštenje, ino v' toti smrtni shalosti vidi she Jesu-sa tri vure na krishi térpeti bres da bi mu trošhta no olehkšanja spraviti mogla, dokler on glasno ne sakrizhi: „Ozhe! v' twoje roke priporó-zhim ja mojo dušho,“ ino glavo naklonezhi vmerje. Tak je vmerl Bog no zhlovek vkup s' ljubesni proti ljudem. No tak je térpela ena mati pri pogledi tépljenja svojega fina! O zhudesh ljubesni. Jesuf vmerje sa naf, ino mi shivimo, da ga sploh s' novega rasshalimo ino krishamo. Smislimo si vendor na goro kalvarsko, smislimo si na Jesusa no Marijo, ino mi nebomo vezh nikdar neti Jesusa neti Marije rasshalili.

Molitva.

„Shkrinja mira no sprave profi
sa naf.“

Zhefshena bodi kraljiza, mati smilenja, nafhe shivlenje, nafha slad-

košt, naſhe vupanje bodi zheſhena: Š' vezho pravizo fe ti imenujefh ſhkri-
 nja mira no sprave, kak tiſta, ktero
 je Mojſef na ſapoved boshjo nare-
 diti dal, na ſnamenje mira no ſavese
 boshje s' Ijudmi. V' tvojem divizhjem
 krili fe je boshanstvo s' zhlovezhanſt-
 vom ſjedinilo, v' tebi je Jeſuſ pre-
 bival, kteri je módroſt ozhetia, vuzhe-
 nik nove ſapovedi, v' tebi je ſakon
 ſa pomirenje zhloveka s' Bogom
 ſklenjen. Sproſi nam ali gnado; da
 mi pri Bogi odpuſhenje naſhih gre-
 hov ſadobimo, ino mira njegovega
 nikdar ne ſgubimo. No kak je pri
 Israelzih ſhkrinja mira no sprave
 ſploh ſa pérbeshalifhe vu vſih potre-
 bah flushila, tak tudi ti bodi naſhe
 perbeshalifhe naſha pomozh vu vſih
 revah: proſi ſa naſ grefhnike ſdaj
 ino v' vuri naſhe ſmérти. Amen.

S g l e d.

Sveti Franz Serafikus.

Blagi no ſladki zhut je ſa kérſhan-
 ſko férze viditi, kak fo naj vezhi ſvetni-
 ki boshji poſebno devizo Marijo zhaſtili.
 Dnef mi pa to zhemо na ſvetem Fran-

zif hki Serafizhkem gledati. Toti svetnik, zhudesh svojega zhaska ino lepota zirkve boshje se je narodil v' Afisi leta 1182. Gospod Bog si ga je posebno svobil, da on njegovo zirkvo povisha. Mi vse druge dela totega svetnika na stran pustimo, ino samo zhemo od njegove ljubesni no poboshnosti proti Mariji govoriti. Sveti Franz je dal sa povishanje boshje tri zirkve, ktere so she prezej sapsuhene bile, pa gorsesidati no popraviti, med totimi je tudi bila zirkev matere boshje tudi pod iménom Marije Angeliske ali Porziunkule posnana. V' toti zirkvi se je nash svetnik smirom gorsdérshaval, ino sizer, da Marijo kraljizo Angelov zhaftiti more. V' toti zirkvi je zele dni no nozhi ostal, da si od Marije potrebne gnade sprosi. Kdar je enkrat eno nozh pa v' toti zirkvi Boga molil no svoj klofhter (Franziskanarski red) blasjeni devizi Mariji priporozhaval, pérkaše mu se Jesus s' svojo nebesko materjo spremlijen od dosti Angelov. Sveti Franz na kolenah v' naj vezhem strahi ino podvershenosti je na glas moliti sazhel: „O presveti Gospod kralj nebes ino odreshenik sveta moja sladka ljubesen, noti kraljiza Angelov s' katere dobrote vi stopite s' nebes v' toto vbogo kapelizo?“ No Jesus mu odgovori: Jaf sem prishel

s' mojo materjo, da toto mesto ktero se nama slo dopadne prek-dava tebi ino tvojim tovarshom. Tudi mu je rezheno da de Marija posebno njegov red pod svojo materinsko obrambo vsela.

Ali kaj she je njegovo poboshnost proti Mariji povishalo so bili posebni odpustki, ktere je skos' Marijino proshnjo sadobil, ino ktéri so pod imenom odpustki Porziunkule posnani. Mi zhemo tu na kratkem toto zhudovito prigodbo napomenuti.

Sveti Franz se je dostikrat shalostil zhes greshnike ino Boga sa njihovo spokorenje no poboljshanje molil. Kdar je eno nozh pa sa nje molil, pérkashe mu se en Angel, kteri mu veli v' zirkeviti, gde zhe Jesusa Marijo ino dosti Angelov najti: Pun veselja beshi v' zirkev, vérshe se na kolna ino Jesuf rezhe k' njemi tote besede: Franzisk, gorezhnost no ljubesen, ktero ti no tvoji sa svelizhanje dush imate, storita, da ti sa njihovo frezho ino moje povishanje segurno kaj saprofih? Ino Franz samoli: naj svetejshi ozhe, zhe sem ravno jas tudi nevoljen vbogi greshnik, tak te vendor jas s' naj vezho ponishnostjo profim, podéli milostivo, da ludje, kteri toto zérkvo obiskavajo, popolnoma odpustke svojih gre-

hov dobijo, kadar so tiste mesniki spovedali. No jaš profim preblasheno devizo, tvojo mater ino sagovornizo zhlovezhanstva, da ona sa me sa toto gnado profi. Hitro se Marija k' Jesusi obérne, da bi nji toto gnado podeliti htel, ino Jesus rezhe njemi: Franzishko sakajti profish je velko, ali tishe vezhe gna-de dobish. Jastil podélim toto gna-do, (saktero ti profish) vendar jaš zhem, da ti k' mojem namestniki idesh, ino ga sa tote odpustke sa-profih. Sveti Franz je bogal, ino v' nasozhnošti vših Kardinalov poterdi pa-pesh Honorius III. po svestem sprashavanji tote zhudovitne prigodbe odpustke, ktere je toti mosh boshji na proshnjo Marijino od Jezusa samega dobil. Tak je vselej k' devizi Mariji pribeshal ino od-nje všako potrebno gnado si sprofil.

N a v u k.

Zhe brati vesh, ter všaki den kaj le-pega no svetega beri, zhe pa štetí ne-věsh, ter kakšno molitev na zhaſt matere boshje smoli.

Tri no dvajseti dén.

1. Premislavanje zhes radosti devize Marije.

Marija je bila pri narojenji svojega fina od naj vezhega veselja savseta, kér je v' njem

1. Svelizhara fvetà,
2. vuzhitelja fvetà, ino
3. sgled fvetà vidila.

1. Svelizhara fvetà. Pod totim imenom je bil Jесuš pastirom osnanjen. Vam se je Svelizhar narodil. No Marija je tudi vêdla, ki je njeni ljubleni fin na fvet prishel, da vse ljudi odreshi. Kakshnegga veselja je téř ne iméla, kdar je Jесusa pérvokrat k' svojemi férzi pritisknula! Neposabi ali nikdar moja dufha, da je Jесuš na fvet prishel vse ljudi ino tudi tebe odreshit, skérbi se ali, da se nikdar njegovim nameram proti nestavish.

2. Vuzhitelja fvetá. Prerok Isajas je prerokoval: Tvoje ozhi bodo tvojega vuzhenika gledale. Toto prerokovanje je Marijo po-

menilo. No v' resnizi ona je naj pérva vidila (no s' kakshnim veseljem?) boshjega vuzhitelja svetá, kteri je ljudi novi navuk ponishnosti, pohlevnosti, poboshnosti s' eno besedo, kteři je ljudi navuk od krisha vuzhil. Kak ti v' sholi totega vuzhenika napredujesh. Jeli si se navuzhil, da moreš poboshno, ponishno shiveti, jeli si se navuzhil, svoje hude poshelenja premagati? Sprashavaj se ino odgovori.

3. Sgled svetá. Marija je vidila s' naj vezhim veseljem, pa tudi s' naj vezhim sazhudenjem, kak je Jesuf njeni sin vezh skos' sgléd, kak s' besedami zhednost vuzhil. On je htel enkrat ponishnost predgati, ali preje, kak jo je s' besedami vuzhil, fe je htel v' shtalizi naroditi. On je prisnel naš vboshtva duha no potérpeshljivosti v' téplenjah vuzhit, ino mi ga vidimo tu v' nem stani, gde mu vše fali, ino druga nema kak malo flame no sena ino vboshne pelnize. — Tebi se moj Kristjan teshko sdi navuk Evangelja spuniti, ali poglej samo na boshji sgled, ino vše teshkozhe bodo se sgubile.

Molitva.

Vrata nebeske, profi sa naf.

O preblashena deviza. Eva je skos svoje nepokorshino vrata nebeska nam sapérla, skos tvojo pokornost si je ti snavi odklenila. Po tebi je sin boshji nash odreshenik naf sve-lizhar s' nebef na semljo prishel, skos te se je nam v' Jesusi gnada boshja pérkasala, skos te se nashe molitve v' nebesa vsdigavajo, skos te pridejo vérsni no svesti flushebniki gošpo-dovi v' kraljestvo nebefko. Resnizhno si ti tiste vrata nebeske, skos ktere mi v' nebefko domovino noteridemo. Profi ali sa naf greshnike. Sami s' sebe smo mi sizer ne vredni v' nebesa priti, kér smo si she tak doštikrat s' nashim grehom pekel saflushili: ali ti si nashe vupanje, ti si nasha pomozh. Sprofni nam gnado spoko-renja ino stalnosti v' dobrem: ter bo-mo skos te lehko v' kraljestvo nebefko prishli. Amen.

S g l é d.

Sveti Ignaz Lojola.

Kak smo mi skos Marijo Jesa
nashega odreshenika dobili, tak tudi bolj-
shega pôta ne ima k' Jesusi priti, kak
skos Marijo. To najdemo mi v' shivlen-
ji svetega Ignazia. Toti svetnik, kterege
si je previdnost boshja posebno svolila,
je si skos Marijo naj vezhe gnade spro-
fil. On je bil preje vojshak, ino kdar je
v' boji ranjen en zhas beteshati mogel,
si je naprej vsel zelo boshji flushbi se
darovati. Ali na pérvo se je flushbi Ma-
rijini ofral, ktero je smirom profil, da
bi ga svojemi boshjemi fini isrózhila.
Kdar je enkrat v' nozhi pred eno podobo
Marijino molil, da ga v' gnadi no v' milosti
goryseme, perkashe mu se blashena devi-
za s' svojim hoshjim finom. Sveti Ignazius
je od totega zhasa na vše posvetno
pasabil, ino samo boshje pred ozhmi imél.
Kdar je osdravil, je obljubo vezhne zhi-
stostì dolpoloshil. V' zirkvi devize Marije
v' Monteferati se je zhes vše svoje grehe
zelega shivlenja spovedal ino zelo nozh
pred Oltarom Marijinim molil. Posdnej
je novi red (kloshter) vpeljal pod ime-
nom drushbe Jesufove (Jesuite), kteri je
tak mozhno dofti dobrega storil, ino zir-
kvo boshjo povishal. Eno tablizo od de-

vize Marije je smirom na péršah nosil, ino ona mu se je doštikrat prikasala ino vu vših potrebah na pomozh bila. Blagor tistemi, ker Marijo sploh svésto zhašti ino njoj se v' vših okolšinah shivljenja priporózhi! —

N a v u k.

Moli rad fv. roshenkranz, ino premishlavaj njegove skrivnosti.

Zhetiri no dvajseti dén.

2. Premishlavanje

zhes radosti devize Marije.

Veselje Marijino pri Jesušovem od smerti stanjenji, veselje Marijino, kdar je snavi

1. svojega fina,
2. Apostole, ino
3. druge vérne vidila.

1. Veselje Marije, kdar je Jesufa snavi vidila. Shalostna mati je Jesufa v' svojem tépljenji do Golgote sprevodila, ino do groba se jokala. Kakšnega veselja, kakšne radosti no blashenosti je ter ne obzhutila, kdar ga je po takem téplje-

nji no ponishanjí svetlezhega od lužhi no slave nebeske pa sagledala. Kakfhno blasheno zhutenje po tak velki shalosti! — No tak de se smirom godilo. Kdo s' Jesusom téri de tudi od njega povishan ino vdeleshen s' slavo nebesko.

2. Veselje Marije devize, kdar je Apostole pa sagledala. Po smerti svojega boshjega mojstra no gospoda so Apostoli vši rasishli. Shalostni no sapušheni so okoli hodili, kak zhreda bres pastira. Na tretji den je Jesus slavno od smerti vstanul, ino Marija je pa to velko veselje imela viditi, kak so se Apostoli pa okoli svojega pastira sebrali. Dostikrat si she ti moj Kriftjan devizi Mariji to shalost napravil, da si te od njenega fina lózhil. Tak napravi ji tudi veselje, da se nasaj k' njemi obérnesh ino stalno pri njem ostanesh.

3. Veselje Marijino, kdar je druge vérne vidila. Marija je vidila svojega ljubljenega fina od smerti vstanjenega ino s' nevmérljivostjo obdanega, tudi je sposnala, da je od smerti vstanjenje svojega fina snamenje ino poroka gorvitanjenja sa

vše vérne. Ino v' refnizi je vidila, kak je she nekoliko isvoljenih s' Jezušom ino skos njegove saflushenja gorvstanulo. — Vera na od smérti gorvstanjenje je naj vezha pomozh kérshanskega shivlenja: ako smo mi pravi vudi Kristušovi, tak bomo tudi njegove slave vdelesbni. Kér je glava gorvstanula, tak tudi vudi gorvstanuli bodo. Tak skérbi se ali, da she sdaj s' gnado boshjo od grehov vstanesh, ino novo svetejšho shivlenje shivish, da bosh enok k' vezhnemi shivlenji gorvstanul, ino s' Jezušom nebeskega veselja se vshival.

Molitva.

Sgodnja daniza profi sa naf!

O preblashena deviza ino mati, ti si enaka mili denizi nam Jezusa luh pravizhnosti, pravo luh svéta prineсла. Tvoje prikasenje na semlji je bil sazhetek onega frezhnega dneva, na kteri nam se je svelizhanje sgodilo. Skos tvojo luh si ti teme prevsetnosti rastirala no rastrofila. Ti rasvetlisch nashe férza, ino dash nam Jezusa sposnati, v' kterem je

obilnost luh, resnize, no gnade. Blagor tistim, ki se od tebe voditi dajo, sakaj ti nje pripeljash k' vezhni luh. O dobrotljiva deviza, bodi tudi naša luh naša svetlost, da se mi hudi del ogiblemo, ino v' luh vere nepokvarjeni hodimo, no enkrat vu vezhni luh Jesusa s' tobom gledali no hvalili bodemo. Amen.

S g l e d.

Sveti papesh Gregor.

Sa papesha svetega Gregora dobi Rim pa novo snamenje posebne obrambe Marijine. V' tistem zafri je skoro vu vsih deshelah Europe velki pomor bil, posebno pa v' Rimi. Bilo je strahovito pogledati, kak so mertveza sa mertvezom nesli, kak naglo so ljudje vmirali, bres da bi se prav k' smerti pripraviti mogli. Sveti papesh je dal povsodi pokoro predgati, molitvanje no prozeſje derhati, ino sam je obljube storil, ali pomor je, ne da bi popushal, she huje vladati sazhel. Ljudstvo je she v' naj vezhi strah no nevoljo spravljeni bilo, ter sveti papesh se vso gorljivosti k' devizi Mariji se oberne, ino njeni skerbi se priporozhi. On eno novo prozeſjo derhati veli, pri kteri se

je Marijin kip (podoba) od svetega Lukasha namalan ino glasoviten savoljo njegovih storjenih zhudeshov, svetezhno okoli nosil. Toti pil je bil v' zirkvi pod iménom Marije vezhe obefhen, v' ktero se ali prozefja poda, ga dolj vseme ino tak s' totim dragim sakladom od vulize do vulize (od gase do gase) ide. No glej, na enok pomor henja. Po vših vulizah, gde je prozefja shla, premine na mah tota kuga, ino kdar prozefja do enega hrama, (ki se veli hram od svetega Angela) pride, ino prek reke, (vode) ktera pri mestu Rimi tezhe, iti nameni, pérkashe se en Angel v' zhlovezhji podobi, kter je kérvavi mezh v' mezhnize vteknul na snamenje, da kashtiga skos sagovorenje Marijino henja. V'tistem zhasi so tudi Angeli pesmo: „Veseli se kraljiza nebeska, Alleluja“ sapeli. —

Pred ne she dugimi letami (v' Septembri 1835) kdar je posnami beteg (bolezen) kolera se pa zeli Evropi pretil, je sdajni papesh Gregor XVI. po sgledi svojih prehodnikov tudi povsodi predge, proshnje, prozefje ino druge poboshnosti dérshati dal, da toto kashtigo boshjo odvérne. Pri toti priliki se je pa tisti zhudovitni pil Marijin okolj skos mesto nosil ino nad grobom svetega Petra sa zhaftenje vunpostavljen bil. Prenafhanje totega zhudovitnega kipa pa se je od zha-

sa sv. Gregora do zhasov sdajnega Pa-
pesha Gregora XVI. ne sgodilo, to je od
leta 590 do leta 1835 ali zelih 1245 let.

Dragi Kristjani kak velka pomozh-
niza je ne ali deviza Marija. Jas vêm,
da de vas rasveselilo, zhe vam tu tudi mo-
litev napishem, ktera je na sadnji strani
totega zhudeshnega kipa na mèdi napisá-
na, ino s' ktero je she neki od nje si
gnado no pomozh sprosil:

Bodi zheshe na, naj vishja kral-
jiza mirù, presveta mati boshja.
Skos presveto serze Jesusa twoje-
ga fina vladara mirú vzhini, da se
njegova jesa vtolashi, ino da zhes
nas v' miri vlada. Spomeni se o
najdobrotljivejsha Marija deviza,
da od vekomaj ne ima nijenega,
kteri bi nebi vslíshan bil, zhe je
sa twoje sagovorenje profil. Skos
tako savupljivost obudjen, pri-
dem jas ktebi. O mati besede ne-
savershi moje proshnje, temozh
poslušhaj njo milostivo, ino vslí-
shaj me o dobrotljiva o mila o
sladka deviza Marija. Amen.

N a v u k.

Govori rad od takih rezhi, kteri na
zhašt Mariji slushijo, ali k' savupanji
na njo opominjajo.

Pet no dvajseti dén.

3. Premislavanje

zhes radosti devize Marije.

Veselje Marijino pri v' nebohodi svojega fina,
posebno kdar je premisnila :

1. Kam je shel,
2. ſ' kim je shel, no
3. sakaj je v' nebesa shel.

1. Kam je Jefuſ shel. Jefuſ je shel v' nebesa, da v' oblaſt prime svoje vezhno kraljestvo. On je shel v' hisho svojega ozhetja, zilj svojega pótovanja v' pozhinek po tak doſtih ino teshkih delah, da sadobi krono sa toliko prestane tépljenja. Tota misel je blasheno devizo Marijo s' naj vezho radoſtjo napunila. Smiſli si tudi ti vezhkrat na nebesa, ino ti boſh tegobe no nedloge svojega shivlenja leshej pretépel. Nebo je tvoj dom, vſaki dén fi moreſh pérſadeti njemi blishej priti, ſkos' déla no djanja ljubesni ſkos' sdihavanje no kreposti.

2. Š'kim je Jesuf v' nebesa shel. Marija je vidila Jesusa v' nebesa iti obdanega od breshtevilne vnoshine svetih duš, ktere so do težaf v' predpekli na svoje odrešenje zhakale: vsemi si ti to dobro k' serzi: Jesuf ide v' nebesa, ali ne sam, temózh s' vnoshino svetih duš. Neki si misli, da samo jas sem svežahan, naj drugem' gre, kak zhe. Ali ti se možno vkanish: Ljubi blishnjega kakor samega sebe. Skérbi se ali da ti telko duš, kak je mogózhe k' Bogi pripeljash. Na tako visho bosh ti Jesusovo tépljenje povishal, njegovo ljubesnivo sérze rasveselil, ino tebi velke saflushbe pripravljal.

3. Sakaj je Jesuf v' nebesa shel. Po dokonzhani odrešitvi je Jesuf v' nebesa shel, da ljudem prostor no mesto pérpravi, ino sa svojo boshjo mater tron, na kterem jo zhe zhes vse duhe boshje povisati. Kakšne shelje je téř Marija ne iméla sa svojim sinom iti, ino na veke sh' njim sjedinjena biti. Al mi nefrezhní v' našnih posvetnih sheljah no skérbih pokopani nikdar si skoro nesmi-

slimo na prebivalishe nebesko. Sazh-nimo enkrat drugazhi misliti, ino to iskati, kaj je resnizhno dobro no haf-novito, — kaj je vezhno. Nashe me-to je tam gor, skerb'mo se ali, da bomo vredni ga enok prijeti.

M o l i t v a .

Sdravje bolnikov, profi sa naf!

Vu vseh bolesnih telesnih, no vu vseh tépljenjih, dušnih si ti nashe perbéshalishe, nasha pomozh, o pre-blashena Bogorodiza. Koliko bolenim si ti ne sdravja sprosila! Na twojo mogózhnost ino dobrotljivošt tudi mi savupajózhi prosim tebe, osdravi nashe bolesni, ino daj nam popolno sdravje na teli no na duši, da mi tak bolje twojemi boshjemi fini no tebi flushiti samoremo. V' vsakem zhasi podelish ti bolenim trošt no pomozh, ti sprosifh njim sdravje, zhe k' njihovemi svelizhanji flushi. Ti si njim na pomozh, da blasheno no frezhno vmerjejo. Bodi tudi nam na pomozh, o mati puna ljubesni, sprosi

nam, da mo bres vsega térpljenja, ali-pá poterpeshljivost ino vdanje v' boshjo sveto voljo, da vse teshkozhe no nefrezhe k' našhem svelizhanji pretérpimo.

S g l e d.

Sveti Filip Nerius.

Sheft no dvajstega Majnika sveti sveta mati zerkev prasnik svetega Filipa Nerija. Toti svetnik je bil v' sheft-najstem stoletji lepota zéikve boshje, ino si je toliko saflushenj posebno v' rimskem mesti pripravil, da ga s' pravizo Apostola rimskega iménuje. She v' svojem detinstvi je lepo se sadérshal ino rad mater boshjo zhaſtil. Njo je on sa svojo mater, svojo ljubesen, svoje veselje svoj troſht imel, ino zele nozhi njoj na zhaſt Boga molil. Sato mu se tudi vezhkrat mati boshja pokashe, ga troſhta, rasveseluje no v' kreposti potérdi. V' svojih starih letah je enkrat slo sbeteshal, ino vši vrazhniki so ga she gordali. Na enok sažhuje se, kak je našh svetnik tote besede krizhati sažhel: o moja naj svetjšha mati o naj ljubesnivejšha mati, naj slajšha preblashena mati. Pri totem krizhi pribeshijo neki meſhniki ino vrazhniki k' njegovi poſtejji, ino sagledajo svetnika vezh kak tri

pednje visoko zhes posteljo vsdignjenega,
 v' sraki (lufti) visezhega s' raspetimi ro-
 kami, kak da bi koga obinuti (objeti)
 htel. Pun veselja je krizhal: O moja
 presveta mati, moja gospodariza,
 jas ne sem vreden, jas si ne sa-
 flushim, da ti k' meni prideš,
 da mene objishesh no vrazhish.
 Kaj bom ter mogel sa te storiti,
 zhe me osdravish, jas, ki sem nik-
 dar ne nizhesa do brega vzhinil.
 Zelo prestrasheni so nasozhni okolj njega
 stali, eni se od veselja plakali (jokali), dru-
 gi od straha trepetali, no kdar ga je
 en vrazhnik pobaral (vprashal, popital)
 kaj bi htel, leshe si Filip snavi na po-
 steljo ino odgovori: Jeli ste ne pre-
 bлашene devize Marije vidili,
 ktera je prisla, da moje bole-
 zhine mi od vseme. Kdar je to sre-
 kel, pride pa k' sebi, ali kdar je spasil,
 da je vezh ljudi v'hishi, pokrije si s' ro-
 kami svoje lize ino se sazhne jokati.
 Kdar so vrazhniki se bali, da bi mu nebi
 prevnogo govorenje shkodilo rekli so mu:
 Sdaj je sadosti ozha, ino kdar so
 hteli njegovo shilo poshlatati, kak bi bila,
 njim odgovori: Meni netreba va-
 she pomozhi, blashena deviza je
 pri meni bila, ino me svrazhila.
 No v' resnizi so ga sdravega na enkrat
 vidili, ino drugi den je she vse svoje na-

vadne dela opravljal. Sveti Filip pa je druga nizh ne storil, kak všim, kteri so k' njemi prishli rekeli: Snajte moji otrozi, no verujte mi, da nemá boljega sredstva od Boga gnad sadobiti, kak skos presveto devizo, smolite ali dostikrat tote besede: Marija deviza, mati boshja, profi sa me svojega Jesufa.

Tako pomozh je sveti Filip od Marije devize dobil, ali ne samo sa se, temozh tudi je on nje sadosti drugih sprofil. Skos proshnjo k' devizi Mariji je on svojemi prijatelji Zesari Baroniji sdravje sprofil, ino vnogi kterim je toto kratko molitvizo: „Deviza Marija sprosi meni greshniki svojega Jesufa“ moliti velil, so od nje posheljeno mozh sadobili. Smoli ali moj Kristjan vezhkrat toto molitvizo, ino ona bode ti vselej na pomozh.

N a v u k.

Vzhini dnes kaj dobrega Mariji nazhaſt, na priklad smoli: sveti roshenkranz, ali pa ktero drugo molitvo.

„Sheft no dvajseti dén.

1. Premishlavanje

zhes shivlenje devize Marije.

Kakshne so bile misli devize Marije? Bile so popolne no svete: one so smirom bile naravnane:

1. na Boga, kteri je sa naf zhlovek postal,
2. na sa naf v'j presvetem „Sakramenti skritega Boga, ino
3. na sa naf na krishi vmirajózhega Boga.

1. Na Boga, kteri je sa naf zhlovek postal. Zhes toto skrivnost se je Marija sploh zhudila, ino kako si zhlovek smirom na to misli, kaj naj bolje ljubi, tak je tudi deviza Marija na svojega fina, kterege je zhes vse ljubila smirom misilia, ino fizer she vezh s' tega sroka, kér je ona od svete Trojize isvoljena bila, vezhno besedo **Boga** s' zhlovezhjim mesom obdati, no oblezhi. **O**da bi mi toto skrivnost smirom pred ozhmi iméli! Da bi mi smisel totih besed sastópili: Beseda je mefo poftala ino med nami prebivala.

2. Na, sa naš v' svetem Šakramenti skritega Boga. Po v'-nebohojenji Jesusa Kristusa je Marija vsaki den k' shpishanji shla, ino eni pravijo, da so podobe svete-
ga Šakramenta od enega savshivan-
ja do drugega v' njoj ostale. S' kak-
shno poboshnostjo s' kako ljubesnjo
je ne ter Marija Boga v' svetem
Šakramenti molila, ino v' svoje sér-
ze prijela, kterege je enok od sve-
tega duha spozhela, ino sa nashe
svelizhanje porodila. Zhe mi od dru-
gih svetnikov beremo, da so pri sa-
vshivanji svetega reshnjega tela zelo
od radosti no ljubesni obnemogli, s'
kakshnim zhutom je ter ne fama ma-
ti boshja napunjena bila! — Pri sve-
tem obhajili sadobish ti Jesusa tvo-
jega gošpoda, tvojega Boga, ali kak
se ti pripravish sa toto boshjo miso?
Kak ti se s' Jesufom sadérshish po
svetem savshivanji? Sprashavaj se
ino poboljhaj, kaj je sa pobaljšati,
da ti tote gnade sabstonj ne primešhi

3. Na krishi sa naš umira-
jozhega Boga. Marija je stala pod
krishom svojega ljubljenega fina, je
vse njegove terpljenje vidila, ino sa-

ma obzhutila. Tote shalostne skrivnosti, so tak v' njenem maternjem sérzi tizhale, da je na tiſte najnzh ne sa kratek zhaſ posabiti mogla. Smirom je iméla toto térlenje v' pomneshi, neprenehama je na nje mislila. — Premishlavaj tudi ti smirom zhes térlenje Jesuſovo, no ti zheſh v' njem mozhno opominjanje no obudenje k' dobremi najti.

Molitva.

Pérbeshalifhe grefhnikov, profi
sa naf.

O mati ſmiljenja, ti nejenega neſavérſheſh, kteri k'tebi pérbeshi. Tu-
di naj vezhe grefhnike ti miloſtivo gorvſemeſh, zhe v'duhi pokore ino
ſ' ponishnim ſ' grivanim sérzom pri
tebi pomozh iſhejo. Ti sa nje pri
Jesuſi svojemi boshjemi fini naſhe-
mi goſpodi no fódniki profiſh. Ti
obraniſh nje pred kaſhtigami njegove
oſtre pravizhnosti. Ti braniiſh nje pro-
ti naſtornoſtim peklenſkega ſovrash-
nika, ti ſ' njihovih sérz pretiraſh ſdvo-
jenje, ino vlejefh v' nje ſladki baſ-
ſam ino vupanje. **O** koliko grefhni-

kov si ti mozhi peklenški she odtér-gala! Koliko si njih na pokorno po-boljšanje njihovega shivlenja spra-vila! Vsmili se tudi zhes naš. Ktebi sdihavamo, ktebi krizhimo revni otro-zí Eve. Sprosi nam gnado, da mi našhe grehe sgrévamo ino nikdar vezh v' nje nepadnemo. Pomiri naš s' svo-jim sinom ino isrozhi naš svojemi siní v' našhi smértni vuri. Amen.

S g l e d.

Marija Egiptianska.

Kdor je velko nesrezho imél gresh-no shivlenje shiveti toti nizh boljšega storiti nema, kak s' grévanim sérzom k' Mariji vtezhi, da skos' njeni sagovorenje gnado no odpushene svojih grehov sadobi. Med dofti drugimi je svéđla tudi to Marija Egiptianska. Mi zhemo tu njeni zelo shivlenje pregledati: S'dvanajstimi le-tmi je prishla v' mesto Alek sandrijo, gde je dugo vu vse fele grehih shivela. Kda je enkrat v' leti dofti ljudi vidila, ki so v' Jerusalem na boshji pot (kir-fanje) shli, da tam prasnik povishanja svetega krisha svetijo, pridrushi se tudi Marija k' njim na pót, na kterem je she sploh grehe nezhifosti storila. Kdar je

na rezheni svetek ljudstvo y' zirkev shlo,
 gde je sveti krish sa zhaftenje vunpo-
 stavljen bil, ide tudi Marija v' zirkev.
 Ali kdar do vrat pride, jo ena skrivna
 róka nasajdérshi, ino nje ne pusti v' zir-
 kev stópiti. Zhes to se ona slo vsa pre-
 strashi, no ne je dushe dvojila, da se njí
 savoljo njenih grehov v'hod v' zirkev bra-
 ni. Sazhne se tedaj bridko jokati. Kdar
 je en zhaf tak jozhezha no sdihayajó-
 zha stala ino si od rasshalenja na pérfa-
 tukla, sagleda na nem sidi divizo Ma-
 rijo namalano. Toti pogled jo okrepi,
 ona se obérne k' nebeski kraljizi s' be-
 sedami. Presveta deviza mati bosh-
 ja, jaf vêm, da sem nevredna sa-
 voljo mojih velkih grehov k' te-
 bi moje ozhi povsdignuti. Ti si
 zhista deviza bres vsega made-
 sha, ti moresh ali tako nezhisto-
 dušho, kak je moja, sovrashiti.
 Dostikrat sem jaf zhula, da je
 odreshenik, kterege si v' tvojem
 divizhem krili frezho nositi
 imela, na svet prishel, da gresh-
 nike k' pokori spravi. Jaf te saro-
 tim bodi meni sapusheni greshnizi
 na pomozh. Daj o nebeska kralji-
 za, da jaf v' zirkev stópiti ino ti-
 sti dragi les pogledati smém, na
 kterem je tvoj sin svojo kérv pre-
 lél. Jaf ti naproti obljubim v'

imeni odreshenika mojega, da jaš v' bodozhe nezhem vezh v' moje velke no strashne grehe nasaj padnati, temózh, kdar mu se pri svetem krishi pomolila, vsem odrezhi ino ta iti, kam me ti peljala bosh, o sveta deviza, moja fredniza moja peljavkinja.

Kdar je toto molitev dokonzhala, obzhuti v' sebi velko savupanje, pa skusi v' zirkev iti, ino sdaj nji vezh nifhe ne brani. Ona ali v' zirkev stópi, moli s' drugimi pri svetem krishi, vérshe se na kolna, kuhne poboshno sveto mésto, globoko genjena zhes boshjo smileznoſt, ktera je smirom pripravljena greshnike gorvseti. Kdar je tak svoje molitve dokonzhala, obérne se nasaj k' tistem Marijinem kipi na sidi, poklekne pred njim, sahvali se sa sadobljeno gnado, ino prosi gorezhe, da njej sdaj naj pót pokore no poboljšanja pokashe. Sazhuje pa s' da lež toti glaf: Prek Jordana zhesht i mir najti.“ Hitro vstane ino govori plakajozha s' ozhmi na Marijino podobo obernjena: „Deviz Deviza! ti, skos katero je ljudem svelizhanje prishlo, ne sapusti me, jaſ te sa to ponishno profim.“ Potler hitro prek Jordana ide, ino se skrije v' naj vezhi shumi ene pushave. Tu je kres zhetiri defet let sveto shivéla, ino ostro pokoro

delala, dokler je ne s' Jesu som pomirená sveto vmerla. Kak hafnovito je ali ne sa greshnika, da se k' divizi Mariji obérne, ino pod njeno obrambo pod njenim napelavanjem na steso pokore no poboljšanja stópi. Na tako visho ne samo lehko greshnik od Boga gnado dobi, temózh she tudi lehko velki svetnik postane.

N a v u k.

Glej, da poboshnost k' Mariji pri drugih obudish, ino njo doftikrat dolprofí sa vše rasshalenja, které se njenem fini vzhinijo.

Sedem no dvajseti dén.

2. Premislavanje

zhes shivlenje Marije devize.

Kakshni so bili govorí Marijini? Ona je smirom govorila:

1. od Boga,
2. sa Boga,
3. s' Bogom.

1. Marija je smirom govorila od Boga. Vusta naj raji od rezhi govorijo, kterih je sérze puno. No

Marija, ktera je s' Bogom sjedinjena bila ino s' ljubesnjo do njega vſa napunjena, — od koga drugega bi ali ona s' pérvimi Kristjani govorila, kak od Bogá. Njene besede so vſe bile od naj gorezhejſ he ljubesni do Boga, one so enake sharezhim strelam v' vſe férza vdérle ino vſe serzá vushgale. — Kér ti tak malo od Boga govorish, jeli s' tem ne pokasheſh, da fi slab v' ljubesni do njega? Vendar ne ima mozhneſhega fredſtva, ljubesen do Boga sdérshati ino povezhati, kak zhe dostikrat fe od Boga ino boshijh rezhi govari.

2. Sa Boga. Kdar je devizo Marijo kdo obiskal, kak skérbno je ter ne na vſako besedo pasko iméla, ktero je srekla, ona je tako rekozhi vſako besedo predin vagala, kak je njo sgovorila. Vſe, kaj je rekla bilo je sa boshjo zhaſt no poviſhanje. — Zhe ti smirom od Boga govoriti nemoreſh, tak vendar govari sa Bo- ga, to je: govari tak, da fe Bogi dopadneſh, govari s' te namere, njemu fe dopadnuti, govari, ali ne ogovarjaj, temozh vſaka beseda naj bo na vezho boshjo zhaſt.

3. S' Bogom. Marija je dosti vezh s' Bogom, kak pa od al sa Bo-
ga govorila. Njeno zelo shivlenje je
druga ne bilo, kakor stanovitna mo-
litev, zelo v' tistih vurah, v' kterih
je spala je njeno sérze s' Bogom
sjedinjeno bilo. Kakshna blashenost
she tukej na semlji s' Bogom tak
sjedinjeni biti! — Ali tota blashenost
nam tudi pokashe nafho revnost na-
fho nepopolnost. Poloshimo róko na
persa ino odkritosérzhno sposnajmo,
kak redkokrat, kak nemarno, kak
kratki zhaf mi molimo. Mi nenajde-
mo sadosti zhafa, da Boga molimo,
ali koliko zhafa ne potroshimo s' le-
nobo no nemarnostjo. Nam se nekak
teshko sdi, kdar moliti moremo, ali
odkod to pride? s' tega, da smo ne
s' ljubesnijo vushgani. Ino vendor bi
molitva nafhe naj milejšho delo, na-
fha shola, nafh trošht, nafha mozhi
ino shivlenje nafhega shivlenja biti
mogla. Gospod vuzhi naf moliti.
Mati Gospoda, sprosi nam dar molit-
ve: mi smo ter sadosti bogati, zhe le
dobro moliti vêmo: sakaj kteri prav
moli, sadobi, sakaj prosi.

Molitva.

**Trofhtarza revnih, pomozhniza
Kristjanov, profi sa naf!**

O ljubesniva mati, nikdar je ne nikdo k' tebi sabstonj pribeshal. Naj smo v' kakshni hte potrebi, v' kakigoder revnosti, pri tebi vselej mi pomozh no reshenje najdemo. Ti si trofhtarza revnih, ti sushish solse tih, ki v' toti solsni dolini se k' tebi obérnejo. Ti si pomozhniza Kristjanov: kak mati Kristusova si ti tudi mati, braniteljza, no sagovorniza vših Kristjanov. **O dobrotljiva mogózhna mati**, bodi nam na pomozh, ino reshi naf se vše nevolje se vse revnosti. Pridi kristjanskem ljudstvi na pomozh, vsmili se zhes vérne, obrani zirkev tvojega fina, da njeni sovrashniki no neprijatelji nizh proti njoj nesamorejo, ponishaj njene protivnike, povishaj tiste, ki tvoje imè nasavajo, no v' te savupajo. Pokashi, da si mati naša. Profi sa naf vse, da bomo kristjanski shivéli, ino se enkrat s' Kristusom veselili vu vezhnosti. Amen.

S g l e d.

Sveta Maria Magdalena de Pazzis.

Sveta zérkva obhaja na dnešnji den svetek svete devize Marije Magdalene de Pazzis, mi zhemo si ali toto svetizo dnes sa sgled pri zhaftenji blashene devize matere boshje vseti. Bog je posebno na toti devizi zhudeshe svoje ljubesni, vsegamogozhnosti ino módrosti rasodel. She v' detinstvi je njo s' lepimi gnadami obdáril, da je kak Angelez shivéla. Posebno je pasko iméla na zhifost svojega sérza, ino je sa obdérshanje tote zhednosti smirom Marijo na pomozh profila. Marija Magdalena de Pazzis je posnej v' kloshter Karmelitarski stópila, ino od tistega zhafa, kdar se je sveti odrekla, je she s' vezho poboshnostjo Bogi flushit sazhela. Všim svojim sestram je zhaftenje devize Marije posebno narózhila, naj bolje pa zhaftenje svetkov Marijinih. No tak je tudi od nje dosti gnad sadobila, ino rasvetlenje, Marijo mater boshjo sploh bolje no zhistejshe sposnavati. Al ne samo je tota svetiza nesmérne ljubesni do Marije iméla, temózh tudi nesmérno ljubesen do krishanega Jezusa. Sato si je tudi vso tépljenje sheléla ino smirom pravila: Tépeti no ne vmréti. Zhe rayno je svojega nebeske-

ga shenima se vſih mozhi ljubila, vendar je predin térpeti ſi sheléla, kak pa bres térlenja nebesko svelizhanje sadobiti. Jefi njoj tudi velke térlenja poſhlje, bolesen zhes bolesen, ali vſe ſhalosti no bolezhine je stanovitno no ſ' ljubesnijo pretérpela, dokler je ne ſvójega ſvetega ſhivlenja dokonzhala v' leti 1607. O da bi tudi mi fv. Marijo Magdaleno naſledóvali ino posebno v' térlenji tak, kak ona potérpleshljivi bili, da bi tudi mi na mater boshjo v' naſhih térlenjih tak ſavupali, tèr bi sa ſegurno ſvèdli, da je ona troſhtarza revnih, mati ſmiljenja, ino pomozhniza vſih ſvojih otrok ino ſteh ſluſhebnikov Kristufovih.

N a v u k.

Kdar mimo kterege Marijinega kipa ideſh, tèr vſelej njemu twojo zhaſt ſkaſhi ino rezhi: zheſhena ſi Marija mati milosti, ali pa Deviza Marija proſi ſa naſ.

Osem no dvajseti dén.

3. Premishlavanje

zhes shivlenje divize Marije.

Kako je bilo djanje Marijino, kakshne njene dela?

1. v' delavnem shivlenji,
2. v' premishlavnom shivlenji,
3. v' smeshanem shivlenji.

1. Delavno shivlenje devize Marije. Délavno shivlenje se veli tisto, katero sa frezho no dobro blishnjega dela no se skérbi. Po smérti, ino po vnebohodi svojega fina se je bila Marija sa frezho no svelizhanje jogrov Kristušovih naj bolje skérbela, ona je nje troštala, opominjala, podvuzhila ino v' véri potérdila. No ti moj Kristjan, koliko ti prilike ne imash svojemi blishnjemi koristiti (k' haski biti)? Ali sakaj tak malo vzhinish. Jeli ne vesh, da je kak tvoja dušha tak tudi dušha tvojega blishnjega sa drago zeno kérvi Kristušove odkupljena?

2. Premishlavno shivlenje devize Marije. Premishlavno shiv-

Ienje se veli tisto, ktero premishlava boshje rezhi. — No kdo samore saft opiti, kak velki dar premishlavanja je Marija imela. Vezh kak kdogoder drugi ljubila je ona nebesko, ino neden zhlovek je boshjih skrivnost she ne tak sposnal, kak Marija. Tak tudi ti si na Boga vezhkrat smisli, sdihavaj k' njemi, smoli kdahte kakshno kratko molitvizo, smisli si na njega pri deli, ofraj vafako delo Bogi gor, ino ti si s' tem velke saflushenja pripravish.

3. Smeshano shivlenje devize Marije. Smeshano shivlenje se veli tisto, v' kterem zhlovek se sadobro no frezho blishnjega skérbi, no poleg tega si tudi smirom na Boga misli. Tak je Marija shivéla. Kdar je Marija kaj dobrega svojemi blishnjemi storila, vselej je tudi Boga sa profila, naj njen delo blagoslovi, naj njen djanje shegna. Sdaj je molila, sdaj pa milodare storila, sdaj k' Bogi sdihavala, té pa blishnjemi pomagala. **O blasheno delo!** Naj vezha saflushba je, zhe kaj se blishnjemi dobrega stori. Jesuf pravi, kaj kolj bodte naj menshem i mojih bratov.

dobrega vzhinili, to meni vzhinite. Premisli tote besede moj Kristjan no bodi milostiv, pripravljen, ino veseli, zhe kaj svojemi blishnjemi moresh dobrega vzhiniti.

M o l i t v a .

Kraljiza Angelov profi sa naf!

O visoka kraljiza! ti preseshefsh fame Angele nebeske s' tvojimi sa-flushbami, gnadami no svetostjo. Vsi duhi nebeski se pred tobо ponishajo, ino te hvalijo, kak pérvo naj popolnejšho med všemi stvari, kakti od Boga med všemi shenami shegnano, ktera je vredna bila, tistega poroditi, kteri vsemu, kaj je, bitje no shivljenje podeli. Zhaſt ti bodi na troni slave, na kteri te je Bog povsdignul. Bodi tudi našha kraljiza, našha gospá, mi ti milujemo s' nebeskimi duhi, ino se vdamo pod tvojo obrambo no pomozh. Poglej na naš milostivo, ki v' telko nevarnostih se snajdemo, profi sa naš pri Jesusi svojemi fini, da mi zhifost Angelov naſledujemo, ino enok sh' njimi no s' teboj Boga gle-damo no hvalimo na vekomaj. Amen.

S g l e d.

Sveti Alojs Gonzaga.

Zhe preblashena deviza posebno ljubesen do zhifstih dush imá, kakshno dopadenje je té ne na svetem Alojsiji imela, kterege sveta mati zérkev ravno savoljo njegove zhifstosti „Angel'skega mladenz“ imenuje. Tudi pravijo, da on svoje shivlenje samo sagovorenji devize Marije sahvaliti imá. Njegova mati se je najmrizh pri njegovem rojstvi v' velki nevarnosti snajfhla, ino vrazhniki so sposnali, da de dete teshko pri shivlenji ostalo. Ali poboshna no brumna mati je, kdar je zhula, da zhlovezhje pomozhi ne je, vbeshalo k' blasheni devizi Mariji ino se obljudilu, da de, zhe frezhno porodi, s' detetom v' Marijo Lovret fhla, ino tam blasheni devizi posebno se sahvalila. No saref je frezhno porodila. Alojs tote gnade nikdar neposabi, ino smirom je rekел, da je on slushebnik Marijin, ino da on nji vse sahvaliti imá. Sato je she kak mali otrok poboshno shivel ino molil, no v' svojem sedmem leti she si eno posebno vuro odlózhil, gde je devizo Marijo zhastile. V' devetem leti pride v' mesto Fiorenzo (na Lashkem) gde se je ne samo lepo sholaš, temozh tudi v' zhednosti no brumnofti prihajal. Kdar je enkrat

lepo Boga molil, no skrivnosti svetega roshenkranza premishlav, je tak genjen bil, da je she v' svojem devetem leti obljubo vezhne zhistrozhe dolpoloshil. On je potler tak sveto shivel, da je najnzh ne ene nezhiste misli imel. Od svojega dvanajstega leta se je vsako soboto no pred dnevom kterege Marijinega svetka pri kruhi no vodi postil, ino potler je v' mesjni stan stopol, zhe je ravno s' visoko Grofovskega roda bil. V'drushbi Jesusovi (v' kter red je on stopol bil) je on kak sgled pokornosti, zhednosti, ponishnosti no pohlevnosti shivel. On je she mladi vmerl (ne she zelo zhetiri no dvajsti let star) ali vendar bogati na saflushbah sa nebefa. On je sdaj pri Jesusi no Mariji, ktera je tak mozhno ljubil. Blagor tistim, kte-ri po njegovih stopinjah hodijo. —

N a v u k.

Pretérpi s' ljubesni do Jesaia no Marije vso térpленje, ino nosi s' ljubesni krish, kteri ti Gospod Bog nalošhi.

Devet no dvajseti dén.

1. Premišlavanje

zhes nebovsetje devize Marije.

Lózhenje devize Marije s' tega sveta je posebno
snamenito :

1. savoljo sanizhavanja totega sveta,
2. savoljo poshelenja sa nebesami,
3. savoljo ljubesni do Boga , kakti naj ve-
zhe dohrote.

1. Savoljo sanizhavanja totega sveta. Marija je bolje , kak
kdogoder drugi prasnost ino minlivost
totega svéta no zhafnih rezhi spos-
nala, ona je nikdar ne na semaljskem
ali posvetnem ūfila, sato je tudi nje-
no lózhenje s' totega sveta bilo, mir-
no , lehko , kajti nizh je ne njenega
férza nasaj dérshalo. Shali Bog, to
se ne godi všakemi , ino naj menje
tistemi , kteri svoje férze smirom na
posvetne rezhi ravna , ino svoje vu-
panje na minljive prasne famo zhafne
rezhi itavi. Njegovo lózhenje s' to-
tega svetá bode shalostno , bridko
teshko, shmetno.

2. Poshelenje devize Marije sa nebefami. Marija je starost od tri no sedemdeset let dosegnula. Kak teshko je ali nje ne stalo, ker je tak dugo od nebef, sa katerimi je smirom hlepenila no posheléla, oddaljena bila. Smért je njoj prav prišla, kajti skos' njo je v' nebesko domovino pripeljana bila. Velka je nje na radoft bila, da je she tak bliso nebef stala, ene stopinje she je treballo, no ona vstopi v' nebesko kraljestvo. — **O** kak slo smo mi sa pomilovati, da na tak nevoljnem revnem mestu radi visimo, da toto sôlsno dolino tak mozhno ljubimo ino na nafho pravo domovino, nebeski Jerusalem zelo s' ozhi no s' glave sgu-bimo ino posabimo!

**3. Ljubesen Marijina do Bo-
ga kakti naj vezhe dobrote.** Se vso resnizo no pravizo se rezhe, da je boshja ljubesen srok Marijine smerti bila. Premisli si no si naprejposta-vi, kak tota visoka shagnana deviza na vboshni postelji leshezha, s' sklenjemi rókami na pérkah je ozhi k' nebi vsdigavala, ino naj s' vezho ljubesnjo napunjena tà vu vezhnoft odiš-

la. — O frezhne smérti! blasheno
lózhenje s' totega sveta! Da bi tudi
naš sadnji sdihlej pun ljubesni do
Boga bil. Kak frezhno, blasheno no
veselo bi mi téru vmerli!

Molitva.

Kraljiza ozhakov, kraljiza
prerokov profi sa naf!

O Marija kraljiza nebes no sem-
lje! skos' tvojo zhilstost, svestoft ino
mozh savupanja v' Boga no vupanje
na odreshenje ljudi no druge oblijube
no obezhanja boshje si ti vse patriar-
he dalezh nadsegla. Ti si skos' zhi-
sto sposnanje skrivnosti boshjih, skos'
shivo véro vse prroke nadishla. Ti
si gospa no kraljiza, kak enih, tak
drugih. Vsi so sa tobó hlepenili, vši
tebe sheleli, vši se zhes tvoj prihod
veselili, kak na sazhetek svelizhanja.
Vsi tebe hvalijo no povishajo, v' ne-
befah kakti svojo kraljizo, no gospo-
darizo zhes vse stvari. Sprofi nam
eno shivo véro eno térdó savupanje,
s'katerim so sveti ozhaki no preroki
nebesa sadobili, daj nam njihovo po-

polno ljubesen dofezhi, v' ljubesni prihjati, no do konza nashega shivlenja oftati, da tebe mi enok s' Patriarhi no Preroki ino se vsemi svoljenimi ino sh' njimi ozhetia fina ino svetega duha zhaftimo no hvalimo na vse vezhne zhase. Amen.

Sgled.

Sveti Shtefan kralj Vogérski.

Sveti Shtefan pérvi kralj vogérski je bil posebni zhaftitelj blashene devize Marije. On se je narodil v' Ostrogonji v' leti 969. Njegov ozha Gejsa zheterti vajvoda Vogérskie semlje, no njegova mati Sharolta, sta naj preje pogana (ajda) bila, ali sta se vendor she pred rojstvom svojega sina na kérshansko véro obérnula, Shtefan je bil lepo gorsrejen ino je v' vših krepostih prihajal. Po smerti svojega ozhetia je on kraljestvo prekysel, ino njegova pérva skérb je bila kérshansko vero v' svoji semlji vpeljati, ino malikaystvo saterti. To je bilo teshko podprijetje, kajti she je vezhi del njegovih podloshnikov malike molil. Ali on je svojega savupanja ne na ljudi, ampak na Booga stavil, kterege sveto rezh je on branil. Da de oseguran (sagvishan) boshje pomozhi je on devizo Marijo, ktero je

she od svoje mladosti sveto zhaſtil sa pripomozh profil, ino tak bilo mu je mogozhno sveti Evangelj v' svojo semljo vpeljati. Kdar se je to sgodilo bilo, poſhle poſlanike vleti 1000 po Kristusovem rojſtvi v' Rim, da obzhinskem ozheti Vérnih preſvetlemi papeshi svoje kerſhansko kraljeſtvo priporózhi, ino vſe to, kaj je v' Vogérfki semlji sa zirkev napravljenno vzhinjeno, potérdi ino mu imé kralja nositi dovolji. Papesh Silvester II. da poſlanikom eno kraljevo kroño, obdari novega kralja s' enim krishom sa sna- menje Apostolſtva njegovega ino njegove gorljivosti sa rasfhirenje Evangelja. S hte- fan se je dal s' naj vezho lepoto no ſvet- kovanjem sa kralja kronati, ino je pri ti priliki devizo Marijo sa braniteljzo ino patronizo svojega kraljeſtva ſi svolil, ino njoj na zhaſt eno lepo zirkev v' mesti Alba, gde je on potler prebival, sidati dal. Od tistega zhasa Vogri devizo Marijo sa svojo deshelnou patronizo zhaſtijo. Shtefan je ſam ſveto mater boshjo lepo zhaſtil ino vu vſaki potrebi od nje ſi po- mozh profil.

Sveti kralj ſe je enkrat preſoblekel tak, da ga je niſhe ne poſnal ino je okolj hodil no vboge imé ali Almoshtve ſirotam no vbogim daval. Med totimi ſhterzi (pe- tlari, kodari) ſo bili neki tudi rasvusdani nesastopni, no grobjanski, kteri zhes Šte-

fana padnejo, ga stuzhejo ino mu s' silo vše dnarje vsemejo. Ali on je to vše potérpleshljivo pretérpel, ino je rekел: Toti so tudi slushebniki Jesaſa, no moji brati, no tak njim jaſ odpustim. Kdar je she sa svojo semljo no sa zhaſt boshjo sadasti vzhinil, ga je Bog k' ſebi posval. On je vmerl 15. Augusta kak ti na naj vezhi ſvetek matere boshje v' leti 1038: ino je ſhel tá vu vezhno kraljestvo, gde s' nebesko kraljižo devizo Marijo kralja nebes no semlje zhaſti no hvali.

N a v u k.

Nebodi nikdar nepotérpleshljiv ino hude volje v' nadlogah. Smifli ſi na Jesaſa: bres térlenja no krisha ne morſh v' nebesa priti. Odpusti vſim s' ljubesni do Marije, kteri te rasshalijo ali ſvadijo.

Trideseti dén.

2. Premišlavanje

zhes nebovsetje devize Marije.

V' nebo stoplenje Marije devize je bilo snamenito

1. Savoljo veselja ljudi,
2. savoljo sprevoda Angelov,
3. savoljo prijetja njenega sina boshjega.

**1. Kdar je Marija v' nebo
fhla veselili so se ljudje.** Kdar
so vérni s' naj vezho dostojoftjo no
spodobno poboshnoftjo sveto télo Ma-
rijino pokopali, so se pri grobi skos
tri dni nebeske pesme zhule. Kdar
je tri dni minulo, je totih pefem vezh
ne slíshati bilo, ino kdar so grob od-
pérli, najfhli so famo péerte (ruhe) v'
ktere je sveto télo omotano bilo, ali
trupla so vezh ne najfhli. Skos vifhje
rasodenje fo svédili, da je tota slata
posoda, toto sveto télo, v' kterem je
Jesuf prebival, v' nebo gorvseto. S'
kakfhnim veseljem, s' kakfhnim ra-
doftnim krizhom no hvalopefmami so
ter ne vérni gorvstanjenje no vne-
bovsetje Marije svetili! Sjedinimo mi

nashe shelje sh' njihovimi. **Sahvalimo** Bogu sa zhaſt, ktero je Mariji vzhi-nil, ino ſi ſmilimo, da je ona naſha nebeska mati, da je ona naprej odif-hla svojim otrokom mesta pripravljal.

2. Pri v' nebo hojenji ſo Marijo Angeli ſprevodili. Svelizha-ni duhi ſo nebesa ſapuſtili, ino svoji kraljizi naproti iti hitijo, da jo ſpre-mijo no ſpevajozhi no hvalezhi v' ne-besko kraljestvo vpelajo. — Da bi tudi enkrat moj **Angel Varih** meni naproti priſhel, ino me po ſmerti moji ſraven v' nebesa peljal!

Proſi moj **Kriſtjan** njega ſa toto gnado, ino proſi tudi poſebno Marijo, da toto gnado ſkos njen ſago-vorenje ſadobifh.

3. Kak je Jesuf Marijo pri-jel. Jesuf naſh boshji svelizhar je ſam svoji materi proti priſhel, da jo vu vezhno zhaſt pripelja, no na tron slave nebeske povſdigne. Marija na-flonjena na svojega ljublenega ſina je ſhla v' nebo ſkos' redi Angelov no isvoljenih **Gospoda.** — Blaſhen je tiſti, kteri na Jesuſa ſavupa, fe nje-mi v' narozhaj v rshe, ino svojo ma-ter boshjo ljubi no zhaſti. Toti sa-

vupljivo prizhaka, da de enok v'svelizhanje prisihel, no Jesusa no Marijo bres konza ljubil.

Molitva.

Kraljiza Apostolov, kraljiza marternikov prosi sa naf!

O Marija! Apostoli no muzheniki so sa povishanje boshje naj teshje déla podprijeli, naj shmetnejšhe no naj vezhe tépljenja pretérpeli, no sadnjizh svojo kérv preléli, ali vendar si ti vezh, kakor kdogoder drugi sa Boga storila sa Boga prenesla. Skos' tvoj sgled no tvoja opominjanja si ti Apostole obudila, trošhtala poterdila: v' tépljenjih si ti nje skos' ftalnost, stanovitnost no v' ljubesni vse kérvosvedoke nadsegnulla, tak da se s' pravizo kraljiza Apostolov no Marternikov imenujesh. Sprosi nam gnado o mogózhna deviza, da bomo mi prav sastopili, kakshna je frezha sa Jesusa terpeti, no da bomo mi vse tépljenja no shalosti, kere do nad naf prisihle po tvojem sgledi potérpleshljivo no kristjanski pretérpeli no podnesli. Amen.

S g l e d.

Sveti Stanislav Kostka.

Malo svetnikov je tak gorezho no otrozhjo ljubesen do Matere boshje imélo, kak sveti Stanislav Kostka, ali sa malo kterege je tudi ona se tak skérbila, no malo kterege tak materinski ljubila, kak njega. Stanislav s' grofovskega roda v' polsco-slovenski semlji je she kak otrok bolje enemi angelzi, kak pa zhlovezhji stvari spodoben bil. On je tak zhi sto sérze imél, da je odtod prozh odbéshal, gde se je kaj gnujsnega govorilo. She zelo mlad je s' svojim starishim bratom Pavlom v' Bezh v' sholo poslan bil, gde je k' enemi Luterani na kofhto no kvartir prishel. Njegov brat, kteri je sh' njim bil, se je vsaki den bolje pohujshal, nemarnejshi postal ino svojemi tihem, vérlemi no poboshnemi brati dosti sadel. Stanislav enkrat slo sbetesha, ino kdar je profil, da bi ga se svetim Sakramentom oskérbeli, so mu to nevérni no kriyoverni luteranski ljudje, pri kterih je stanuval, odrekli. Stanislav od ljudi sapushen, savupa tim bolje na Boga no na svojo visoko braniteljzo devizo Marijo. No skoro je njegova proshnja vslishana. Sveta Barbara, ktero je smrrom posebno lepo zhaftil, prineše mu od

dosti Angelov sprevodena sveto hostijo, no Marija mu se pérkashe puna milosti no prijasnosti, ga potroshta, opominja no mu da svojega sineka J es u s a v' podobi deteta v' roke, kterege je on en zhas na rókah varval. Stanislav pun gorezhe ljubesni je druga ne mislil, kak jeli de skoro v' nebesah she svojega J es u s a gledal. Ali Marija mu rezhe: Da she je toti zhas ne prishel, da she si toto gnado bolje saflushiti more, no sizer s' posebno pokorshi no proti J es usi njenemi sini. Timoresh sato (doda she Marija) v' drush bo stópiti, ktera njego vo imenosi: moj sin to od tebe ishe, no jaš ti sapovém v' njego vem iméni. Tota pérkasen, toti zhudesh se je sgodil v' Dunaji (Bezhi), gde je sdaj tista hisha, v' kteri je on prebival v' kapelo preobrnjena ino se Stanislavova kapela veli, slo v' zhasti dérshi, ino posebno trinajstega Novembra kakti na svetek sv. Stanislava od vno shine ljudi obiskana je. Stanislav je, kdar je pa k' sdravji prishel, J es usovo no Marijino sapoved hitro spunil, v' Rim k' nogam tak rekozh beshal, gde je v' klošter jesuitarski ali drushbe J es usove gorvset bil. Kak je on tu blasheno devizo Marijo zhastile se opisati memore. Sveti Franz Borgias, od kterege smo

mi she govorili, je bil v' tistem zhasi naj vishji naprepostavljeni kloshtra, no toti svetnik je dostikrat pravil, da tak zhistro lepo no sveto nejeden zhlovek od boshje matere she je ne govoril, kak sveti Stanislav, V' tem zhasi se je tudi njegov nemaren brat Pavel spokoril, kteri je, kdar je sveti Stanislav v' Rim se skril sa njim beshal, ga dojshel ino ga nemanil nasaj domo peljati, ali deviza Marija ga je pred njegovimi ozhmi skrila, da je tak nizhesa mu ne sadeti mógel. Svojemi brati, no svojim starishom je vezhkrat s' Rima pisal, kteri so se vselej od veselja rasjokali. Ali Bog ga je htel při sebi iméti, sato mu poshle eno bolesen, v' kteri je on voljno térpel no nikdar ne henjal divizo Marijo na pomozh svati. Ne she zelo osemnajst let star je sveto vmerl ob treh na velke meshe den leta 1568. — Ljub'mo tudi mi tak Marijo, kak je njo nash svetnik Stanislav ljubil, prof'mo njega da nam on gnado sprosi, da bo nam mati boshja v' nashi smerni vuri na pomozh prishla.

N a v u k.

Daruj se sa zhaſt Marijino, po njenem sgledi vše térpeti, no vše storiti, kaj Bog od tebe iméti zhe, sato dostikrat režhi. Glej jaſ ſem flushebnik Go-

spodovnaj se mi sgodi po tvoji
besedi.

Eden no trideseti dén.

3. Premišlavanje

zhes vnebovsetje devize Marije.

Deviza Marija je s' trojno krono kronana bila:

1. s' krono slave boshje,
2. s' krono obrambe zhes ljudi,
3. s' krono oblasti zhes pekleniske duhe.

1. Krona slave. Svetlo pismo popishe, da nam povisšanje Marije v' perpodobi shivo pred ozhi postavi, njeni kronanje na takšno visho: Kdar je Marija do trona same svete Trojice prishla, je joj ozha nebeski krono vezhne slave na glavo postavil, s' sunzom oblekel, mesez k' njenim nogam poloshil, njeni glavo s' venzom s' dvanašt svesd obdal, ino njo tak sa kraljizo svetnikov ino Angelov na tron, ki je she sa njo od sazhetka pripravljen bil, povsdignul. — O kdar de blasheni zhaf prišhel, da bomo tudi mi v' nebesa stopili,

ino nafho kraljizo posdravili! Blagor nam, zhe mi toto frezho dosegremo.

2. Krona obrambe. Kér je Marija zhlovezhjo naturo tak kak vši ljudje iméla, tak je njo tudi vezhna beseda sa braniteljzo našega zeloga spola postaviti htela, da všaki lehko v' nevarnosti no potrebah k' njoj pérbeshi, kér Marija vše dobro od Boga lehko sadobi, kaj sa frezho no svelizhanje ljudi le sheli. — Takšno mogozhno mater imamo mi v' nebefah, al vendor tak malokdar k' njoj pérbeshimo!

3. Bog nebeski ozha je tudi Marijo kronal s' kronom oblasti, s' katero premaga vše pekleniske duhe. Vezhna ljubesen da Mariji mozh no oblast svojo nebesko zhes pekel. Kak je she od sazhetka glavo Satana rasdrusgnula, tak je sdaj she vezho oblast dobila zhes pekleniskega sovrashnika, sato je toto ime hudizhi strahovito, ino vši peklenfski duhovje trepezhejo pred imenom Marija.

Tak nasavajmo vu vših skufhnjavah toto sveto imé, kdar hudi duh na napada, sgovorimo puni savupanja

sveta imena Jesuf no Marija, no mi bomo vidili, da nam hudizh nizh ne samore, no da do vse skushnjave se skrile.

Molitva.

Kraljiza spovednikov, kraljiza vseh deviz, profi sa naš!

O previsoka kraljiza vseh tistih velkosérznhnih duš, ktere so se ne framile pred ozhmi zelega sveta s' besedo no djanjem sposnati, da Je-susi tvojemi fini slishijo, ktere so sa naj vezho zhaſt si dérshale, vse zhaſti no vso bogastvo vse veselja shivlenja sapustiti, da bi se tak s' Je-sufom mozhneje sjedinile! **Ti o zhu-dehna mati si skos' stalnost v' dobrem skos' zhifost férza vse druge nadsegnula.** **Bandero deviſhtva si ti pérva safadila.** **Ti si skos svoj sgled obudila spovednike no devize, da so se naſlodnostim mesa odrekli, ino nedushno zhifto shiveli.** **Ti si njim v' njihovih skushnjavah na pomozh bila.** **Tak tudi nam bodi na pomozh, podpiraj naſho ſlabo mozh, potérdi naſho véro, obdérshi v' nami zhifost**

férza, da bomo mi tak tebi no tvojemi fini flushili no se dopali. Amen.

S g l e d.

Sveti Karol Boromej.

Sveti Karol Boromej Kardinal no višji šhkof v' Milani na Lashkem, je posebno devizo Marijo rad zhaštil. Vsaki den je klezhé roshenkranz smolil, ino se vsaki den pred prasniki Marijiniimi pri kruhi no vodi postil. Zhe se je gde na zesti ali na vulizi snajshel, kdar je „Angelsko Zheshenje“ svonilo, tèr je vselej hitro dolpokleknuš ino molil.

V svoji stolni zirkvi je vpeljal posebno bratovšino svetega roshenkranza, ino je na vsako mlaðo nedelo prozešjo dérshati no podobo devize Marije okoli nositi dal. Sapovedal je tudi, naj nad vratami vsake zirkve v' njegovi šhkofiji en kip Marijin visi, no tak vérní sastopijo, da je Marija fredniza vših kristjanov, no da jo sveta mati zirkva se vso pravizo „vraata nebeska“ imenuje.

N a v u k.

Vsaki den se obrambi Marijini priporózhi, ino doštikrat skos' den toto gorofranje ponovi.

O p o m i n .

Da se tota poboshnost vredno no s' hafkom dokonzha, beri posebno kaj se ti na strani zhes toto poboshnost pove.

Sadnje Premishlavanje

ktero se lehko na sadnji dén Majnika ali pa na pérvi den novega mesza dérshi.

Da toto poboshnost vredno dokonzhafh ino s' nje kakshni hafek dobish, moresh sveti materi boshji tvoje sérze gorofrati ino njo profiti, da ti v' nje vleje?

1. sveti strah boshji,
2. téndo savupanje na Boga, no
3. gorezho ljubesen do Boga.

1. Sveti strah boshji. Sveti duh pravi: strah boshji je sazhetek modrósti, zhe ali do modrósti priti shelish, to je: do blashenega sposnanja Bogi flushiti no se dopadnuti, svoji dušhi svelizhanje priskrébeti, tak naj tebe povsodi strah boshji vodi na póti popolnosti, kajti: blasheni je mosh, kteri se Boga

boji ino na njegovih sapovedih dopadenje imá. Toti sveti strah stira greh s' tvoje duše, ino da sérzi veselje no vezhno shivlenje. Tak ves strah zhlovezhji dolpoloshi, no se boj tistega, kteri télo no dušho v' pekli pogubiti samore, zhe njegove sapovedi sanizhavašh no prestopish. Bog te je s' tolkimi dobrotnami obdaril, kakšna nesrezha bi te ali nebi sa te bila, da bi ljubesen tvojega naj vezhega dobrotnika sgabil. — Sveti strah boshji je Marija všelev iméla, profi ali njo sa toti dar svetege duha, ofraj njoj tvoje sérze, da bode te vuzhila, kak se ti Boga bojati imash.

2. Terdo savupanje na Boga. Savupanje na Boga je snameňje Bogi podvershene no vđane duše. Skos našhe savupanje mi boshjo vsegamogozhnost no nefkonzhano dobrotljivost povishamo. No kdo je nefkonzhano vsegamogozhnost no dobrotljivost bolje sposnal ino skufil, kak Marija. Nishe nam ali totega otrozhjega savupanja leshej sprošiti no v' našho dušho safaditi nemore, kak Marija, ktera se sato se vfo pravizo

mati svetega vupanja imenuje. **O** kolikokrat si ti ne malosérzen ino bres trošhta. Da bi se ti vselej k' Mariji obernul, kakšne pomozhi bi nebi sadobil. Ofraj joj zelo tvoje sérze, vdaj no postavi se pod njeno obrambo, kterege Marija brani, tisti se resnizhno nizhesa bojati nema.

3. Gorezho ljubesen do Boga. Marija je gorezhejshe, vrozhejshe no mozhnejshé ljubila, kak vli Kerubini no Serafi (Angeli boshji) bolje kak vse stvarjene bitja kdar so ljubile ali ljubile bodo. Kak sunze sploh bolje svetlejshe prihaja no opoldne vso gorezhe stoji, tak se je tudi ljubesen Marijina povezhavala no povishavala, ona je s' zelega sérza ljubila. — Ali kak velka je merslotna sashega sérza. Ofrajmo mi naše sérza Mariji, da nje ona oplameni, omezhi ino k' ljubesni gene. Profmo njo mi, da se zhes naš vsmili. Profmo njo v' všaki den, da bomo skos' njo ljubesen dobili, v' ljubesni prihajali, ljubesen obdérshali, ino enkrat Boga na vekomaj ljubili. **O** Marija naj jas tebe ljubim, naj jas tvojega fina ljubim, toto gnado jas pred vsemi dru-

gimi shelim, fkos' tvojega fina Je-susa Kristusa.

Molitva.

Kraljiza vseh svetnikov, profi sa naf!

O kraljiza nebes no semlje, bolje kak vse svetniki si ti Boga ljubila no povishala, no sdaj si tudi ti v' kraljestvi nebeskem zhes vse svetnike povishana. Vsi se zhudijo zhes twojo krepost ino popolnost, vsi te flavijo, hvalijo no povishajo kakti svojo gospo, svojo sapovednizo, svojo kraljizo. O dobrotljiva mati! ne savérshi nashe proshnje, nashih molitev, nashega milovanja, nashega zhastenja, nashhe ljubesni. Vladaj no gospodari ti zhes naf: mi se vdamo pod twojo obrambo mogozhno, mi ti darujemo nasho pershono no vse, kaj imamo. Ravnaj ti nashhe dogodenja, sapovej s' nami, kak ti sa dobro sposnash. Vso nashhe savupanje je v' tebi, kajti, akoravno si ti nasha kraljiza, vendor si ti tudi nasha milostiva mati. Mi ti priporózhimo nasho dušho, nashhe te-

lo, no vše, kaj je naſhe. Vſe polo-
ſhimo v' tvoje róke, pokashi da ſi ti
mati naſha v' ſhivlenji no ſmerti, o
miloſtiva, o dobrotljiva, o ſladka de-
viza Marija. Amen. Naj ſhivi Jeſuſ,
naj ſhivi Marija. Amen.

Juternja molitev.

V' imeni Bogá + Ozheta, ino + Si-
na ino ſvetega + Duha. Amen.

Bodi zheſhena no hvaljenia ve-
maj o preſveta Trojiza! Bog Ozhe,
ki ſi me ſtvaril, Bog ſin, ki ſi me
odreſhil, Bog ſveti Duh, ki ſi me
poſvetil. — O dobrotljivi nebeſki
Ozhe! is zelega ſérza te sahvalim,
da ſi me to nozh per ſhivlenji no
per ſdravji ohránil, da ſi vſe hudo
od mene odvernili, ino da ſi me tako
ſkérbno varval, kak dobra mati ſvo-
jega otroka varje, da fe mu kaj hu-
dega ne ſgodii. O kak neſkonžano
dober ſi ti meni, no jaſ tebi tak ne-

hvaleshen! Tolikokrat te jas vsaki
 dén, rasshalim, tolikokrat tvoje svete
 sapovedi prelomim, tolikokrat tvojo
 pravizhno jesu ino kaſhtigo saſlu-
 shim; ti pa meni le ſhe smirom no-
 ve gnade no dobrote davaſh, vsaki
 dén ſe ponovi tvoja nefkonzhana mi-
 loſt do mene. Mo e nehvaleshno ſér-
 ze hozheſh s' obilnoſtjo svojih dobrot
 premagati no omezhitи, ſgolo ljube-
 ſen mi ſkasujefh, da bi me primo-
 ral ljubesen ſ' ljubesnjo povrazhava-
 ti. — O ljubi Ozhe nebeſki, pre-
 ſerzhno me veseli tvoja nefkonzhana
 ljubesen, ſato ti ſ' zelega ferza ſdaj
 terdo obljudim, da ſe ti nebom vežh
 tak nehvaleshnega ſkasuval ſa tvoje
 dobrote. Šdaj, kér po tvoji dobroti
 pa nov dén sazhnem, térdno ſklenem,
 ſ' tvojo gnado no pomožhjo dneſ prav
 svěsto tvoje svete sapovedi dopolnja-
 vati, ſe vſega greha, tudi naj men-
 ſhega, varvati, vſe svoje dela pridno
 no dobro opravlјati, ino vſe teshave,
 kere boſh mi ti morebiti dneſ poſlal,
 v' duhu pokore voljno prenaſhati, ino
 v' pokorjenje ſa svoje grehe jemati.
 Tebi ſdaj svoje ferze v' dar prinеſem,
 le tebi zhem flushiti, le tebi shelim

dopasti. Tebi darujem vse svoje misli, besede, djanja, ino vso svojo dušno no telesno mozh. Al ker nizhesa bres tvoje svete gnade vzhiniti nemorem, tak te ponishno prosim v imeni Jezusa Kristusa, daj mi dnes tvojo sveto gnado v' dopolnjenje vsega, kaj sem sklenil.

Prosi pa tudi ti, o prezhista deviza Marija Boga sa me, da de me varval pred vso nesrezho na duši, no na telesu.

Tudi ti moj sveti Angelj Varuh varuj me dnes, no me pelji po pravi poti proti nebesam. Amen.

Ozhe nash. Zhefshena si Marija. — Verjem.

Molitvize zhres dén.

Pred delom.

Bog moj vezhni gospodar, ti mi dash
to delo,
K' tvoji zhasti sazhnem ga svesto no
veselo;

Vše po tvoji sveti volji delati shelim,
Ino vezhnega plazhila se po smérti
 vefelim. Amen.

Po deli.

Moje delo je storjeno
Tebi ozhe isrozheno:
 „**S**voj svet shegen deli daj,
Men' pa enkrat sveti raj. Amen.

Pred jedjo

se prekrishi, moli ozhe nash ino po tem
 rezi:

Blagoslovi vezhni ozhe,
 „**S**voje dare ino naf,
Da jih bomo savshivali
V' tvoji hvali vsaki zhaf.

Po jedi

se prekrishi, ino rezi:

Hvalen bodi dober Bog
Sa dobrote svojih rok,
Ki smo jih savshili. —
Ljubi ozhe profim te
 Vše potrebno daj nam fhe,
 Vselej se naš vsmili. Amen.

Mimo podobe devize Marije gredozh se
odkri, glavo nagni ino rezi:

Pozhefhena bod' kraljiza
Boshja mati, no deviza,
O Marija prof' sa naš,
Sdaj ino posleden zhaš.

Vezherna molitev.

O moj Bog! pa sem po tvoji ne-
skonzhani dobroti en den frezhero do-
konzhali. Koliko jih je dnes kakfhna
velika ne'rezha na dušhi ali na tele-
su sadéla! Koliko jih je morda s'
naglo neprevideno smértjo dnes s'
tega sveta fhlo, da so morebiti ne-
perpravljeni stopili pred tvojo ojstro-
sodbo. Mene si pa dnes vse nesrezhe
varval, mi sdravje no shivlenje pu-
stil, she me nesi pred tvoj sodni stol
poklizal, she me smirom zhakash no
mi persanashash; kér nezhesf smérti
greshnika, temózh, da bi se spreober-
nil, spokoril, no vezhno shivel. **O** kak
neškonzhano si vender dober ino mi-
lostiv. **I**mej she tudi dushe smilenje

s' meno; odpusti mi vse grehe, ktere sem dnes storil. (Isprashuj sdaj ob kratkem svojo vest.) O dobrotljivi Ozhe! glej koliko sem pa dnes ne greshil, nesem vreden tvoj otrok biti. Al o gospod imej potrpljenje s'meno, ne saversi me, odpusti mi vse moje grehe, s' kterimi sem te dnes ino zeli zhaf svojega shivlenja rasshalil. Od-
pusti mi nje savoljo saflushbe tvojega edinorojenega sina Jezusa Kristusa, mojega vsmiljenega odreshenika.

Sdaj she te prosim, moj dobrotljivi Ozhe nebeski, obvaruj me to nozh vse nesrezhe na duši no na telesi.

O Marija moja naj vezha pomozh-
niza sa Bogom! bodi moja dobrot-
ljiva mati, varuj me to nozh, kak
varje skerbna mati svojega otroka.
Prosi sa me Boga, da naj vse hudo
od mene odvérne, ino me v' svoji
sveti gnadi ohrani.

Sveti Angelj varuh ino vši svet-
niki boshji profite sa me Boga, da
naj vse hudo od mene odvérne, ino
me v' svoji sveti gnadi ohrani. Amen.

Ozha nash. Zhesheha si Marija. —
Verujem.

Mesgne molitve

na zhaft blashene divize Marije.

Pripravljenje.

Vsegamogozhni vezhni Bog! s'naj vezho pohlevnostjo no podloshnostjo ino s' shivo sheljo tebe pozhaftiti, darujem ti jas toti sveti meshni ofer, kateri je **Jesuf Kristus** tvoj ljubieni sin pri sadnji vezherji noterpostavil, no na svetem krishi na kervavo visho doprinesel. Jas ga tebi gorofram skos róke meshnikove na spomin tistega kérvavega ofra na krishi. Totega tvojega fina, ker je naš pravi ofer ino pérvomešnik, darujem jas tvojemi velizhanstvi, skos njega jas molim tebe mojega gospoda no **Boga**, skos njega jas sahvalim se tebi mojemi stvarniki ino naj ljubesnivéshemi dobrotniki: skos njega prosim tebe sa odpuschenje mojih ino vših ljudi grehov ino hudobij, skos njega jas tebe saprosim sa gnado no pomozh vú vših potrebah telésa ino

dushe. No kér sī ti njemu Marijo naj zhifstésho divizo sa mater dal, skos katere pripomozh je skrivnost nashega odreshénja povishana no proflavljenia, tak vupam jaf od tebe, da bošh ti moje molitve, katere jaf skos mojo sveto frednizo prezhisto divizo tebi darujem, milostivo gorvsel, ino nje oslifhal.

O Marija, mati smilenja! K' tebi vbeshim jaf vbogi grefhnik, kak sī ti tvojemi fini na krishi viſezhemi na pomozh bila, ino tvoje molitve s' njegovimi sa svelizhanje vſih ljudi sjedinila, tak bodi tudi meni v' toti vuri na pomozh, segrej mojo poboshnost, podpiraj moje flabe molitve skos tvoje mogozhno sagovorenje, da jaf pri **Bogi milost najdem, njega s' tobom** vredno hvalim ino slavim, ino skos tebe neſkonzhanih saſlusb tvojega ſina deleſhen poſtanem. Amen.

Kdar meſhnik dolj pri Oltari sveto meſho sázhnejo, napravi krish, premiſli na kratko tvoje grehe, objozhi no sgrivaj nje, porozhi ſe obrambi divize Marije no proſi ſa odpuſhenje rekozh:

Jaf se spovem Bogi vsegamogozhni
nemi sveti Mariji vselej divizi, sve-
temi Miheli Arhangeli, svetemi
Janesi kérstniki, svetima Aposto-
loma Petri no Pavli ino všim svet-
nikom, da sem se dostikrat sagreshil
s' misliojo s' besedo, ino djanjem skos
moj dug moj dug moj naj vezhi dug:
sato prosim sveto Marijo vselej di-
vizo, svetega Mihela Arhange-
la, svetega Janesa kerstnika, sve-
ta Apostola Petra no Pavla no vše
svetnike, molite sa me pri Bogi na-
shemi gospodi.

Vsmili se zhes naf vsegamogozhni
Bog, odpusti nam nashe grehe, ino
naf v' vezhno shivlenje pripelji. Amen.

Vsegamogozhni no premilostivi go-
spod Bog podeli nam milost odpušte-
nje ino odveso nashih grehov. Amen.

O Bog, ozha smilenja, velki so
nashi grehi no nashe hudobe, s' ka-
terimi smo mi twojo neskonzhano do-
broto rasshalili, ali she je vezha two-
ja ljubesen ino twoja smileznoft pro-
ti greshnikom. Ne vzhini s' nami po
nashih preghah, temozh primi naf,
kak ljubesnivi ozha ino sanesi nam
savoljo Jezusa tvojega fina. Amen.

O preblashena diviza Marija,
mati dobrotljiva, ti si skos tvojo sve-
toft no krepot pri Bogu gnado sa-
dobila, prosi sa naf, da tudi mi pri
njem milost najdemo, ino od vsega
slega na teli ino dušhi odresheni
bomo. Amen.

Gospod smili se zhes naf,
Gospod smili se zhes naf,
Gospod smili se zhes naf,
Kristuf smili se zhes naf,
Kristuf smili se zhes naf,
Kristuf smili se zhes naf, i. t. d.

Kdar se gloria ali flava poje.

Rezhi s' meshnikom angel-
sko flavopefem: **S**lava bodi Bo-
gi na vishini, ino mir ljudem na sem-
iji, ki so dobre volje. **M**i tebe hváli-
mo, tebe zhástimo, tebe molimo, mi
tebe proslavimo, tebi se sahvalimo sa
voljo tvoje velke slave **Gospod, Bog**
nebeski kralj! **Bog vsegamogozhni**
ozhe! **Gospod edinorojeni sin Jesuf**
Kristuf! **Gospod Bog, jagne boshje,**
ki odjemljesh grehe svetá, smili se
zhes naf, ki odjemljesh gréhe svetá,

vsemi gor nasho molitev! Kateri sedish na defnizi Boga ozheta, smili se zhes naf! sakaj sam ti si sveti, sam ti gospod, sam ti naj Višnji Jesuf Kristus s' svetim duhom v' flavi Bo-
ga ozheta! Amen.

Kadar se list bere.

Profimo te o Gospod obrani skos sagovorenje blashene divize Marije toto drushtvo pred vsemi nadlogami, no kak fo s' zélega ferza pred tobom vklonjeni, tak odreshi nje milostivo pred vsemi skufhnjavami sovrashnikov. Amen.

Profimo te o gospod, nash Bog, da ti nam tvojim slushebnikom popolno sdravje na teli no na duši podélish, no skos profhnjo blashene matere boshje sploh divize, naf od nasózhne shalosti reshish, no vezhnegag veselja deleshne vzhinish. Po Jezufi Kristusi gospodi nashemi. Amen.

Bog, kateri si ti sploh énaki duh, énaka resniza, svetost ino pravizhnost: kak si ti v' starem sakoni skos preroke govoril, tak govorish ti sdaj k' nam skos twojo sveto zirkev, katero

si sam vſo refnizo vuzhil. Vezhna hvala bodi tebi sa vſe hafnovite navuke, katere ti naſ ſkos naprepostavljene ſvete matere zirkve vuzhish. Oda bi ſploh stalni vu véri bili. Oda bi mi naſho véro vſelej ſkos dobre dela pokasali, no po ſveti véri ſhveli. Mi tebe proſimo sa toto gnado ſkos ſagovorenje divize Marije, katera je ſkos svojo stalnost vu veri, ſkos térdno ſavupanje na tvoje obljube pri tebi gnado najfhla, ino gnado zelemi ſveti pripravila. Daj nam o Bog, da mi po njenem sgledi delali bomo, ino daj nam ſkos njen proſhnjo gnade svelizhanja deleſhnim biti, katero smo mi ſadobili po Jesufi Kriſtufi tvojemi no njenemi fini, naſhem goſpodi, kateri ſteboj ſhivi ino kraljuje od vekoma do vekomaj. Amen.

Pri Evangelji.

O Jesuf Kriſtuf, moj Bog no moj odreſhenik, ti ſi luzh, ki je priſhla tem rasſvetlavat. Vſi ſvetniki, vſi pravizhni starega sakona ſo ſa teboj hlepili (tebe ſheli) na tebe svojo vupanje ſtavili, ino tudi v' totem vu-

panji gnado ino svelizhanje najslhli.
Po Mariji naj zhistešhi vſih diviz ſi
ti na ſvet priſhel. **Ona** od tebe
podvuzhena, od Angelov napotjena
no od ſvetega duha rasvetljena, je
tebe pred vſemi drugimi sposnala, ino
tebe resnizhno zhes vſe ljubila: **Ona**
je vſe tvoje navuke v' svojim ſerzi hra-
nila no naj bolje popolnoma ſpunila. **O**
da bi mi tak popolnoma tebe sposna-
li, na tebe ſveſto vévali; tebe tak
gorezho ljubili, no tvoje navuke tak
ſveſto ſpunili, kak je vſe to **Marija**
vzhinila. **Podéli** nam toto gnado, o
ſmileni odreſhenik, mi te profimo ſa
njo ſkos ſaflushbo divize **Marije**,
no ſkos otrozhjo ljubesen, katero ſi
ti ſploh proti tvoji ſveti materi imel.
Amen.

Sbrishi o gospod, naſhe grehe,
ſkos beſede ſvetega Evangelja,
ino daj, da mo kak otrozi luzhi (zhi-
ſti bres greha) pred tobom hodili.

K' veri.

Kdar mesnik vero molijo, tak snash
tudi sh' njimi moliti.

Jaf verjem na Boga ozheta vsegamogozhnega stvarnika, nebes ino semle, ino na Jezusa Kristusa njegovega edinorojenega fina gospoda našega. Kteri je spozhet od svetega duha, rojen s' Marije divize, je těrpel pod Ponziom Pilatushom, krishan je bil, na krishi vmeri ino v' grob poloshen, dol je shel pred pekel, na tretji den od mertvih gorvstanul, gor je shel v' nebesa, tam sedi na desnizi Boga ozheta vsegamogozhnega, odtod de prishel sodit shive no mertve. **Jaf verjem na svetega duha, sveto katolsko kérshansko zirkev, gmajno svetnikov, odpuschanje grehov, gorvstanjenje mesa, ino vezhno shivljenje. Amen.**

K' ofravanji.

O fama sveta trojiza, vsemi gor milostivo toti ofer, kateri mi na spomin tépljenja, gorvstanjenja, ino vne-

bohojenja Jesufa Kristusa našega gospoda, ino na zhaſt blashene matere boshje ſploh divize blaſhe-nega Jana ſa Kérftnika, ſvetih Apostolov Petra no Pavla ino vſih ſvetnikov darujemo, da totim ſvetni-kom na zhaſt, nam pa k' ſvelizhanji bode, no da oni v' nebeſah ſa naſ do proſili, kterih ſpomin mi na ſemlji ſvetimo. Skoſ tiftega Kristuſa go-spoda našega. Amen.

O Marija naj ſvetéſha diviza no mati! Ti ſi tvojega edinorojenega fi-na v' tempelni gorofrala, kak pravi pomirljivi ofer, ſkoſ kteri fo grehi ſveta ſbrisani, ino zhlovezhanſtvu ſna-vi od Boga v' miloſt prijeto. Koliko hval smo mi ne tebi ſa tak velko lju-besen proti nam dushni, o miloſtiva o dobrotljiva mati. Ino kér ſi ti to-liko ſa naſ storila, tak primi naſ na-dalje v' tvojo obrambo pomiri naſ ſvojim finom, porozhi naſ svojemi fi-ni, isrozhi naſ svojemi fini. Alduj mu naſhe férza, da bodo famo njega lju-bile, ljudljénega fina ozhetu, no tebe mater ljudbesnivo. Alduj mu naſh ra-sum, da mo ga mi ſploh bolje ſpos-navali, ki je modroſt ozhetu no sa-

dérshaj vših snanosti. Ofraj mu našho pamet, da na njega mi nikdar ne posabimo, no ljubesni, katera se je njemi rasodéla. Alduj mu našho voljo, kajti mi nizh bolje no vrozhé ne shelimo, kak naš satajiti, da njega pozháštimo no povišhamo, no da vše to spunimo, kaj je njemu prijetno no dopadljivo. Ne našha, temozh volja Jesušova isidi se v' nami, no skos naš. Profi sa naš o dobrotljiva mati, da de na našhem ofri dopadenje imel, no da skos saflushbe kérvavega ofra na krishi nam vše gnade pripravi, katere so nam sa dobro na dushi no na teli potrebne. Posebno nam sprosi to gnado, da bomo mi po tvojem sgledi svesto Bogú flushili, sploh dobro storili, no vu vših naših djanjah njegovo zhaſt iskali, no sapovedi njegove do konza našega shivljenja sdérshali. Amen.

K' prefazii ali predgovori.

Vredno no pravedno, dushno no koristno je, da mi vselej no povsodi hvaleshno Boga zháštimo, o presveti gospod vsegamogozhni Bog, vezhni

Ozhe, da mi pri spomini na blasheno divizo Marijo tebe hvalimo, blagoflovimo no povishavamo. Kajti ona je skos pripomozh svetega duha twojega edinorojenega fina spozhela, inobres okvarjenja svoje divi-hje nedushnosti svetú vezhno luzh rodila, Jesusa Kristusa gospoda nashega, skos katerega Angeli twojo visokost no velizhanstvo hvalijo nebeski duhovi moliče, gospoditva prednje trapezhejo, nebesa no mozhi nebes no blasheni Serafini v'jednem veselji sjetijo. Mi te profimo daj, da tudi nashi glasi s' totimi k' tebi pridejo. Sveti, Sveti, Sveti je Bog Sabaot, nebesa no semlja so twoje slave pune! Hosana na vishavah, zheshen bodi kteri pride v' imeni Gospoda. Hosana ti na vishini!

Pred posdigavanjem.

Bog nebeski Ozhe, kteri si ti sa svelizhanje sveta twojega edinorojenega fina poslal, daj, da mi spomin njegovega terpljenja no smerti vredno obhajamo, no pri njegovih nefkonzhanih saflushbah obilno podeljeni bo-

mo. Vlēj tvoje blagoslovenja (shegne) zhes dar kruha no vina, kateri mi na oltari ſkos meſhnikove roke tebi darujemo, naj bode tebi dopadljiv, naj de ſkos tvojo vſegamogozhnost no ljubesen v' télo no no kérv Jeſuſa Kriſtusa obernjen, na tvojo naj vezho flavo, no zhaſt blashene dižive Marije, vſih nebeskih vnoshin ino vojsk no sa naſhe svelizhanje.

Spomeni fe o goſpod tvoje svete zirkve, sa ktero je tvoj ſin Jeſuſ Kriſtuf ſvojo drago kérv prelel, no brani, poviſhavaj, no osvezhavaj njo ſkos tvojo pomozh. Spomeni fe tudi na vſe njene naprepoſtavljene no fluſhebnike, no napuni nje s' duhom njihovega posvanja, da do v' beſedah ino djanjah pred ljudmi tvoje ſveto imé ſploh bolje proſlavili no poviſhavali. Spomeni fe tudi poſebno, na naſhega papeſha tvojega nameſtnika na ſemlji Gregora XVI., naſhega ſhkoſa Romana, naſhega zefara Ferdinandanda na zeli zefarski rod, na naſhe poſvetne no duhovne naprepoſtavljene. Spomeni fe tudi mojih starishev, ſester, bratov no zele

shlahte, mojih dobrotnikov, snanzov, prijateljev no vših tistih, sa ktere sem si jas moliti naprejvsel, no kteri so se moji molitvi priporozhili, ali sa které sem jas moliti dushen, posebno pa I. I. Podéli o gospod! všim twojo gnado, ker si ti sa naf twojega lju-bljenega fina ofral. Naj njegova lju-besen ne bo na nami sgubljena: temozh stori s' nami po twoji neskon-zhani milosti, da bomo odresheni od naših grehov v' miri no pokoji tebi flushili, no slednizh vezhno shivlenje sadobili. Po Kristusu gospodi našemi. Amen.

O Marija mati milosti, bodi nam v' totem hipi na pomozh, gde Jesuf twoj sin na toti oltar k' nam stopi. Profi sa naf o sveta Bogorodiza (boshja porodniza), naj vredni njega pomoli-mo no našhe proshnje njemu daruje-mo, njega hvalimo se vsemi sbori (kor) Angelski, njega s' zelega férza lju-bimo, no od njegove ljubesni vushgani njemi svesti oftanemo do konza na-shega shivlenja. Amen.

K' posdigavanji.

Zhešheno bodi pravo télo mojega odreshenika rojeno s' Marije divize. O J esuf moja ljubesen! Ti si moj Gospod no moj Bog, smi i se zhes me! Jas tebe molim v' podobi kruha: jas verjem na te, ki si ti vezhna refniza: potérdi mojo véro, da mo jas vervajozhi sploh vrozhéšhe te ljubil. Daj, da bom tebe enok gledal od oblizhja do oblizhja v' kraljestvi nebeskem. Ti si moje jedino posheienje moje jedino svelizhanje moj J esuf, moje vše.

Pri posdigavanji kelihha.

Presveta kérva, ki si tekla s' férza mojega svelizhara, ozhištì mene od vših grehov, napoji mojo dušho, da de mozhněšha v' dobrem, sveti me v' refnizi no ljubesni, no pripełaj mojo dušho v' vezhno shivlenje. Stvori v' meni zhifto férze o J esuf, ino pravega duha ponovi v' oferzhji mojem. Ne savershi me od liza tvojega, no svetega duha tvojega neod-

nesi od mene. Daj mi veselje sveli-
zhanja tvojega ino duhom imenitnim
potérdi me.

Po posdigavanji.

Vezhni ozhe poglej milostivo ob-
lizhje tvojega sina Jesaſa Kriſtu-
fa, kateri se tu na Oltari kakti po-
mirljivi ofer sa odpuſhenje naſhih
grehov daruje. Primi toti ofer nje-
govega mesá no kérvi, no fmili ſe
zhes naſ, no zhes vſe verne ſa-
volj ſaſluſhb njegovega bridkega
terpljenja, od fmérti gorvſtanjenja,
no zhaſtitnega vnebohojenja. Vſliſhi
glaf njegove proſhnje: Njegova kri-
glaſnēje k' tebi krizhi, kakor ona
pravizhnega Abla, no ona krizhi
k' tebi ne ſa ofveto (maſhvanje, kaſh-
tigo), temózh ſa milost no pomire-
nje. Tak vſliſhi proſhnjo tvojega si-
na, no nam ſa njegovo voljo fmile-
nje ſkashi. Naj ſe ti toti ſveti neo-
madeshni ofer dopadne, da bomo vſi,
kateri pred totim ſvetim oltarom ſto-
jimo, ino preſvetega téla no preſvete
kérvi tvojega ſina ſi vſhivamo, ſ' ne-
neſkimi gnadi no ſheguami napunje-

ni. Skos Kristusa Gospoda našhega. Amen.

Spomeni se tudi o gospod na twoje flushebnike no flushebnize, kateri so s' snamenjem svete vére nam naprej odishli ino v' miri pozhivajo. (Imenuj tú pokojne mérтve, sa katero posebno moliti ménish.) Podeli o Bog, da do toti no vſi, keri v' Kristusi pozhivajo v' mesto mira no lužhi no k' vshivanji vezhnega svelizhanja prishli. Skos Jezusa Kristusa gospoda našhega. Amen.

Tudi nam greshnikom tvojim flushebnikom, ki mi na velikost twoje smileznoſti savupamo, podeli o gospod, da mi v' drushtvo tvojih svetnikov no blashene divize Marije, katerih spomin mi svetimo, pridemo. Pomagaj nam savoljo njene proſhnie, da mi pod njenο obrambo od vsega slega reſheni bomo, v' kreposti no svetoſti naſhe dni preshivimo, no enok vezhno svelizhanje sadobimo. Amen.

K' Ozhe nafhi.

Moli s' meshnikom ozhe nafhi i. t. d.

Profimo te o goспод, odreshi naš
od vsega minuvšhega, nasozhnega no
prihodnega slega, no skos sagovo-
renje blashene porodnize boshje di-
vize Marije, svetih Apostolov Pe-
tra no Pavla, Andrašha ino vših
svetnikov, daj nam mir no pokoj v'
naših dnevih, da bomo skos pomozh
tvoje smileznoſti sploh segurni pred
všim grehom no vſakim nemirom.
Skos tistega Jefusa Kristusa go-
špoda našhega fina tvojega, ker s'
teboj shivi no kraluje v' edinosti sve-
tega duha Bog od vekomaj do ve-
komaj. Amen.

Mir gospoda bodi na vezhno s'
nami. Amen.

Pri Agnus Dei (jagne boshje).

Ojagne boshje, ki odjemleš gre-
he svetá, vſmili ſe zhes naš. **O** jagne
boshje, ki odjemleš grehe svetá,
vſmili ſe zhes naš. **O** jagne boshje,

ki odjemlesh grehe svetá, daj nam
mir no pokoj.

Gospod Jесuf Kristus, ker si
ti tvojim Apostolom rekel: **Jaf vam**
moj mir puštim, moj mir vam dám,
ne glej na moje grehe, temozh na
véro twoje zirkve, no obdershi njo po
tvoji volji v'miri no v' édinofti, kér
ti shivish no kralujesh, Bog od ve-
komaj do vekomaj. Amen.

O Gospod Jесuf Kristus sin shi-
vega Bogá, kateri si ti po volji ozhe-
ta f' pripomozhjo svetega duha skos
tvojo smert shivljenje sveti spravil:
reshi mene skos twoje prefveto teló
no skos twojo prefveto kerv od vših
mojih grehov no od vsega slega. **Daj,**
da bom jaf sploh po tvojih sapove-
dih shivel, no naj se nikdar od tebe
ne lozhim, kér ti s' Bogom Ozhetom
ino svetim duhom enaki Bog shivish
ino kralujesh na vekomaj. Amen.

Gospod Jесuf Kristus! o da bì
jaf zhusto férze imél, tak zhusto no
sveto, kak je férze twoje divizhje ma-
tere, tebe vredno gorvseti. **Jaf spos-**
nam mojo nevrednost, ali posnam tu-
di twojo neskonzhanó dobroto no lju-
besen: na toto fe sanefem, ino k'te-

bi pridem profezhi, da me od twoje svete mise vun ne sklenesh, ampak mi se vshivati dash tvojega méša no kérvi, da tak s' tvojo nebesko hrano okrepljen s' tobó sjedinjen bom na vše vezhne zhase. Amen.

Pri savshivanji.

Zhe ti v' resnizi ne sayshivash, tak vzhini sheljo na duhovno visho ino moli s' meshnikom.

O gospod, jaf ne sem vreden, da pod mojo streho gresh, le rezhi eno besedo, no osdravljenia bo moja dusha.

O gospod, jaf ne sem vreden, da pod mojo streho gresh, le rezhi eno besedo, no osdravljenia bo moja dusha.

O gospod, jaf ne sem vreden, da pod mojo streho gresh, le rezhi eno besedo, no osdravljenia bo moja dusha.

Telo našega gospoda Jesufa Kristusa obvari mojo dusho k' vezhnemi shivljenji. Amen.

Dusha Kristusova posveti me,
Télo Kristusovo svelizhaj me,
Predraga kerv napoji me,
Voda s' desne strani operi me,

Tvoje bridko tépljenje okrepi me,
Dobrotljivi **Jesuf!** vslisi me,
V' svoje svete rane skrij ti me,
V' svoje sladko sérze skleni me,
Od tebe lozhit se nepusti me,
Pred hudim sovrashnikom obrani me,
V' smértni vuri poklizhi me,
Da jaš k' tebi pridem tè,
No s' svolenimi hvalim te
Na vezhne zhase vse. Amen.

O **Jesuf**, kak sladek, kak milostiv no ljubesniv si ti tim, ki te s' zélega sérza poshelijo, kak prijeten si ti tim, ki tebe ljubijo, tebe imajo. Jaš vém, da mi moji grehi nedopustijo tote nebeske hrane (shpishe) se vshiti, ali ti vidish moj **Jesuf**, da jaš svoje grehe sgrivam, da te jaš ljubim, ino tebe poshelim kak jelen svir (vrelzhino) vode. Tak mi vendar drobtiniz ne sadérshi, ktere od tote svete mise padnejo. No akoravno jaš ne sem vreden, da ti v' mojo dušho pridešti, tak le rezhi eno besédo milosti, no osdravila bodta moje télo no moja dušha. Szhisti me od vših grehov, svrazhi moje rane, potérdi mojo slabost: ponovi no oshivi mojega du-

ha skos gnado tvojo nebesko, daj
mi mozh hudo premagati, dobro storiti,
no v' popolnosti mojega stana
sploh napredovati (dalje priti), da v'
refnizi rezhi smem: **Jas ſizer shivim**,
al vendor ne jaſ, temozh **Kriſtuſ shivi v' meni!**

O visoka diviza no mati Marija,
kera ſi ti vredna bila tistega sveli-
zhara no odreſhenika fvetá v' tvojem
divizhjem krili nositi, kateri ſe nam
pod podobami kruha no vina sa du-
fno hrano daruje. **O** da bi mi, ki
ſmo tak velke gnade vredni postali,
le nekaj je povernuti mogli. **O** mati
ljubesniva sahvali ti tvojemi ſini, no
doſtavi ſkos tvoje ſaſluſhbe naſhe
ſiromaſhtvo. Proſi ſa naſ, da bomo
totih gnad, ki ſo v' tem ſvetem fa-
kramenti ſkrite, obilno prijeli. Po-
ſebno nam ſproſi térdo no mozhno
véro, otrozhje ſavupanje, gorézho
ljubesen, pravo brumnoſt férza, po-
kornost volje no uma, neomadeshno
zhiftoſt na téli no na duſhi, mérſoſt
pred vſim hudim, no voljo ſa vſe do-
bro, da mi v' naſhem ſhivlenji Je-
ſuſa iſhemo, no ſlednizh Jeſuſa naj-

demo no sadershimo na vse vezhne zhase. Amen.

Po savshivanji (ob hajili).

O smileni Bog, pridi nashi slabosti na pomozh, da mi skos sagovorenje svete boshje porodnize, katere spomin mi svetimo, s' naših grehov vstanemo, no tebi s' drugim novim shivljenjem slushimo. Skos Kristusa gospoda našega. Amen.

Molimo te o gospod, vléj ti twojo gnado v' naše sérza, da bomo mi, ki smo mi skos Angelovo posdravljenje (zhešhenje) Kristu so vo twoje-ga fina vzhlovezhenje sposnali, skos njegovo tépljenje no krish k' slavi gorvstanjenja pripeljani. Skos' tistega Kristusa gospoda našega. Amen.

K' Ite missa est.

(Id' te mësha je dokonzhana.)

Naj se ti sama sveta Trojiza, doprineshena flushba mesnika dopadne, ino primi milostivo ti ofer, kateri smo ti mi darovali, da bode všim nam, sa

katere je doprineshen, k' pomirenji
no k' svelizhanji. Skos Kristusa go-
spoda našega. Amen.

Blagoslovi naš vsegamogozhni Bog
† ozha † sin ino † sveti duh. Amen.

Pri sadnjem Evangelji.

Jesuf vezhna beseda ozheta! S'
ljubesni do naš si ti s' divize Ma-
rije zhlovek postal, da naš odreshish
ino svelizhash. Ti si prishel v' svet
kakti prava luzh, da nam pot k' sve-
lizhanji no vezhnemi shivlenji poka-
shešh. Vodi naš po vſih potih naſhih,
da se v' temi ne sablodimo. Vodi naš
po poti tvojih sapovédi, da bomo sve-
to shivéli, no blasheno vmerli. Amen.

Po sveti meshi.

Nefkonzhano dobrotljivi Bog! sa-
hvalim jaš tebi, da sem jaš totega
svetega ofra deleshen bil. Odpusti mi
vſe moje grehe, ktere sem jaš pri-
sveti meshi storil skos mérsloſt férza
ali skos rastroſhenje mojih misel. Jaš
si térdo naprejvsemem, ne vezh gre-
hití, ino pasko na moje misli, bef ede

no déla iméti, da tak sadú no shegna
svetega mešhnega ofra ne sgubim.
Blagoslovi vsegamogozhni vezhni Bog
moje délo. **J**esuf moj svelizhar, daj
da jaš pri mojih délah tebi mojega
ferzá neodtegnem. **N**aj sem sploh f'
tobo sjedinjen, da do vse moje opravila
no podprijetja shegnana no frezhno
do konza pripeljana.

O Marija, moje perbeshalishe no
moja trofhtarza, sahvali ti gospodi
sa gnade, katere sem jaš sadobil, no
profí njega, da njegovo odreshenje
nede na meni sgubljeno. Pokashi, da
si ti resnizhno mati moja, no priporozhi
me **J**esufi tvojemi boshanskémi
fini, da se zhes me vsmili, mene vfa-
ki zhaf no povsodi obrani, no da jaš
nizhefa druga htel no ifkal nebom,
kak njegovo vezho flavo no tvojo
zhaſt. Amen.

Slava bodi Bogi ino fini ino sve-
temi duhi. **H**vala bodi tudi kraljizi
nebef no vših nebeskih vnoshin. Amen.

Molitve

sa spoved ino sveto obhajilo.

Molitev

pred sprashavanjem vésti.

O Gospod moj Bog! Jesuf Kristus, prava luzh, ktera te rasveti, ki se v' temah snajdejo; rasvetli sdaj mojo vešt s' pomozhjo gnade sv. Duha, da bom samogel vše svoje grehe na tenko sposnati, si vših pérserzhno sgrévati, zhusto spovedati ino resnizhno spokoriti, da twojo gnado snavi sadobim, ino twoj ljubi otrok postanem.

O Marija! ti pérbeshalishe vših sgrivanih greshnikov, sprosi sa me Jesusa, svojega ljubesnjivega Sina, da bi mi sdaj tako sposnanje mojih grehov dodelil, kako jih bom pred njegovo ojstro fódbo sposnal.

Sdaj pa na tenko sprashaj svojo vest, da boš sposnal, kaj si od svoje sadnje spovedi s' mislio, s' besedo, s' djanjem, ino s' samudo dobrih del greshil.

Molitev

po spitanji vésti.

O moj Bog ino moj Gospod! moj dobrotljivi nebeski Ozhe, sdaj sposnam, da sem veliko greshil, da sem te dostikrat rasshalil, no tvoji boshji ljubesni naproti ravnal. **O** moj dobrotljivi Bog, dushen sem tebe is zelega férza zhes vse ljubiti, kér si sam na sebi vse zhafti no ljubesni vreden, ino kér si ti moj naj vezhi dobrotnik, pa namesto, da bi te bil férzhno ljubil, ino ljubesen do tebe v'dopunjavanji vših tvojih sapoved skasuval, sem tolkokrat tvoji sveti volji nasproti ravnal, no te rasshalil. **O**h moj Bog, is férza mi je shal, da sem ti tak nehvalesen bil, is ferza me grévajo vši moji grehi, s' kterimi sem spet mojo vest omadeshval. **O** da bi njih nikdar storil ne bil; o da bi te nebi nikdar rasshalil. Zhem se sa naprej všakega greha ogibati, daj mi ti famo o gospod tvojo sveto gnado k' spunjenju mojega naprevsetja.

O Marija, vsmiljena mati Jezusova, sprofí mi od Jezusa prav sgriya-

no, ponishno no spokorjeno sérze,
kterega Bog nikdar ne savershe, da
se bom skos rečnizhno pokoro s'mo-
jim rasshaljenim nebefhkim ozhetom
spet spraviti samogel.

Molitev po spovedi.

O Jesuf moj vsmiljeni odreshenik,
ponishno te prosim, naj ti bo prijet-
na ta moja spoved po nefkonzhani
vrednosti twojega sv. terpljenja, ino
kaj mi she manka od prave shalofti
prosim, da bi mi ti o Jesuf vso mojo
pomankljivost dopunil, ino mi veliko
gnado dodelil, da bi v' prihodno s'
vezho gorezhnostjo sa svelizhanje
svoje dušhe skérbel, ino da bi sa ref-
rajski vso zhasno shkodo, ja tudi
grenko smért prestal, kak tebe gdej
vezh s' kakshnim grehom rasshalil.
O Jesuf stori me stanovitnega v' mo-
jem dobrem sklepi.

O ljubesniva mati Marija! ki si
bres vsega greha shivéla, ino do
konza svojega shivlenja Bogu svesto
ostala: sprosi tudi meni gnado, da se
bom sdaj, ko so mi grehi odpuszeni,
novih grehov bolje skérbno varval,

kako do sdaj, ino da bom v' poboshnem, kéršanskem shivlenji do konza svest ostal, da vezhno shivlenje došeshem. Amen.

Molitev

pred svetim obhajilom.

O Jesuf! Sin boshji, kralj vezhne zhasti! pred kterim se trosijo nebesa no vše druge oblasti! **O** Jesuf, svetnik vših svetnikov, o prezhudeshna neisrezhena svetost! zhe se ji vše druge stvari primerijo, se ne snajde nobena, da bi bila zhista no bres madesha! pridi sdaj k' meni vbogi revni stvari, kér te shelim tako vredno prijeti, kako so te tvoji naj svestejši prijatelji prijimali.

O dobrotljivi Jesuf! daj mi sdaj tak gorezho ljubesen do tebe, kako si ti do mene imel, kér si toliko same térpel. Is sgole ljubesni do mene si ti vmérl, da bi mi vezhno shivlenje pérdobil, ino v' tem svetem sakramenti preshivish, no ohranish mojo dufho sa vezhno shivlenje.

O Gospod! nefem vreden te prijeti, kér sem te she tolkokrat rasshalil, no she nefem sadosti, kako bi imel, svoje grehe obshaloval, no se spokoril.

Al moj **Jesuf**, moj vsmiljeni svelizhar, ti me ja sam vabish, da naj pridem k' tebi ino te primem, tak ozhifti moje ferze ino me s' mozhjo svoje boshje ljubesni vrednega stori, da s' shivo vero s' térdnim savupanjem, s' gorezho ljubesnijo tebe primem, o **Jesuf**, svojega pravega shivega **Boga**.

O Marija, ktero je **Jesuf** sa svojo devizhjo mater isvolil, profi sa me **Jesusa**, da bi ga sdaj s' tako zhistim ferzom prijeti mogel, kako je bilo tvoje preljubo ferze, ino s' tako sveto ljubesnijo, kako si ti smirom do njega iméla. Amen.

Molitev

po svetem obhajili.

O Jesuf, moj dobrotljivi odrefhenik! zhaft no hvala ti bodi, da si me k' svoji sveti misi povabil, ino mi

fvoje presveto reshnje telo savshiti dal. — **O vsmiljeni Jesus!** kolikokrat sem te she prijel, pa she sem smirom tako slab ino pomankljiv pri vseh rezhéh, no popolnama nevreden gnad, ki mi jih dajesh. **O Jesus,** odpusti mi vso mojo pomankljivost, vso mojo nevrednost. Is zelega ferza shelim tako shiveti, da bi te samogel vselej prav vredno prijeti, kdar k' svetem obhajilu pérstopim; da bi vselej ta nebeska jed moji dušhi to storila, kaj telefna jed truplu stori, da bi jas, kér tak sveti nebeski kruh vshivam, tudi sveto shivel, no enkrat vezhno nebesko shivlenje dosegel.

O Marija preljubesniva mati Jesusova! profim te, kér se nemorem fam Jesusu sadosti sahvaliti sa njegovo neskonzhano dobroto, ti mu same zhaſt ino hvalo daj, kér je mene vbogega greshnika k' fvoji misi povabil. Profi pa ga tudi, da bi mi gnado dodelil, da bi ga, kako ga tukaj vezhkrat vshijem, v' nebesih na vse vezhne zhase vshival. Amen.

Raslózhne molitve

k' Materi boshji.

Molitva

blasheni divizi Mariji se gorofrati.

Onaj svetésha diviza Marija jaf I.I. zhe ravno velki greshnik, vershem se vendor v' nasozhnosti vsegamogozhnega Boga no vseh nebeskih vnoshin pred tobom na kolna, no Ti darujem moje serzè se vsemi poshelenjami no sheljami, se vsim tim, kaj imám. Tebi posvetim jaf moje férze, īno shelim, da de v' bodózhnosti (v' prihodnosti) sploh tvoje, no da le tebe ljubilo bode no tvojega ljubljenega fina Jezusa Kristusa. Primi o dobrotljiva mati no diviza milostivo ofer, kateri ti doprinešem: no kér jaf vém, kak sém ves greshni no slab, tak ti tudi darujem vso ljubesen, no gorezhost, od katere so férza vseh vernih vushgane. Tudi ti ofram vse vadbe totega mesza, ino te prosim, da mi Ti gnado sproshish, kera je meni naj bolje potrebna no

koristna (haſnovita) posebno I. I.
 (imenuj tu gnado, kero posebno
 sadobiti zheſh.) Pokashi da si Ti
 mati moja, o preljubesniva diviza, no
 vodi mene na póti sapovédi tvojega
 fina. Bodi meni v' vſih mojih délah
 na pomozh, no ravnaj vſe moje po-
 trebe po tvojem dopadenji, kajti jaf
 le to shelim, kaj ti dobrotljiva mati
 moja shelish. Sproſi mi od Jefusa
 tvojega fina gnádo, da de moje férze
 od tega zhafa noter do konza moje-
 ga shivlenja samo Tebi no Tvojemi
 boshjemi fini flushilo, tebe ljubilo
 no zhaſtilo, da tak tebe no s' teboj
 no se vſemi Angeli no svetniki Je-
 ſusa ljubilo no hvalilo bode na vſe
 vezhne zhase. Amen.

Molitva ſvetega Alojsija.

Obrambi Marijini ſe priporózhit.

Sveta diviza Marija, moja vodi-
 teljza no moja kraljiza! Glej jaf ſe
 obérnem k' tvojemi ſmiljenja punemi
 férzi, no ti od dneſhnjega dneva mo-
 je télò no dušho no vſe, kaj imam
 Tvoji ſkerbi no Tvoji obrambi poró-

zhim. Tebi savupam jaš vše, no v' Tvoje roke predam ja vše vupanja no troštanja, moje reve no shalosti, Tebi priporozhim zelo shivlenje moje, posebno konez mojega shivlenja: da do skos' tvojo proshnjo, no skos tvoje saſlubbe vše moje dela no vso moje djanje po tvoji no fina tvojega volji peljane. Amen.

Molitva ſvetega Auguſtina.

O blashena Marija, kdo bi samogel tebi sa vše vredno sahvaliti? Kdo tebe vredno zhaſtitи, katera ſi ti ſkos tvoje posebno privolenje sgubljenemi ſveti na pomozh priſhla. Kak bi tebe slabost zhlovezhja ſadosti zhaſtitи ſamogla, katera je le ſkos tvoje napelavanje no ſkos tvojo pomozh pot ſvelizhanja najfhla. Primi ali naſhe sahvalnosti, zhe ſo ravno male, no zhe ravno tvojim ſaſlusbam ſadosti nestorimo. Primi naſhe proſhnje miloſtivo no vflifhaj nje, prineſi nam ſa nje gnado pomirenja. Ti naſho slabost isgovori, naj ſkos te dobimo, ſa kaj ſavupanja punim ſérzom proſimo. O vſemi gor naſhe proſhnje,

daj nam sa nje to, sakaj te prosimo,
 isgovori pri Bogi našh greh, kajti ti
 si jedino vupanje greshnikov. Sko-
 te savupamo mi odpuštanje naših
 grehov sadobiti, no od tebe dozha-
 kamo o preblashena diviza vezhno
 plazho. Nikoga druga mi ne najde-
 mo, keri bi toliko valal, no boshjo
 jesó no ferd pomiril, ti sama si, ti,
 ki si saflushila mati našhega odre-
 shenika no sodnika biti. Sveti Ma-
 rijski pridi revnim na pomozh, okrepí
 naš maloferzhne, rasveseli naš sha-
 ťostne, profi sa narod, duhovništvo,
 no govori sa vse poboshne shene,
 daj da vši tvojo mogozhno pomož
 skusijo, kateri tvojo sveto imé svetijo.
Iméj smilenje s' revnimi no milosti-
 vost s' tistimi, kteri she so dalezh od
 nebeske domovine. No zhe ti na tvo-
 jo vezhno veselje pogledash, tak pri-
 nesi ti tudi naše folse (flosje) pred
Boga, no profi sa naš pri njem, kakti
 svojem lastnem fini. Ti ali, ki tak
 velke blashenosti imash, profi sa naš,
 da de od naš vša nevolja odvernjena.
 Bodи milostiva proshnjam tistih, keri
 k' tebi krizhijo, no sprofi všim, sakaj
 te profijo. Posebno pa visoka no bla-

shena diviza profi sa ljudstvo boshje
bres nehamo, (henjaja) ki si ti vre-
dna bila odreshenika svetá nositi, ker
shivi no kraluje od vekomaj do ve-
komaj! Amen.

Molitev

svetega Johanesa Damaszenskega.

O presveta zhi Joahima no An-
ne. Katere besede samorejo tebe vre-
dno hvaliti, ki ti vse stvari nadfesheš
s' vrednostjo, kajti s' tebe je stvar-
nik ino gospod svetá pérvenze naše
nature prijel. On je mesò postal s'
tvojega mesá, kost s' tvojih kosti.
Bog sam je sisal mleko tvojih di-
vizhjih pérf, ino tak so tvoje vuſtni-
ze s' vuſtnizami naj Vishjega sje-
dinjene bile, o zhudesha, katerega
rasum rasuméti ne more. Tebe je ljubil
Bog, kateri sve stvari od vezhnosti
she sposna: no tebe, kero je ljubil,
svolil no stvoril je she v' naprej od-
ložhenem zhasi sa mater svojega ve-
zhnega fina no besede. Tak preober-
ni ali o blashena diviza kak eno sla-
to kadilnizo, ktera je s' nebesko shar-

javko napunjena, neprijetno kadilo mojega ferza v' sladkomilo kadilo, no s' obilnost gnad, katere si dobila, daj mi zhistrost na teli no na duši. Napuni me s' sladkostjo tvojega spomina, o blashena diviza, no naj me tvoj sladki spomin spremi v' shivlenji no v' smerti, noter do blashene vezhnosti. Amen.

Molitev svetega Bernarda.

Spomni se, o dobrotljiva diviza Marija, da se od vekomaj nikdo ne najde, kteri bi, kdar je ktebi vbéshal no twojo pomozh nasaval, no sa twoje sagovorenje prosil, od tebe sapušhen bil. Skos tako savupanje obudjen, vbeshim jaf k' tebi o Marija, diviza zhes vse divize, no mati Jezusa Kristusa. K' tebi jaf pridem, k' tebi pribeshim, pred tobo stojim kak greshni zhlovek vsdihavajózhi no trepetajózhi. O kraljiza svetá, mati vezhne besede, ne savershi mojih besed, temozh vslishaj me milostivo, mene vbogo siroto, k' tebi jaf krizhim sa pomozh v' toti foljni dolini. Bodi mi vu vseh mojih potrebah na po-

mozh sdaj no všikdar, posebno pa v' moji smértni vuri, o milostiva, o dobrotljiva, o sladka diviza Marija. Amen.

Molitev svetega Bonaventure.

' O najslajšha diviza Marija, nebesa no semlja so puna tvojih dobrot, kak mi neskonzhan milostivega gospoda v' Jesusi imámo, tak imámo v' tebi neskonzhan milostivo gospó, kajti ti si gospá velke milosti sa vse, kteri k' tebi krizhijo : Sato jas s'zela-
lega férza k' tebi krizhim no se rasve-
selim zhes twojo velko smilezhnost, vši
narodi te blagoslovijo, kajti so vši
narodi skos te shegnani. Bodi nam
na pomozh ti rodovitna diviza, da
skos te mi sad vezhnega shivlenja
sadobimo. Pomagaj nam najslajšha
diviza, da vezhni ozha nam podeli
najslajšhega sadú twojega telefa se
vshiti, Jesafa, kter' s' ozhetom ino
svetim duhom shivi no kraluje na ve-
komaj. Amen.

Molitev svetega Anselma.

Pun ljubesni no poshelenja hlepenim ja sa tebo o naj dobrotljivésha diviza, podvuzhi mene s' kakshnim poshtenjem jaf na tebe misliti, no s' katerim mishlenjem se jaf zhes te rasveseliti, no tebi flushiti morem, daj, da mo s' ljubesni proti tebi nafitjen, vushgan no svelizhan. Neodrezhi mi sakaj te profim, no zhesa fe jaf nevrednega zhutim, temozh daj tvojo ljubesen moji dušhi, katera te sa to profi, no tér bom jaf tebi povérnul, kaj sem ti s' vso pravizo dushen. Podéli mi tvojo gnado o diviza no vzhini tvojemi flushebniki vso smilovanje, da jaf tebe ljubil bom, no od te ljubljen sem, no da, kak ti mene resnizhno ljubish, tudi jaf tebe resnizhno ljubim. Da bi te moje ferze no dušha tak zhaftila, kak si ti saflushish! da bi te ljubila, kak je vredno, da bi ti flushila, kak se pristoji, da bi se moje télo veselilo v' tebi tak, kak bi moglo, no v' totem sadérshanji ostało sploh moje shivlenje, da ter vso moje bitje na vezhne zhase svelizhano bode. Amen.

Lauretanske Litanije

od divize matere boshje.

Gospod vsmili se zhes naš,
 Kristus vsmili se zhes naš,
 Gospod vsmili se zhes naš,
 Kristus slishi naš,
 Kristus vslishi naš,
 Ozhe nebeski vsega mogozhni Bog, vsmili
 fe zhes naš.
 Bog sin odreshenik svetá, vsmili se zhes
 naš.
 Bog sveti duh, vsmili se zhes naš.
 Sveta Trojiza en fami Bog, vsmili se zhes
 naš.
 Sveta Marija,
 Sveta mati boshja,
 Sveta deviz deviza,
 Mati Kristusova,
 Mati milosti boshje,
 Mati prezhista,
 Mati bres madesha,
 Mati nedolshna,
 Mati naj bolj sveta,
 Mati naj ljubesniva,
 Mati prezhudna,
 Mati nashega stvarnika,
 Mati nashega odreshenika,
 Deviza naj modrejsha,

prosi Boga sa naš!

prosi Boža sa naši

Deviza zhaſtitljiva,
 Deviza pohvalena,
 Deviza mogozhna,
 Deviza vſmiljena,
 Deviza verna,
 Podoba pravize,
 Sedesh modroſti boshje,
 Sazhetek naſhega veſelja,
 Posoda duhovna,
 Posoda zhaſti vredna,
 Posoda vſe ſvetoſti,
 Skrivno ſaſtopna roſha,
 Turen kralja Davida,
 Turen ſlonokofteſti,
 Hisha ſlata,
 Škrinja mira no ſprave,
 Vrata nebeske,
 Sgodna daniza,
 Sdravje bolnikov,
 Perbeshalifhe grefhnikov,
 Trofhtarza vſih vernih,
 Pomozh vſih kerſhenikov,
 Kraljiza Angelov,
 Kraljiza ozhakov,
 Kraljiza prerokov,
 Kraljiza Apostolov,
 Kraljiza marternikov
 Kraljiza ſpovednikov,
 Kraljiza vſih diviz,
 Kraljiza vſih ſvetnikov.

Jagne boshje, ki odjemljefh grehe
 ſvetá, sanesi nam o Gospod!

Jagne boshje, ki odjemljesh grehe
svetá, vslishi naš o Gospod!

Jagne boshje, ki odjemljesh grehe
svetá, vsmili se naš o Gospod!

Kristuf slishi naš!

Kristuf oflishi naš!

Gospod smili se zhes naš!

Kristuf vsmili se zhes naš!

Gospod vsmili se zhes naš!

Ozhe našh. Zhešhena ſi Marija.

M o l i m o.

Pod twojo obrambo no pomozh perbeshimo sveta boshja porodniza, ne savershi nashih profhenj v' nashih potrebah, temozh refhi naš vſelej od vſih nevernost, o zhaſtitljiva no isvolena deviza, naſhá gospa, naſha besedniza, naſha pomozhniza. S' svojim ſinom naš pomiri, svojemi ſinu naš perporozhi, svojemi ſini naš isrozhi.

Proſi sa naš sveta boshja porodniza.
Da bomo vredni obljud Kristuſovih.

M o l i m o.

Milost svojo, o Gospod! proſimo te v' naſhe ferza vlej, da ki smo po osnanovanji Angela vzhlovezhenje tvojega ſina Jefuſa Kristuſa sposnali, ſkos njegovo térplenje ino njegov krish bodemo k' zhaſti vſtanjenja perpeljani. Škos ravno tiftega

Gospoda nashega Jesuſa Kristuſa.
Amen.

Proſi ſa naſ ſveti Joshef.

Da bodemo vredni obljuh Kristuſovih.

M o l i m o .

Naj nam preſvete twoje matere ſhe-
niha ſaſluſhenje pomaga proſimo, o Go-
ſpod, da kaj naſha ſlaboſt ne ſamore,
ſkos njegovo proſhnjo dofeſhemmo. Ki ſhi-
viſh no kralujeſh ſ' Bogom ozhetom v'
edinosti ſvetega duha Bog od vekomaj.
Amen.

Salve regina.

Zheſhena bodi Kraljiza, mati miloſti,
ſhivlenja ſladkoſt, veſelje no vupanje bo-
di zheſhena! K' tebi krizhimo ſapuſheni
Otrozi Eve, k' tebi ſdihujemo ſhaloſtni
no objokani v' tej ſolsni dolini; ſato o
naſha beſedniza, oberni k' nam ſvoje mi-
loſtive ozhi, no pokashi nam po tem re-
vnem ſhivlenji Jesuſa ſhegnani ſad ſvo-
jega teleſa. O ſmilena, o dobrotljiva, o
ſladka divíza Marija.

Proſi ſa naſ ſv. bophja porodniza.

Pa vredni bodemo obljuh Kristuſovih.

M o l i m o .

Vſegamogozhni vezhni Bog! ki ſi
telo no duſho prezhiſte devize matere

Marije vredno prebivalishe svojemi sini
škos pripomozh sv. Duha pérpravil; daj
nam, ki njeni spomin veselo obhajamo,
škos njeno milostivo proshnjo od vsega
prihodnega slega, ino od vezhne sméti
reshenim biti. Škos Jésusa Kristusa Go-
spoda našega. Amen.

Pozheſhénja, *)

ali posdravljenja presvete Marije de-
vize, kako nje lehko romarji, kdar
k' kateremi Marijinem svetstvi pri-
dejo, smolijo.

(Vsaki, kteri na boshji pot ali kir-
fanje ide, more najpreje v' zirkev iti ino
tam devizo Marijo posdraviti, no se sa-
hvaliti, da ga je na dugem poti frezno
obranila. Tudi more njo sa gnado pro-
fiti, da de njegova poboshnost njej pri-
jetna. Sato sem jas sledzhe molitve vkup-
sposayil, da leshej no serzhnej vsaki moli.)

Pervo posdravlenje.

O naj ljubesnivejša deviza! Sve-
ti Bonaventura tebe imenuje „mater

*) Po besedah svetega Alfonsa Liguorikega.

firot.“ Oh! tote vboge firote smo mi greshniki, kateri smo Boga rasshalili ino ga sgubili. Glej, milostiva deviza! jaf pribeshim k’ tebi. Boga mojega ozheta sem jaf sgubil, ali Ti si moja mati, katera de mi pomagala, da ga jaf spet najdem, ino od njega v’ milosti gorvseti sem. V’ toti velki nefrezhi, jaf krizhim k’ Tebi sa pomozh. Nijeden ne je she sgubljen bil, kateri je k’ tebi pribeshal. Tak pomagaj mi o premilostiva kraljiza, da jaf v’ tebe savupam. O Marija! sdershi v’ meni velko savupanje na te.

Drugo posdravlenje.

Moja naj slajska kraljiza! kak slofe mi dopadne ono lepo ime, s’ katerim tebe tvoji zhaftitelji posdravijo: Ljubesniva mati! Sares moja gospodariza ti si ljubesniva, ti si sladka, ti si dobrotljiva mati. Ali jaf sem velki greshnik (velka greshniza), kateri si je dostikrat pekel saflushil. Jaf sem si naprejvsel moje shivlenje poboljshati, ino profim sato tebe sa pomozh. O moja kraljiza! jeli slishash mojo profhnjo. Jaf vupam, da si jo

flishala ino vslishala. O Marija twoj sem, svelizhaj me.

Tretje posdravlenje.

Sveti Bernard pravi: Marija je ravna no prava pot, po kateri se k' svelizhari no k' svelizhanji pride. Kér si ti ali o prefveta deviza tista, skos katere proshnjo do naſhe duſhe k' Bogi pripeljane, tak profim te jaf o milostiva mati! nesi me k' Bogi. Sveshi mojo duſho s'lanzi tvoje ljubesni, da bom jaf sploh boshjo sveto voljo ſpunil. O Marija ti s' tvojo proshnjo vſe samoreſh, oſvezhavaj me.

Zhetérto posdravlenje.

O mogozhna deviza, ti ſi puna milosti, sato te jaf profim obrani me vu vſih ſkuſhnjavah. Jaf ſem priſhel pred tvoje oblizhje, na kolnah leſhezhi k' tebi krizhim: ſproſi mi pri mojem Bogi no goſpodi Jesuſi Kristuſi odpuſhenje mojih breshtevilnih grehov. Spomni ſe, da ſhe ſi ti nejenega ne ſaverгла, kteri je s' griva-

nim sérzom k' tebi pribeshal. O Maria pomagaj mi, pomagaj mi.

(Glej še tudi molitve na strani 137. 209.)

Pesme

na zhaſt Marije matere boshje.

II.

O vifoka boshja mati
O kraljiza od nebef,
Smem jaf k' Tebi pogledati,
Ki sem greshen zhlovek ves?

Ja — Ti mati si milosti
Troſht nash ino vupanje,
Puna si Ti ljubesnosti,
Velke tvoje smilenje. —

Nasha Ti si besedniza
No otrozi Tvoji mi,
Ti si greshnikov fredniza,
Milstna nam mati si!

Proſi al' Boga Ozhetu,
Da nam grehe odpusti,
Dusha nasha da prijeta
Bode gor vu milosti. —

III.

Zheſhena bodi kraljiza,
 Prezhista deviz deviza,
 Zheſhena Ti
 Naj vezhno ſi!

Zheſhena mati ſmilenja,
 Sladkost no veſelje ſhivlenja,
 Zheſhena Ti
 Naj vezhno ſi!

Zheſheno boshje veſelje
 Bres madesha, zhifta kak lelje,
 Zheſhena Ti
 Naj vezhno ſi!

Mi v' toti ſolsni dolini
 Krizhimo k' Tebi v' viſhini,
 Pomagaj Ti
 Nam v' ſhalosti!

Maria puna fladkoſti
 O boshja mati miloſti,
 Profi ſa naſ
 Vu vſaki zhab! —

III.

Pred tvojimi nogami
 Klezhijo grefhniki,
 O vzhini, ſtori ſ' nami
 Po Tvoji miloſti.

O mati milostiva
 Oglej se Ti sa naf,
 Naf v' nashem ferzi griva,
 Posluhni na nafh glaf.

Bog sam je Tebe svolil
 Sa perbeshalishhe,
 Kdo k' Tebi kdar je molil
 Sapushen ne bil she.

Mi k' Tebi perbeshimo
 O primi naf Ti gor,
 Kdar tukej preshivimo
 Vu tvoj nebeski dvor. —

P r i d a v e k.

Opisavanje

glasovitnejshih Marijinih svetstev ino
 zhasti preplashene divize posvezhenih
 zirkev na Slovenskem ali v' drugih
 deshelah, katere Slovenzi radi obi-
 skavajo.

Vsakemi zhastitelji devize Marije do-
 bro dene, no ga v' ferzi rasveseli, zhe
 vidi, da na zelem sveti se Marija s' naj
 10)(

vezho poboshnostjo no s' ljubesnjo zhasti, da povsodi v' mestah no vu vesnizah, na gorah ino na obréshjih morskih zirkve no kapele sa njeno povishanje so postavljene.

Poboshni zhaftitelj milostive matere boshje mozhno se rasveseli no oshivi, kdar si na toliko glasovitih mest pogledne, s' veseljem si lehko pri sebi rezhe: „Glej povsodi se Marija milostiva no podljetelna skashe, povsodi zeli narodi k' njoj svoje ozhi povsdigavajo, no njo sa gnade no dare nebeske profijo.“

Slovenzi od nekda she verni otrozi svete matere zérkve radi na boshji pot ali kirfanje hodijo, posebno pa k' takim zérkvam, gde se sveta mati boshja zhasti. Hvala Bogu, takšnih zérkev imamo mi dosti v' nashi blasheni slovenski semlji, al neke so glasovitnejshe, pri nekih se blashena deviza bolje zhudeshna no milostiva pokashe; — jaš zhem ali tukej nakratkem popisati (koliko s' glave vêm, kajti potrebnih pisem ne sem hitro do rok dobil, tudi na nje ne zhakati mogel, kér so se she bukvize v' tisk pripravljal) kdar so nastale, no kdar se pri njih posebna shegnanja obhajajo.

Glafovite Marijine zérkve na Slovenskem.

A.

V' Marburshki krajfiji.

1. Marija na Gori.

Marija na Gori (Maria Neustift) lesni na enem veseljem bregi, sa zhefa voljo je tudi „na Gori“ nasvana, tri vure dalezh od Ptuja, no sedem vur od Marburga. Toto lepo zirkev je v' leti 1230 en zeljski grof sesidati dal, no nje-na svuneshnja no snoternja forma je snamenita. Njeni visoki rusht, ino vnoge s' kamna sresane podobe se vsakemi dopadnejo. Posebno snamenita pa je mati boshja, katera sadis prednjim oltarom stoji. Tota gnadljiva podoba je s' kamna, sedem Angelov dérshi njeni plajsh (meten) dva pa krono, v' levi róki dérshi svojega sineka Jezusa, no pri nogah klezhi no stoji vnoshina molezhih svetnikov. Dva lepa oltara na obema stranama zérkve sta s' kamna slita, no stebli posebno lepo no vmetno (kunshtno) nazirani. Pod zirkvo je dosti grofovskih grobov. Dru-

gazh je Gora lepi térg, no pótniki prijeten savoljo svoje visoke lege.

K' zhaftenji tote matere boshje posebno dosti romarov od Mure, Drave no Save s' Medshimorja no s' Horvatske pride. Pri toti sv. materi boshji se je, kak na steni visezhe obljublene tablize kashejo, dosti zhudeshov sgodilo. Nevarno beteshni so osdravili na nasvanje tote matere boshje, no kteri so se v' nesrezhah snajfhli, so sh' njih resheni postali.

Toto zirkev so nekda iméli meshni ki s' drushbe Jesuove, sdaj ofskérbiyo flushbo boshjo petrinarski meshni ki sekovske (gradzhke) shkofije.

Naj lepshe so shegnanja ob velki ino mali meshi.

2. Marija v' Rusyah.

Bliso leta 900 po Kristušovem rojstvi shivel je en shlahni gospod s' imenom Wajsek (Ed. H. v. Weissegg) s' svojo poboshno sheno Irmengardo. Vsega sta njedva sadosti iméla, samo eno njima je falilo, — ljuba dezhiza. Ter se je Irmengarda na svetovanje Janesa Zahariafa brata svojega mosha blasheni devizi Mariji saljubila, da zhe njej na zhaft eno lepo zérkev postaviti dati, zhe nji porod sprosi. No glej, njihov sakon je skoro bil shegnan, ino pet otrokov obrodi.

Ona svojo obljubo spuni ino pri stari kapeli Marije rufke na pravem krajniki Drave dve vure dalezh od Marburga, eno lepo zérkev postaviti da. Zirkev je bila v' meszi Septembri leta 905 narejena ino shegnana. Kér se je vezh zhu-deshov sgodilo, tak so skoro romari se vših stran pod pomozh blashene devize Marije v' Rusah pribeshali, ino v' meszi Septembri se je vselej naj lepshe shegnanje obhajalo. Zirkev je bila v' leti 1529 od Turkov rasdérta, ali skoro se je skos milodare lepsha sesidala, kak preje. V' sazhetki sedemajstega stoletja so petrinarski meshnikи, kterih je pri toti zirkvi dosti bilo, shole povsdignule, ino dosti mladenzov s' grofovskega no prosteга roda se je tu lepo sholalo. Gnadjiva podoba divize Marije je she smirom tista, kak je v' sazhetki prinešena, no zhe ravno je zirkev dosti térpela, vendar je podoba matere boshje nikdar ne poškodjena bila. Tota zirkev she ima ovazhi tudi sedem oltarov, ki so vši drago no lepc nazirani, kak tudi je zela zérkva lepo smalana. Shegnanja, katere se pri toti zirkvi dershijo, so svetek Marijinega iména, nedelja po Marijinem rojstvi, naj lepshe no naj bolje obiskano — na zherno nedelo ino v' osmizi telovega svetka.

Slušhbo boshjo oskérbijo petrinarski meshnikи sekovske shkosije.

3. Marija v' Pušhavi.

Marija v' Pušhavi je velka no visoka zérkva v' enem tesnem doli na pravem krajniki reke Drave, shest vur gor od Marburga. Naj lepshe shegnanje je v' nedelo po velki meshi.

B.

V' Zeljski krajfiji.

1. Marija nova Shtifta bliso gornjega Grada.

Marija nova Shtifta nasvana pol-drugo vuro od térga gornjega grada no zhetirnajst vur od mesta Zelja leshezha, je tudi eno posebno no zhaftitno mesto matere boshje.

Na strani zérkve sta dva velka kipa, katera od naftanjenja tote zérkve sledenza povéd'ta.

V' leti 1557 so se na tem mesti, gde sdaj zerkev stoji trije ognjeni plameni vidiли na snamenje, da se gospodi Bogu toto mesto posebno dopadne, no da bi se tam njemi na zhaft naj en spomenik napravil. Ali leto dni mine, no nishe she je ne sazhel kaj delati. V' leti 1558 je ljublanski šhkof Peter mimo tistega torisha v' térg

gornji Grad jesdil, no na enok se konj vsta-
vi, no s' kopito eno globoko jamo skopa.

Svetli šhkof se spomine na lanjsko perkasen, ino da ter eno kapelizo postaviti. V' leti 1559 zhes leto dni, je vezh kak jesero ljudi nad kapelizo ob poldne eno svetlo svesdo vidilo, ino tak so poboshni ludje, ne vezh na drugi opomin zhakali, ampak k' sidanji sdajne zérkve se vsemi mozhmi pomogli. Od leta 1558 do leta 1560 je she bliso trideset jesero romarov s' Shtajerske, Koroshke, Krajnske, Horvatske no Dalmatinske semlje na zhaftenje blashene devize Marije vkup prishlo. Zerkva je sto no dva sholnja duga no osem no shtirideset sholnjev shiroka. Shest steblov nosi toto visoko zerkvo, pri kateri slushbo boshjo petrinarski meslniki zelovske (lavantske) šhkofije opravlajo. Ob mali no velki meshi so naj lepshe shegnanja.

2. Marija v' Pletrushzah.

Marija v' Pletrushzah je vesela no lepa zérkev eno vuro dalezh od Zelja. Toto Marijino svetstvo ob vsaki prasnik Marijin romari objishejo. Dosti zhudeshov je se pri toti glasoviti podobi Marijini sgodilo, — na enem grobnem kamni pa je sledzha sgodba napisana.

Svoboda (Baron, Vlastelin) Miljo, kateri je bliso tote zérkve eno gradshino imel, je se, kdar je vdovez postal devizi Mariji obljudil, da se nezhe vezh osheniti, ino sato svoj sakonski perstanj devizi Mariji pletrushski na perst vtekne. Al ne je bilo dugo, kak ga je she njegova obljava grévala? On bi se rad snayi oshenil, ino ide sa tega voljo v' Pletrusze, da svoj perstanj nasaj vseme. Ali Marija je perst sklenula, no on ga nemo re vezh nasaj dobiti. Zhes to se prevstrashi, svojo oblubo bolje premisli, svoj greh objozhe, na dalje v' vdovizhjem stani ostane, ino sadnizh s' grévanim ferzom poboshno vmerje.

3. Poljska mati boshja, Marija na brinjavi gori.

Zirkev poljske matere boshje je ne dalezh od Rogatza, romarji, kteri od Mure no Drave pridejo, njo s' jednim potom, kdar na Shmarje idejo, objishejo.

Mario na brinjavi gori bliso Rezhja dol od Vitanjskega terga (Weitenstein) posebno romari, s' krajnske no zelega zeljskega predéla radi obiskavajo.

4. Marija Podſredſka.

Podſreda je terg s' lepim gradom zhetiri vure od mestenza Breshza, (Rann) osemnajſt vur od Zelja no petnajſt vur od Ptuja. Mati boshja (deviza Marija ſedem ſhaloſti) ſe ſhe dugo let zhaſti, ino doſti zhudeshov ſe je pri nji ſgodilo. Nedalezh od Podſrede (Hörberg) ſo ſvete gore, gde na male meshe den poſebno doſti Romarov vkuſpride.

5. Marija na ſladki gori, Marija jeſarſka (ſhmarſka), Marija na tinfki gori.

Tote tri zérkye- ſlovenſki romarji poſebno ob velki meſhi, kér ſo vſe bliſo ſkupej leſhezhe, na enkrat objiſhejo. Ena od druga je ne vezh, kakor poldru- go vuro oddaljena.

Marija na ſladki gori s' dvema turnoma, viſoka no proſtrana zerkev, leſhi na enem prijetnem bregi, ſhmarſka je v' lepi dolini bliſo ſhmarſke grajſhine (Erlachſtein) lepo ſmalana, s' ugledno dehantijo, tinfka leſhi na eni gori, no je zherka ſibizhke fare.

Pri vſih totih zérkyah fluſhbo bophjo petrinarſki meſhnikи lavanshke ſhkofije oſkerbijo. Šhmarje je ſedem vur da- lezh ad Zelja no deſet od Ptuja.

Glaſovite Marijine zérkve na nemšhkem ſhtajeri.

A.

V' gradzhki krajſiji.

Zhetiri ſvetſtya devize Marije, ktere Slovenzi poſebno radi obiskavajo, leſhijo v' nemšhki ſemlji ſhtajera, od kterih tri v' gradzhkem kraji (krajſiji, kotari) leſhijo, ena pa v' brukskem.

1. Marija Hülf.

Lepa zérkva Marija Hülf s' enim meniſhkim kloſhtrom (Minoriti) ſtoji v' Gradzi ſtolnem mesti deshele ſhtajerske, no ſizer v' murſkem predmestji. Ime Marija Hülf, kaj ſe po ſlovenſkem veli Marija pomozhniza, je dobila ſavoljo doſti gnad ino pomozhi, katere je Ver-nim ſkasala. Zirkev je na konez ſheft-najſtega ſtoletja od Zefara Ferdinand II. poſtavljenā, ima dva viſoka turna, no po-ſebno kip (pil) devize Marije je lepo ſma-lan, ino v' ſreberno renjo obležhen. Ob funkofhtah radi romari od vſih krajev ſhtajerske, no tudi Slovenzi toto zhudo-vitno mater boshjo žhaſtit pridejo.

2. Marija Trofht.

Eno vuro dalezh od Gradza na enem veseljem obershki no v' lepih okolizah stoji zirkev Maria Trofht. Podoba devize Marije je se she pred dve sto letmi v' eni kapelizi bliso sdajne zerkve zhaftila, pri kteri se je dosti zhudeshov sgodilo. V' leti 1746 je sdajna lepa zérkva sesidana no baratom prekdana. Do leta 1786 so njo barati Paulinarji iméli, no sa njih so Slovenzi naj bolje toto svetstvo obiskávali. Zerkva ma dva turna ino dosti lepih s' kamna marmora slitih oltarov. Sdaj oskerbijo flushbo boshjo petrinarski meshniki, no romari ob vsakem Marijinem svetki od vseh stran s' Esterajha, Shtajerske, Koroshke, Krajnske, Vogerske i. t. d. vkuppridejo. Tudi Slovenzi radi njo objishejo, no fizer ob mali meshi, gde en mesnik vselej slovenško predgo dershijo.

3. Marija v' Lankovzah.

Marija v' Lankovzah (Maria Lankovitz) je 5 vur dalezh od Gradza ino eno vuro dalezh od mesta Voitsberga leshezha. Zerkva no franzishkanarski klofhter sta v' leti 1455 sesidana. Zhudovitna podoba devize Marije, je kak povest pravi, bliso Radgone ino fizer na Tishini

se preje zhaštila, potler pa, kda so Turki tishinfko zérkev rasdérli, ino podobo devize Marije savergli, je snavi od jednega pastirja najdena ino na zhudovitno visho v' Lankovze prinefhena. Shegnanja proti zerkvi so ob vsaken Marijinem svetki glasovite, posebno pa ob mali meshi, gde tudi dosti Slovenzov s' gornjega kraja na kirfanje pride. Slushbo boshjo ofkerbijo meshniki franziskanarskega reda.

B.

V' brukfski krajfiji.

4. Marija Zell.

Maria Zell, naj lepshe, glasovitnejshe no zhudovitnejshe svetstvo devize Marije leshi v' gornjem Shtajeri, osemno dvajsti vur dalezh od Gradza, no osemnajst od mesta Bruka. Zerkva je ena od naj veznih v' zeli shtajferski semlji.

V' leti 1157 je v' toti kraj, gde sdaj Maria zellarfski terg leshi en meshnik s' benediktinerskega kloshtra sv. Lambrehta prishel, da ljudem savoljo dalezhine od Voglanjze (Aflenz), gde je she samo fara bila, svete Sakramente podéli, ino flushbo boshjo opravlja. On je s' sobo eno Marijino podobo s' lipovega lesa sresano

prinefel, ktera je skos osem sto let ne-premenjena ostala, ino je njo sa zhaftenje vunpostavil. Eno kapelo s' kamna sesidati she sta komaj na konzi trinajstega stoletja poboshen grof Arih ino njegova shena dala. Ljudevit I. kralj vogerski, je prednji del zirkve sadis sa gnadljivo Kapelo ino frednji turen spuvati dal. Tudi je toto zérkev bogato obdaril, ino dosti dragih rezhi njoj spravil.

Od tega zhafa so vladarji Esterajhski toto svetstvo posebno pod svojo obrambo vseli ino nje obogatili.

Kralj Matjaš je v' leti 1602 sa sahvalnost, da je Turke v' boji premagal, devizi Mariji eno shmetno slato krono daruval.

V' leti 1679 je cesar Leopold gnadljivi oltar frebernim gatrom ozirati dal, ino cesar Karol je velke freberne svezhnjake spravil, ino tak so cesarji, kralji knesovi no grofi, vsaki po svoji mozhi sa olepšanje tote zirkve doprinashali. Zerkva je dvesto sholnjev duga, sedem no sheft defet shiroka, ino sheft no sheft defet (do velba ali bolte) visoka. Orgle majo 11. regishtrov, ino naj globljejsha zev je sheftnajst sholnjev duga. Pishalk pa imajo 124. Gnadljiva kapela je s' gladkega kamna, ino njeni oltar je s' frebra, ktero vezh kak defet zentov vaga. Na obema stranema ita dva freberna Angela,

dár knesa Lobkovicza. Na sredji kapele visí ena srebrerna poslazhena lampa v' spodobi osem cerz, ktero je zesariza Marija Teresija v' leti 1746 darovala.

Na strani zirkve she je tudi dvanajst lepih oltarov.

Marija Zell je v' leti 1826 pogorela, ali zirkvi se je vendor ne naj vezha shkoda storila. kér je samo rusht sgorel, ino svonovje se rastalili.

Da bi se vfe popisati htelo, kaj tota zirkva lèpega no dragega ima, bi vezh kak tote bukvize sneflo. Ob vsakem Marijinem prasniki su tukej lepa svetkovanja, Slovenzi naj bolje ob velki meshi pridejo. Slushbo boshjo pri toti zirkvi opravljajo meshniki s' benediktinerskega reda.

Slovenski romarje, kateri skos Gravez idejo, obishejo pojdozh zirkve: Maria Hülf v' gradzhkem mesti, Maria Trofht eno vuro od Gradza, lepo zirkvizo Maria Strasengel poldrugo vuro gor od Gradza na pravem krajniki Mure, lepo zirkvo v' tergi Frohnleiten, divizo Marijo v' Bereneku svun Bruka, Voglajnzo, zirkvo v' Seewiesen, v' Wegsheimi ino druge na roki leshezhe zirkvize.

Marijine svetstva,

ktere svun shtajerske semlje leshijo,
ino Slovenzi obiskavajo.

a. Na koroskem.

Marija luharska.

Marija luharska lesi na nem visokem bregi med Belakom (Villach) ino Trebisjom v' koroski semlji skoro zhetiri dni dalezh od Zelja no Marburga. Podoba devize Marije je glasovita, no zhudeshna. Slepi so si pri njej sprosili pogled, na sinert boleni sdravje, plantavi rayne vude.

b. Na Horvatskem.

1. Maria Bistriza.

Maria Bistriza ali tudi majka boshja imenovana lesi vgornji horvatski semlji v' tak nasvanem Sagorji. Zirkev je velka no lepa, no podoba Marijina drago s' slatom no frebnom nakitjena. Slushbo boshjo oskerbijo petrinarski mesniki sagrebske shkofije. Na Bistrizi ima tudi en infuirani Abash (Abt) svoj sedesh. Marija

mati boshja bistrižka se je she od nekda milostiva no zhudovitna skasala, no she se sploh skashuje. Naj lepshe svetkovanje na Bistrizi je ob Funkoshtah.

2. Maria v' terški gorizi.

Maria v' terški gorizi je vzhasi nad krapinskim mestom, zhetiri vure od Štajerske meje, no sedem vur od Ptuja. Zirkev je posebno lepa no vesela. Naj lepshe svetkovanje je ob mali meshi. —

Toliko mislim de sa vas sadosti vediti od Marijinih svetstev ali zirkev, katere vi obiskavate. Vnogo bi se dalo she pri vsaki zirkvi napisati, ali sa vas ne treba vuzhenega raslaganja, ampak koliko je sa Vas sastopljivo ino potrebno. Hodite she na dalje dragi Slovenzi no Slovenke radi na boshji pot, sadershte pa se povsodi poshteno ino shivte na poti poboshno, vashe zhastenje pa naj bo puno ljubesni ino gorezgnosti, molte v' duhi no v' refnizi, ino deviza Marija mati milosti boshje, nash trošht, nashe savupanje, perbeshalishe greshnikov, nede nikdar henjala prisvojem sini Jesusi Kristufi sa naf profiti.

